

IN EFRATHA'S VELDEN

DOOR J. A. VISSCHER

G. F. CALLENBACH — NIJKERK

IN EFRATHA'S VELDEN

IN EFRATHA'S VELDEN

DOOR

J. A. VISSCHER

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

1923

I.

ONTEVREDEN.

Het was een prachtige zomerdag geweest.

De avondstilte was gevallen over het dorpje Cuxton, in de omgeving van Liverpool. .

Vredig stonden de huisjes te droomen en zonken elke minuut verder weg in den schemer. De boomen ruischten nog wat voort en vingen reeds aan, elkander goeden nacht te wenschen. De musschen in den wingerd tegen het huis van den burgemeester krieuwden en vochten nog wat en betwistten elkaar het beste plekje, maar het werd ook daar heel spoedig stil.

Enkele dorpelingen, die, alvorens ter ruste te gaan, nog een kleine wandeling hadden gemaakt, keerden langzaam aan terug en namen voor elkaars deuren afscheid.

Een enkele fiets, verborgen achter de geweldige schittering van carbidlicht, dat met groote vlakken vooruit gleeed over de straat en hoog opvloeide tegen de huizen en de boomen, zoodat de vogels er van schrokken, kwam geruischloos aanrijden en was in een oogenblik voorbij, de straat uit.

Rust daalde over het geheele dorpje, dat over een

uur met al zijn zorgen en gedachten zou verzonken zijn in den donkeren nacht.

Van één huis waren de vensters nog verlicht. Tusschen de reten der luiken door scheen een vurige, rechte streep van licht dwars over de straat.

Op een bank tegen den muur van het huis zat een jongen. Het was, alsof hij sliep, zoo doodstil zat hij daar, voorover gebogen, met de ellebogen op de knieën, het hoofd in de handen.

Zijn starend oog was gericht op het hek van des burgemeesters tuin, waarvan de witte latjes zich nog zowat in de avondschemering onderscheidden.

Doodstil zat hij daar.

Binnen, in het huis waren nog menschen bezig. Dat vernam men door de verschillende onbestemde geluiden.

Plotseling stroomde er een golf van gouden licht naar buiten. Op den drempel van de geopende deur vertoonde zich de silhouette van een vrouw en een stem riep: „Dick! — Kom je nou binnen? 't Is bedtijd, hoor!”

Ongeduldig richtte de jongen zich op en riep driftig: „Och ja, mensch, ik kom wel! Ga jullie maar vast. Ik kom dadelijk!”

De deur werd gesloten en het was opnieuw donker en stil.

De jongen was loom en lusteloos opgestaan en slenterde met de handen in den zak naar de deur, toen hij zich plotseling bedacht, zich omkeerde, de straat

verder uitliep, waar het nu volslagen donker was, en voortging tot hij het laatste huisje van het dorpje voorbij was.

Daar liep de weg op en nadat hij nog wat verder was gewandeld, stond hij op een hoogte, van waar men overdag de geheele omgeving kon overzien.

Er heerschte een plechtige stilte.

Omhoog flikkerden de millioenen sterren als gouden puntjes, kwistig gezaaid op zwart fluweel . . .

Daar ginds, ver in het Zuidwesten, ver over de donkere velden, hing een lichtwolk, een vuurgloed, laag aan het uitspansel, met hier en daar een fel flikkerende, vurige stip er tusschen en heel vaag de afteekening van zwarte silhouetten omlaag, van waaruit dat vuur opstraalde.

Dat was de stad Liverpool, de groote heerlijke stad, die daar nu leefde in vroolijkheid en levenslustige bedrijvigheid, terwijl dit „dooie” dorp al lang sliep. Daar waren nu nog de winkels verlicht en bewogen zich duizenden wandelaars door de tooverstraten met zoo eindeloos veel nieuws . . . Daar kon je geld verdienen, zooveel je maar wilde. Daar kon je vooruit komen! Daar viel ook nog eens wat te genieten! Dat was daar wat anders dan in dit ellendige, nietige dorp, waar Dick zijn vader hielp in de smederij. Ja, voor een zakduitje en den kost; maar dat zakgeld was zoo karig mogelijk, vond hij — en dan werd hem nog maar altijd spaarzaamheid voorgehouden! Vrij man wilde hij zijn, dat was hij hier in geen enkel opzicht. Altijd dat gekijk

op je vingers! en dan die lessen van moeder, die er altijd den bijbel bijhaalde! En wat had je daar nu in zoo'n dorp? In de week hard werken — trouwens, dat was niet erg — en dan 's avonds een eindje omwandelen met je vrienden, en dan vooral niet laat thuiskomen; want dat hoorde niet! En dan vooral oppassen voor de verleiding, zooals moeder hem wel honderdmaal had voorgehouden en toch vooral niet in de kroeg komen! Nota bene, het eenige plekje, waar het nog wel eens gezellig kon zijn! Het was een prettig gevoel als je kameraden je uitlachten, omdat je niet verder meemocht dan de deur van de herberg! Enfin, je deed het dan niet, omdat je er anders thuis weer zoo-veel preeken over moest hooren. Ja, naar de kerk, dat mocht je wel! Je mocht ook wel tweemaal op een Zondag, maar wat had je daaraan? Altijd diezelfde ceremoniën, zoodat je geregeld wel wist, wat er nu kwam. En dan die liederen! och, hij kende ze allemaal uit zijn hoofd, en eerlijk gezegd, vond hij het eene al vervelender dan het andere.

Waarom waren er toch kerken? „Om de dominee's te onderhouden,” had een van zijn kameraden gezegd. „Om de menschen wat zoet te houden,” had een ander beweerd. Maar Dick wist het zelf heusch ook niet en om hem konden ze gerust verdwijnen met alle christelijke jongemannengezelschappen. En omdat zijn moeder nu zooveel van den ouden bijbel hield, daarom kon ze dien dan wel houden, maar wat hem betrof, verdwenen al de andere gerust. Onzin was al dat ge-

loof! Oude-wijven-gedoe, of desnoods goed als je soms bang was om dood te gaan, maar verder van geen beteekenis. Thuis durfde hij zoiets niet te zeggen; want dien eersten keer toen hij zich zoo had geuit, was zijn moeder hevig ontroerd gaan beven en toen bedroefd gaan schreien en zijn vader had hem toegevoegd: „Kwajongen! wat wou jij praten zonder eenige ondervinding van het leven. Schaam je en vraag den Heer om vergeving!” . . . . En omdat hij niet alles wilde aanhooren van de lange preek, die er op volgde, was hij de kamer maar uitgegaan. Later was vader bij hem gekomen in de smidse en had toen heel ernstig met hem gesproken en hem uit zijn eigen leven den zegen van het geloof bewezen; maar het was op Dick zonder invloed gebleven. Leven en genieten wilde hij! Hard werken . . . . goed! Maar dan ook niet zoo'n kniesoorig bestaan leiden als hier in Cuxton!

Naar de stad wilde hij, die daar ginds in goudlicht lag te stralen en die hem leek als een tooversprookje. Hij wilde en zou naar de stad. — Vader kon het wel redden met een anderen knecht. Zoo druk was 't hier ook niet. Hij stampte driftig op den grond, wierp nog een enkelen blik op den lichtgloed daar in de verte, slenterde door de duistere straat weer naar huis en ging den nacht in met het vaste voornemen den volgenden morgen er met zijn ouders over te spreken en desnoods te eischen, dat ze hem zouden laten gaan. Hij wilde . . . . en daarmee uit, Hij was niet voor niets achttien jaar geworden!

II.

NAAR DE STAD.

Het had veel tijd gekost en veel tranen! Moeder was innig bedroefd geworden en vader was dien geheelen dag van de beslissing erg stil; maar Dick had ten slotte zijn zin gekregen.

Blijder vooruitzicht had hij nimmer gehad.

Een betrekking was spoedig gevonden. Op aanbeveling van een vriend van zijn vader, die in Liverpool woonde, was hij aangenomen op de reusachtige machinefabriek van de firma Master & Co., waar het op een bankwerker meer of minder niet aankwam.

Wat was hier veel te zien! Die geweldige walsmachines, die een ijzeren plaat van tien centimeter plat persten tot elke gewenschte dikte! Die ponsmachines, die dwars door de dikste platen knipten, alsof het door bordpapier ging! Die reusachtige machinerieën, die met ijzer en koper omsprongen als een koekbakker met zijn deeg, en het bogen en draaiden en uitboorden en slepen en vijlden tot elken vorm! En die gieterijen, waar in onmetelijke ruimten de groote bakken met witgloeiend gesmolten ijzer werden uitgegoten in de vormen, als duizend vonken spattende

watervallen van vuur! Die reusachtige raderen, die al maar doorwentelden, gedreven door de geheimzinnige kracht uit de electriche centrale! Wat was hier veel te zien! En dan die honderden mannen met hun zwart grauwe werkpakken, die 't allemaal even druk hadden en die toch zoo geregeld en ordelijk hun werk verrichtten.

Wat was hier veel te zien! Wat was hij dankbaar, dat hij eindelijk in de stad was aangekomen! Op de fabriek was alles modern ingericht! Om twaalf uur gilde de stoomfluit en wie niet vlak bij de fabriek woonde ging naar de groote schaftzalen, die weldra met arbeiders geheel gevuld waren en waar ieder zijn koffie dronk en zijn brood opat.

Dick zat er den eersten keer wel een beetje vreemd tusschen die nieuwe kameraden. Hij had zich aan een hoekje van de lange tafel neergezet, maar was al spoedig in een druk gesprek met een paar jonge arbeiders.

„Waar kom je vandaan, zeg?” vroeg er een knaap met een ruw gezicht en een paar spottende oogen . . .

„Ik? van Cuxton!” antwoordde Dick vriendelijk.

„Ook een negorij,” riep een ander, met een paar vloeken. „Jongen, wat zul jij veel van de wereld gezien hebben! En hoelang ben je van je moeders pap-pot al weg?”

„Vandaag voor het eerst hier!” hernam Dick en vervolgde: „Het begin is altijd vreemd; doch dat zal wel wennen. Maar dat ik uit dat kleine dorp weg

ben, daar ben ik blij om; want het is daar een dooie boel! En je wilt wel eens wat van de wereld zien, hè?"

„Daar heb je . . . . . gelijk in!" hernam de eerste, die hem had aangesproken, en die geen halven zin kon zeggen, zonder er de grofste vloeken bij uit te stooten. „In zoo'n negorij ga je dood, terwijl je nog leeft! . . . . En dan zitten je vader en je moeder nog op je te vitten bovendien! Ik kom ook van een dorp; maar ik ben er vandoor gegaan, hoor! . . . . . Mijn moeder is een weduwe — nou, die moet zich maar redden . . . . . Als ik goed verdien en er wat overschiet, dan stuur ik haar wel eens wat, maar verder wil ik vrij man wezen — en anders zullen ze op het dorp wel voor haar zorgen!" . . . . .

Dick zag den spreker eens aan. Het gezelschap leek hem wel een beetje ruw; maar hij dacht, dat ze misschien wel zouden meevallen en natuurlijk waren de menschen hier een beetje anders dan op zijn dorpje . . . .

Spoedig was hij in druk gesprek met de nieuwe kameraden gewikkeld, die het al heel gauw bemerkten, dat Dick nog „groen" was. Ze vertelden hem van het bedrijf en van de loonen, maar vooral ook van de genietingen der stad. Dick luisterde gretig. Een enkel oogenblik kwam er wat schaamte bij hem boven, als hij aan zijn ouders dacht, terwijl die ruwe knapen hem bekend maakten met de uitspattingen van hun grove leven en als ze dan geniepig hem vertelden van dingen,

die tot nog toe geheel buiten zijn leven waren geweest en waaraan in zijn eenvoudig dorpje de menschen zelfs niet dachten . . . .

Maar de verzoeker was daar en deze is een sterk overwinnaar. Tegen zijn verleidingen was een jonge man zonder geloof, die de reine bescherming Gods afwijst als onwaarheid en kinderpraat, niet bestand. Spoedig was de afspraak gemaakt, dat ze des avonds samen de stad zouden ingaan. Dick had nog wel geen loon ontvangen, maar dat hinderde niet. Hij had zelf nog wel wat en anders zouden zijn kameraden hem wel wat leenen. De eerste stap op het hellend vlak was gezet en als zijn ouders hem hadden gezien, bezig om een gevaarlijke vriendschap te sluiten, dan waren hun verdriet over zijn heengaan en hun angst voor hem nog veel grooter geweest.

Het schaftuur was voorbij.

Van uit de overvolle cantine, waar de blauwe tabakswalm een waren mist veroorzaakte en waar het een gedreun van vele menschenstemmen was, gilte de razende stoomfluit de mannen weder naar hun verschillende werkplaatsen terug, en begaf ook Dick zich weer tusschen het geratel, gebons en gedreun der machines, waartusschen hij voortaan een deel van zijn dagen zou slijten.

Het was er hard werken. De opzichters stonden geen luieren toe; maar de beloften van de heerlijkheden van des avonds, als zijn kameraden hem de stad zouden toonen, moedigden hem aan.

Ze waren reeds vroeg aan de deur van zijn kosthuis; maar ze kwamen Dick nog niet te vroeg. Hij stond al lang in zijn Zondagsche pak kant en klaar om mede te gaan.

Een oogenblik, terwijl hij zich op zijn proper kamertje aankleedde voor den heerlijken avond, was hem zijn moeder in de gedachte gekomen en het was hem geweest, alsof ze hem diep ernstig en bedroefd had aangezien en het hoofd had geschud, maar hij verdreef die gedachte zoo spoedig mogelijk door een vroolijk wijsje te neuriën en met een verachtelijk spotlachje had hij zich over zijn kinderachtigheid heengezet. Kom, kom! hij was jong! En wat zou er nu insteken, om de stad een te gaan zien met een paar vrienden? Daar behoefde je toch niet slecht voor te zijn! Onzin! Hij zou het er dien avond eens van nemen en zich dubbel en dwars schadeloos stellen voor al die vervelende dagen daarginds, in dat suffige dorp!

De wandeling begon.

„Nou!” riep de jonge man, die hem het eerst had toegesproken in de cantine, „waar motten we heen van avond?”

„Eerst een glas bier drinken, 't kan mij niets schelen waar,” stelde de ander voor, die Jack heette. „En dan naar de cinema! En dan gaan we whisky nemen, dan laten we Dick de whisky eens proeven. We hebben een langen avond voor ons, en vader of moeder staan niet aan de huisdeur uit te zien, of we nog niet thuis

komen! Geen gevaar voor standjes of vrome preeken vanavond! Leve de vrijheid! Maar Charles weet hier 't best den weg!"

De aangesprokene, met zijn spottende oogen, lachte eens en op zijn gewone manier van spreken, met de noodige vloeken, riep hij uit: „'t Programma vanavond heet „Hoe je van een dorpsjongen een stadsmensch maakt!" Vooruit jongens! Eerst naar de City-Bar! Daar is het bier koel en lekker!"

Dick liet zich meevoeren en zag alles als in een droom. Hij keek zijn oogen uit daar op dien avond in de verlichte stad. Die breede straten waren als tunnels van licht. Aan weerszijden de winkels met hun groote spiegelruiten, waarachter in een zee van licht de duizenden voorwerpen lagen uitgestald, die hem toelachten als schatten in een toovergrot. De electriche trams gleden gierend voort langs hunne blinkende rails, met de silhouetten van dames en heeren in de verlichte wagen-ruimte! Daarboven langs de draden knapten de blauwe electriche vonken! Tusschen de menigte van haastige menschen, kwamen de auto's heensnorren met hun loeiende, afschuwelijke hoornsignalen, elk oogenblik dreigend iemand te overrijden en toch overal veilig doorheen schietend.

Geweldig hooge huizen staken hun daken grillig hoog af tegen de donkere lucht!

Dick wandelde als in een droom verder.

Eindelijk waren zij bij de City-Bar, een prachtig gebouw, waar in groote zalen, met dikke, rijk ge-

ornamenteerde pilaren, overal aan tafeltjes groepen dames en heeren zaten, druk redeneerend en waartuschen de gediensdige kellners in hun deftige zwart costume heen en weer draafden.

Dick genoot als nimmer te voren.

Dat was nu eens leven!

Nu gevoelde hij pas, dat hij toch meetelde op het groote wereldtooneel, waar iedereen een rol vervulde, doch waarin hij in zijn stil dorp nog niet had meegepeeld. Nu deed hij mede. Zat hij daar niet even voor naam als al die dames en heeren in de zaal? Vlogen de kellners niet even goed voor hem als voor al die anderen? Zijn hart zwol van trots en hij zag brutaler rond. Zijn bedeesdheid was verdwenen. Hij lachte en praatte even luid mede en aan de vloeken en ruwe woorden ergerde hij zich niet meer. En hij zat daar met de beenen over elkaar geslagen, zoo geheel op zijn gemak en rookte verkwistend de eene sigaret na de andere en dronk zijn glas whisky met de houding van een kenner.

Het was er verbazend gezellig!

Hij had het al dadelijk ook goed getroffen met zoo'n paar kameraden! Echt gezellige jongens! En dat was nog maar het begin van alles! De avond begon pas! Straks naar de cinema, en dan daarna nog veel meer.

„Wel Dick,” vroeg een van de makkers, „wat zeg je nou van het stadsleven? Dat is wat anders, dan 's avonds om negen een bord pap en een stukje uit den bijbel en dan zoet naar bed!”

„Of het!” stemde Dick toe. „Toen ik thuis was, begon ik om dezen tijd al te geeuwen; maar het bevalt mij opperbest! Hoe laat begint de cinema?”

„Nou,” zei Jack, op zijn horloge kijkend, „acht uur. We moeten opstappen, jongens! Het is werkelijk haast te laat! Aannemen, kellner! Een beetje vlug asjeblijft.”

De kellner kwam buigend nader.

Jack haalde een volle beurs voor den dag, waarin de zilverstukken rinkelden en gaf een goede fooi. De jonge mannen stonden op, gingen de volle straat weer op en waren weldra bij de poort van de cinema.

Daar hing een elektrische ballon te schitteren en lokte reeds van verre de bezoekers. De geweldige, overdadig gekleurde reclameplaten met levensgrootte figuren schenen te leven en het rood en blauw en geel er van trok brutaal de aandacht. In den rijk verlichten ingang stond de portier met grootte gouden tressen op zijn keurige, blauwe uniform en deelde de programma's uit.

Aan het loket, waar achter het vierkante ruitje in zijn hokje een oude beambte zat, werden drie kaarten genomen en het drietal verdween in de grootte zaal.

Daar was het schemerdonker.* Een zacht getemperd licht stroomde van het grootte licht-vierkant af de zaal binnen, die opliep, en waar je overal van achteren in de banken dicht aaneengesloten de vele bezoekers zag zitten. Nauwelijks zaten de drie vrienden, of de explicateur trad ter zijde van het doek en kondigde de eerste film aan. Dat had Dick nog nooit gezien! Ja, wel was er in zijn dorpje ook eens een bioscoop

geweest, maar natuurlijk in de herberg en daar mocht hij toen volstrekt niet heen van zijn ouders.

Hoe leefde alles voor hem, wat daar op de film gebeurde! Het verveelde nooit. En het omzetten van een nieuwe film ging hem nooit gauw genoeg.

De voorstelling was geëindigd! Het was wel laat geworden, doch de drie vrienden waren nog lang niet verzadigd van genot. Jack en de andere schenen goede gidsen te zijn. Ze waren overal thuis en Dick liet zich als een gewillige leerling in al hun genietingen medevoeren.

Weldra bevonden ze zich in een vrij nauwe straat, waar het aan beide kanten wemelde van nacht-café'tjes en danshuizen, sommige rijk verlicht en in felle lakkleuren prijkend, zoo geniepig en klein, met smalle deurtjes. Muziek van daverende en krijschende orgels vulde de geheele straat. Groepen arbeiders en heeren liepen er rond te zingen en te schreeuwen, sommigen zoo onder den invloed van de whisky, dat ze door hun kameraden moesten worden ondersteund. Voor de kroegen en danshuizen, die met verschillende lokkende opschriften waren versierd, stond vaak weer een portier, die tot midden in de straat kwam om de jongemannen mede te troonen naar de gevaren der verleiding daarbinnen.

Het was daar een onrustig en druk gedoe van allerlei klanken en kleuren, waarvan alles brutaal overladen was.

Tusschen de bonte, joelende en dansende menigte

liepen statig de ernstige politieagenten, twee aan twee, heen en weer, hun revolver opzij, onaandoenlijk voor de verlokkingen rondom hen.

Eerst was Dick hier wat schuchter, maar hij had al een goede voorbereiding gehad. Gedachten aan zijn vader of moeder waren thans geheel bij hem verstikt en zijn hart was op dat oogenblik tot geen weerstand meer in staat.

De kameraden bleken ook daar geheel thuis te zijn en werden spoedig aangesproken door eenige anderen daar, die tot hun goede kennissen schenen te behooren. En nu ging het naar de danszaal . . .

De nacht was voorbij. Reeds gloorde de morgenstond. Enkele vroege arbeiders spoedden zich al naar hunne werkplaatsen, toen in de straat, waar Dick zijn kosthuis had, een drietal jongemannen aankwam. Ze liepen gearmd, en strompelden voort, stil en suf, soms nog een enkelen, dwazen klank uitstootend.

De middelste was blootshoofds en doodsbleek; hij kon niet dan met moeite voort en telkens trachtte hij zich los te rukken en dreigde te vallen. De anderen hielden hem overeind en dat ging niet gemakkelijk, omdat ze zelf ook onvast op de beenen stonden.

Het waren de drie vrienden!

De middelste was Dick Nelson, die voor het eerst de genietingen van het stadsleven had leeren kennen en die nu ziek en ellendig, beschonken en versuft werd thuisgebracht.

In zijn kosthuis zeulden ze hem de trap op naar zijn kamertje, waarna ze naar beneden stommelden en Dick aan zijn lot overlieten, die naast zijn bed in een diepen, onrustigen slaap was gezakt . . . . .

De zon stond reeds hoog aan den hemel, toen hij wakker werd en zich poogde te herinneren, wat er met hem gebeurd was. Hij gevoelde zich diep ellendig, doodziek en schaamde zich voor zijn kostvrouw, toen deze hem geërgerd aansprak en zeide, dat zij tot haar leedwezen hem niet langer in huis wilde hebben, daar ze niet anders dan fatsoenlijke huurders gewend was.

Dick was boos op zichzelf en diep ongelukkig. Zijn wekker zei hem, dat het al veel te laat was om nog op tijd op de fabriek te zijn. Daar was hem nu de huur opgezegd en moest hij een ander kosthuis zoeken! Dat was een lastig geval en hoe zou hij dat uitleggen. Als hij eens naar huis schreef — of als hij later — voorloopig natuurlijk nog niet — eens naar huis ging? Als zijn ouders alles eens wisten van den vorigen avond . . . . Och, weg, onnoozele gedachten! Moest er dat nu ook nog bijkomen? Was zijn toestand al niet ellendig genoeg? Den eersten keer den besten te laat komen op de fabriek! . . . . Hij zou dien dag maar niet meer gaan! En dan den volgenden morgen maar vroeg op tijd zich aangemeld en dan maar gezegd, dat hij ziek was geweest. Dat kon toch immers best! Zijn kameraden zouden hem niet verraden! Het zou alles best in orde komen; 't hinderde heele-

maal niets. Ieder jongmensch kon zoiets overkomen.

Hij werd weer moediger, toen hij zijn schaamte van zich had afgeschud. Ja, zoo zou hij doen! Hij was stom geweest, dat was alles! Stommeling, die hij toch was! Voortaan zou hij wel voorzichtiger zijn. En plezierig was het gisterenavond geweest. Dat stond vast. Wat had hij genoten! Maar 't kon toch voortaan wel wat kalmer. Niet te veel drinken! Hij was er niet aan gewend. Iederen nieuweling overkwam zoiets. Hij zou ook nog eens met zijn kostjuffrouw spreken en verzekeren, dat zoo iets nooit meer zou gebeuren. Misschien wou ze 't nog eens aanzien. Hij zou desnoods wel wat meer betalen als 't moest . . . . Kom, kom, weg met alle muizenissen en dwaasheden! Flink zich tegen alles inzetten. Hij was nu in de stad en daar was alles wat anders dan in zijn dorpje . . . .

Hij had zich eens frisch gewasschen en voelde zich al heel wat opgeknapt . . . . Hij had zich in zijn werkpak gestoken en zat, toch wel wat landerig, wat uit het raam te kijken, waar de frissche wind hem lekker aandeed. Eindelijk stond hij op en besloot de straat op te gaan en wat rustige afleiding te zoeken. Hij zag zijn kamertje zoo eens rond. Daar viel zijn oog op een groote gekleurde plaat aan den muur. Hij had die nog niet opgemerkt en ging er voor staan om ze met aandacht te beschouwen.

Het was een voorstelling van den breeden en den smallen weg. De eerste, waarop men kwam door een breede poort, was vol van allerlei vermaak, en een

menigte menschen liepen daar. Er stonden groote gebouwen, waar muziek gemaakt werd. Het was daar druk en vroolijk; maar het eind er van was ijselijk om te zien. Vurige vlammen als een uitslaande brand laaiden daar hoog op. En de breede weg liep onvoorwaardelijk uit op dat verschrikkelijk tooneel.

Aan den anderen kant was een smal pad, dat opwaarts liep. Door een enge poort kwam men op dat pad, langs een kruis. Slechts enkele menschen zag men daar en 't leek een moeilijk pad, maar wie er wandelden gingen rustig en moedig voort, en aan 't eind van dien weg was een heerlijk landschap, vol liefelijk licht en vriendelijke schoonheid. . . .

Omhoog was een oog geteekend, dat alziend neerzag.

De plaat boeide Dick een wijle. Hij begreep de voorstelling best! Hij wist wel van dien breeden en dien smallen weg af. Hij wist ook wel waar die wegen liepen en ook wel waar ze op uitkwamen. De breede weg op diepe teleurstelling en ellende. Hij wist ook wel op welken weg hijzelf thans ging! Een oogenblik kwam er een gevoel van berouw en angst bij hem op. Het ging verkeerd met hem! Het leven mocht dan al ruim genoten en erg prettig geweest zijn, maar het oordeel, dat daar wachtte. . . . Dat bleef toch een erg kwade kans! Die godsdienst was toch een vervelend ding! Het bedierf je plezier geheel en al!

Dick vond op dat oogenblik God erg lastig voor den mensch. Het zou hem veel gemakkelijker geweest zijn, als Hij maar niet bestond. . . . Bestond Hij wel?

Daar waren immers vele knappe menschen, die rondweg zeiden van niet! Jack zei ook, dat God niet bestond en dat alles, wat de menschen van Hem vertelden, alleen maar bangmakerij was. Wat vervelend toch, als dat waar was van die plaat, dat er altijd zoo'n oog op je neer zag en alles aanschouwde wat je deed! . . . . Was 't maar niet waar! Dick wist wel beter en al wilde hij het ook niet gaarne erkennen: God was er, dat wist hij zeker.

Zoo redeneerde hij een tijdlang met zichzelf, maar zoo gauw mogelijk ontrukte hij zich aan zijne mijmeringen en lachte schamper. Hij was jong en zou zijn eigen weg gaan! Wie zou hem dat beletten? En, al was God er, daarom behoefde hij zich toch zeker niet aan die lastige contrôle te storen. Hij zou zijn eigen gang gaan en zich van al die gelooverij nu eens niets, niemendal aantrekken. Hij wou en hij zou niet gelooven, en daarmede uit. Hij wou die plaat ook niet langer zien en keerde deze om. Aan den achterkant was niets te zien dan een grauw plankje; maar wat stond daarop geschreven? Dick moest het lezen, of hij wilde of niet. De letters flikkerden hem voor de oogen. Daar stond: Ps. 1 : 6. Want de Heere kent den weg der rechtvaardigen, maar de weg der goddeloozen zal vergaan.

Hij schrok. Kon hij zich dan nooit beveiligen tegen die preekerij? Hij sidderde even . . . . ! Niet van angst of aandoening, natuurlijk niet, ... zoo verdedigde hij zichzelf, ... dat was nog van te weinig slaap en van het ongewone van gisteren. Wat was dat toch

een prettige avond geweest! Zouden zijn kameraden straks weerkomen? En waar zouden zij dan samen heengaan? Hij zou 't liefst alleen naar de cinema willen: dat was wat kalmer! En de tafereelen van de bioscoop-voorstelling kwamen hem weer voor den geest en dreven zijn gedachten ver van het schilderij en van dat opschrift aan den achterkant.

Tweemaal had Gods stem duidelijk geklonken in dit jonge leven, doch tot nog toe vergeefs. Daar moest nog meer gebeuren, voor dit harde hart verteederd was; doch de Heere laat niet los. Op zijn tijd zou 't anders worden; want de Heere in den hemel met zijn liefde en moeder thuis met haar gebeden zouden den jongen man blijven volgen.

Hij had nu voor 't oogenblik den strijd gewonnen, onderdrukte zijn onrust zoo flink mogelijk met allerlei herinneringen en allerlei goedpraterijen en ging de straat op . . . .

III.

HET HELLEND VLAK.

De leugen, dat hij den vorigen dag ziek was geweest, werd geloofd. De opzichter dacht, dat zoo'n dorpsjongen nog onbedorven was. Ook zijn hospita had zich laten overreden. Hij mocht blijven. Dat was hem dus opperbest gegaan. Zijn kameraden lachten dat ze schudden, toen hij in 't schaftuur vertelde, hoe hij dien nacht op den vloer had gelegen en hoe hij met leugens alles netjes had goedgepraat.

„Wanneer gaan we weer uit?” vroegen ze, „want er is meer te zien!”

„Voor mijn part van avond!” was het antwoord. „Maar dan alleen naar de cinema; want ik wil nu eens niet zoo raar thuiskomen. Je weet nooit of die juffrouw van me het niet eens naar huis kon schrijven en dan zie ik vader en moeder veel te gauw hier!”

„Accoord!” zeiden de anderen. „Vanavond verwachten wij je om acht uur bij de bioscoop en dan zullen we eens heel netjes uitgaan!”

„Als een paar fatsoenlijke christelijke jonchelinchen,” spotte Jack, „met een paar kwartjes op zak en een zegenwensch van thuis achterna!”

Die avond bracht niets bijzonders.

De kameraden gingen zelf nog wel een poosje de stad verder in; maar Dick was op tijd thuis.

Zoo ging het leven een paar maanden zijn gewonen gang. Dick verdiende goed geld en zond ook wel eens wat naar huis. Hij was ook al eens thuis geweest en had wonderverhalen verteld van de heerlijkheid der stad, en liet natuurlijk niet meer los dan hij kwijt wilde zijn.

De vriendschap met de twee jonge mannen was steeds hechter geworden. Maar ook steeds gevaarlijker. Want het duurde niet lang, of Dick was even volledig als zij bekend met de verleidingen van de stad en een getrouw bezoeker van de meest beruchte café's. Wel zorgde hij, zoo nuchter mogelijk te blijven, opdat zijn hospita niets zou merken; maar een goed deel van zijn zuurverdiende penningen besteedde hij voor allerlei zondige vermaken. Daar werd dan wel niet zoo veel bij gedronken, doch Dick was zelden gelukkig in het spel en verloor veel geld, tot hij met schrik bemerkte, dat hij op een avond zelfs zijn loon voor de volgende week had verspeeld. Zijn vrienden vielen hem daarom niet lastig, maar het denkbeeld, dat hij hun geld schuldig was, drukte hem toch, — en ook kon hij zijn kostgeld niet op tijd betalen.

Op de fabriek was het te bemerken, dat er iets aan hem haperde. Zijn werk was lang niet zoo goed meer als in het begin. De opzichter moest telkens aanmerkingen op hem maken. Het was duidelijk, dat hij zijn ge-

dachten bij heel andere dingen had. Reeds lang stond hij bekend als lang niet een van de beste arbeiders. Ja, men had zich wel eens uitgelaten dat, als hij niet vlugger was en beter werk leverde, hij dan wel eens spoedig gedaan zou kunnen krijgen.

Hij werd norsch en gemelijk onder dat alles. Zijn ouders schreef hij slechts zelden en dan heel korte briefjes. Hij werd stil en in zichzelf gekeerd — maar 's avonds leefde hij weer op! Zoodra de dagtaak ten einde was en hij zich had verkleed, zocht hij de kroeg op, waar ze hem nu even goed kenden als zijn kameraden.

Al lang was hij niet meer de eenvoudige dorpsjongen, die slechts een enkel glas kon verdragen. Hij kon meedoen als de beste.

Hij had bij zijn kameraden heel wat schuld gemaakt en hij leende nu ook reeds bij anderen, zoo werd zijn hospita gewaarschuwd.

Zij had hem er ernstig over aangesproken en gezegd, dat ze naar huis had geschreven! Toen was hij kwaad geworden en had haar uitgescholden en zij had hem de huur opgezegd. Dat was een ellendige avond! Naar huis gaan? Hij dorst niet en wou niet! Vooruit, de straat op! Daar waren toch nog wel ergens menschen, die hem goed gezind waren. Daar zanikten ze niet en daar preekten ze niet, daar was iedereen vroolijk. Daar kon je alles zoo heerlijk vergeten! En morgen . . . nu ja, morgen kwam er wel weer een akelige dag, maar dan was je tenminste een

ellendigen avond doorgekomen! Naar de kroeg!

En daar zat hij weer in zijn hoekje te lachen en te zwetsen als een zieltje zonder zorg. Vanavond zou hij het er eens goed van nemen! Extra goed! En hij dronk en dronk, tot hij beneveld met het hoofd voorover op de tafel lag, snorkend in diepen slaap. De man in de tapkast, die hem wel graag kwijt was, nu er toch niets meer aan hem te verdienen was, probeerde hem wakker te krijgen.

Als die kerel nu maar eens wat bijkwam, dan kon hij hem de deur uit zetten en dan was hij van hem af. Hoe hij dan terecht kwam, dat was zijn eigen zaak, want de kroegbaas verlangde naar bed. Maar die kerel wou niet wakker worden, hoe je ook schudde en daarom pakten ze hem vierkant op en legden hem — want hij was een goede klant — achter in de schuur op een hoop hooi, en de baas ging, nadat hij eerst zijn geld had nageteld, tevreden naar bed.

Heel in de vroege werd Dick wakker, ellendiger dan ooit. Hij stommelde overend. Door een klein raampje kwam het morgenlicht binnen. Hij begreep er niets van. 't Leek een ijselijke droom! Was hij in de gevangenis? Waar was hij toch? Daar ging de deur open en de kroegbaas kwam met een valschen lach binnen.

„Zoo, langslaper! al wakker? Zeg, wat mafte jij gisterenavond! Ik heb je maar hier neergelegd, want op straat wou ik je niet laten verongelukken. Maar nou er vandoor, hoor! Je kan nog net thuis je werkpak

aantrekken en dan naar de fabriek! Vooruit, jongen!"

En hij hielp hem ruw overeind, ondersteunde hem tot bij de buitendeur en zette hem op straat, waar hij wegstropelde, overal zich aan vasthoudend, het hoofd in de schouders gezakt, als een toonbeeld van ellende.

Nog half beneveld trok hij zijn werkpak aan en zonder aan eten te denken, scharrelde hij naar de fabriek, waar hij werd uitgelachen en met den vinger nagewezen door de andere arbeiders.

Hij probeerde ongemerkt de werkplaats binnen te komen en aan den arbeid te gaan. Daar kwam hem echter de opzichter tegemoet, die hem bij den arm vatte en ruw toevoegde:

„Zeg ereis, Nelson, ik heb jou al lang in de gaten! Maar dit is te erg! Je bent niet frisch, man! Hier kunnen we jou niet langer gebruiken! Marsch, de fabriek uit! Je hebt je ontslag! Dronken lui kunnen we hier niet gebruiken.”

De schrik deed Dick tot zichzelf komen. Ontslagen! Weggejaagd! „Maar — e — meester — e —” stotterde hij met dubbele tong, . . . „ik, ik — ben niet dronken! Heelemaal niet, hoor, — dat hoeft u niet te denken! Mag ik nog — e — niet — e — e — blijven, meester?”

„Geen denken aan, Nelson! Je bent vaak genoeg gewaarschuwd. 't Reglement van de fabriek laat het niet toe: dronken menschen worden weggejaagd!

En nou gauw opgemarcheerd, of ik telefoneer om

de politie! Vooruit! Opschieten!" En diep rampzalig ging Dick daar tusschen de groote gebouwen door en dwaalde de poort uit, de straat op. Waarheen?

Langzamerhand werd hij geheel nuchter en begon te beseffen hoe droevig zijn toestand was. Wat te doen? Naar huis gaan? Dat durfde hij nu in het geheel niet meer. Naar zijn kamer? Hoe kon dat, zonder werk en met een schuld van eenige weken kostgeld! Wachten op zijn kameraden? Hij verwenschte hen op dat oogenblik, want zij hadden hem in de verleiding gebracht.

Hij had honger; maar gelukkig hij vond nog eenig geld in zijn beurs en kocht wat brood. Dat verkwikte hem en maakte hem weer geschikt om te denken. Werk zoeken? Ja, maar waar? Fabrieken genoeg; maar ze zouden overal vragen waar hij vandaan kwam en dan kwam alles toch uit. Hij durfde ook niet. Maar wat dan? Hij zou maar wachten, tot de fabriek uit was en dan op tijd thuiskomen. Dan niets zeggen natuurlijk, zijn boeltje pakken en zoo stiekum mogelijk heengaan! Dan was hij van zijn schuld af. En dan maar verder zien. Hij zou toch nog wel ergens op de wereld zijn eigen brood kunnen verdienen!

En des avonds liep hij, met zijn bundeltje goed, door de straten en zocht een klein logementje op waar hij een stuk van zijn goed en zijn horloge verpandde voor wat eten en logies. Den volgenden morgen zocht hij werk. Hij liep den ganschen dag, maar alles was tevergeefs. Hij slaagde nergens en 's avonds

was hij ten einde raad. Nog een enkelen nacht kon hij zich redden met het restant van zijn kleeren en dan . . .

Zoo denkend en diep ongelukkig rondlopend in een grauwen motregen, viel zijn oog in een kleine straat op een verlichte ruit. Daar stond „Christelijk logement”.

Zou hij binnengaan? Die woorden wenkten hem wel, maar hij durfde toch niet al te best. Want dat christelijke daar had hij zooveel op tegen, zelfs nu nog in al zijn ellende! Als dat gezeur er nu maar niet weer bijkwam! Want hij was nu al ongelukkig genoeg. Preeken konden hem nu niet helpen. Werk of geld — dat wel!

Voor hij het wist had hij reeds den knop van de deur in de hand en trad binnen.

Het was een ruime verlichte zaal! Aan breede tafels middenin zaten overal mannen met koppen dampende koffie en boterhammen voor zich. Het waren — dat was duidelijk te zien — allen arme kerels, even ongelukkig misschien als hij. Ja — naar de kleeren te oordeelen — nog heel wat ongelukkiger en het was dan ook geen wonder, dat ze hem eenigszins verwonderd aankeken, toen hij nog zoo goed in de kleeren binnentrad. Een groote kachel verspreidde een weldadige warmte. Overal aan den muur hingen vriendelijke schilderijtjes en teksten in kleuren. Het had erg veel van een café, maar er was in 't geheel geen lucht van drank. Daar stond ook geen valsche kerel in zijn hemdsmouwen in de tapkast, maar daar waren vriendelijke zusters met helder witte schorten voor, die overal de koffie

ronddeelden. Daar was ook geen gezwets en geraas, ze praatten er kalm en rustig met elkaar, zoo echt als in een huiselijken kring.

Daar kwam een vriendelijke man op hem af, die hem de hand gaf en hem hartelijk welkom heette, hem een plaats aanwees en een zuster verzocht hem een lekker kop koffie te geven.

Dat smaakte! En wat zat hij daar lekker bij de warme kachel! Hij schaamde zich en durfde ternauwernood opkijken. En zou hij wel durven vragen, of hij daar den nacht zou mogen doorbrengen? Als ze hem nu maar niet eerst zijn levensgeschiedenis lieten vertellen! Want dat deed hij beslist niet. Daar hadden ze ook niets mee te maken. Dat zou alleen nieuwsgierigheid zijn en anders niet! En als ze nu maar niet tegen hem begonnen te preeken! Want dan ging hij liever heen. Ja, hij had het wel in de gaten dat het hier christelijk was! Dan moest je die teksten op den muur maar eens zien! De heele bijbel hing daar zoowat . . . .

Daar kwam die mijnheer weer aan.

„Wel vriend,” vroeg hij, „’t is hier beter dan buiten, hé? — Zonder werk?”

„Jawel, mijnheer,” antwoordde Dick beleefd, „en dus ook zonder verdienste. En dat in dezen tijd van het jaar! Alles is zoowat voorzien in de stad.”

„Zoo is het!” hernam de heer, „maar geen zorgen, jongen. God vergeet je niet. En hier kun je gerust een paar dagen blijven, hoor! Slapen ook! Wij doen dat hier om Gods wil! En als je dan goed verdient,

welnu, dan help je weer eens een anderen kerel hierheen, die voor jou rekening hier onderdak vindt! Waar kom je vandaan?"

Daar begon waarlijk dat gezeur alweer! Nou zou je 't hebben! Waar kom je vandaan? Waarom heb je geen werk? Waarom ga je niet naar huis? Heb je vrome ouders? Is je leven met God? enz., enz.

Reeds wilde Dick een gemelijk en ontwijkend antwoord geven, toen gelukkig de vrager werd weggeroepen en hem alleen liet.

Straks zou hij echter zeker terugkomen! En zijn haat tegen al wat christelijk was — of was het misschien de wroeging van zijn geweten — was zoo groot, dat hij nog liever eenzaam op straat rondliep in den motregen, dan dat hij alles zou moeten gaan belijden.

En zijn kans schoon ziende, glipte hij de deur uit en haastte zich, terwijl hij een heftigen strijd voerde en zich zelf tienmaal verwenschte, ver weg van dit vriendelijk tehuis, waar hij zoo'n veilige haven had kunnen vinden.

Arme Dick! Wat moest hij veel doorstaan, voordat zijn hart bereid was om het Woord Gods te kunnen ontvangen!

Daar liep hij nu door de stille straten! Het motregende nog steeds en hij voelde, hoe zijn kleeren langzaam doorweekten. De lichten der lantaarns weerkaatsten in de natglinsterende straatsteenen, de trottoirs leken wél slotjes van ijs in dooiweer.

Het sijpelde en lekte uit elke goot. Een enkele haastige voorbijganger stapte, onder een paraplu verschoien, door de gladde nattigheid en een enkel rijtuig ratelde voorbij, waarvan het paard met kletsende stappen over de natte steenen en door de plassen draafde, terwijl de koetsier, in zijn dikke regenjas gewikkeld, voorover gebogen hoog op zijn bok zat.

Het was erg mistroostig en zwaarmoedig op straat! In het hart van Dick was het nog mistroostiger en zwaarmoediger! Donker was het daarbinnen evenals daarbuiten; want waar het geloof is verstikt, daar wil de hoop ook niet vertoeven.

Voort ging hij, voort! De eene straat in, de andere uit. Waarheen? Hij wist het zelf niet en 't kon hem niet schelen ook.

Hoor! daar sloeg een torenklok zijn twaalf slagen in het donker in de onbereikbare hoogte!

Twaalf uur! Middernacht!

Nog liep hij rond. De nachtagenten hadden hem al eens nagekeken. Zou hij hun om raad vragen?

Daar hoorde hij druk geloop. Het kwam uit een straat en zou weldra den hoek omkomen. Daar kwam het aan! Voorop twee agenten, elk met een lantaarn. Daarachter een groep menschen: mannen, vrouwen en kinderen. Als een kudde stomme schapen liepen ze, doornat, in lompen gehuld. Een oude man met grijzen baard voorop. Waren het lotgenooten van Dick?

Een van de agenten trad op Dick toe en hield de lantaarn voor zijn gezicht.

„Geen onderdak?” vroeg hij niet onvriendelijk — „sluit je dan maar aan! Wij gaan naar de toevlucht. Den nacht op straat doorbrengen, dat kan met zulk weer niet!”

En Dick liet zich werktuiglijk medeleiden en schuifelde met den armzaligen, zwijgenden troep voort, totdat ze kwamen bij een groot gebouw, waar aan de poort een lantaarn brandde en waar uit de ramen een licht scheen. Een der agenten trok aan de zware bel, die door het heele gebouw weerklonk en een portier deed open.

„Goeden avond, broeder!” zei de agent, „hier heb ik de logé's voor vannacht! Laat ik maar gauw de namen opschrijven; want de menschen zijn nat en willen wel graag wat warms hebben en dan onder de wol!”

De portier sloeg een groot boek open, waarin de namen werden opgeschreven. Wie klaar was mocht de groote zaal in, waar een ander gezelschap, van verschillende kanten van de stad uit den duisteren nacht bijeengezocht, reeds aan de blank geschuurde houten tafels zat, met een flink stuk brood voor zich en weldra zat ook Dick daar tusschen in en at, verdoofd en verregend, zijn boterham op.

Hij keek rond! Neen, teksten waren hier gelukkig niet, van preekerij zou je hier dus geen last hebben! Maar wat een verloopen gezichten! Hoorde hij daar nu onder? Door de politie opgeraapt van de straat en in een toevlucht terechtgekomen! Onder deze

menschen, bij de meesten van wie de liederlijkheid en de misdaad op 't gezicht te lezen stonden! Als zijn ouders dat eens wisten!

O, hij schaamde zich diep! Waarom had hij zich dan toch laten medevoeren? Waarom was hij zoo stom geweest? Waarom had hij niet wat kalmer geleefd? Eigen schuld? Neen, 't waren zijn vrienden geweest: 't was zijn schuld niet. Heelemaal niet!

En toen hij op den grooten zolder onder de leeren dekens in zijn kooi lag, waar het overal zoo sterk rook naar creoline, was het hem onmogelijk te slapen. Duizenden gedachten gingen door zijn hoofd. Daar was een geweldige strijd in zijn binnenste. Eindelijk nam hij een besluit.

Was het dat van den verloren zoon: „Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan?” . . . .

O neen, daar dacht hij niet aan! Dat verwierp hij verre als onzin!

Zijn plan was anders. Hij wilde naar Amerika — naar de nieuwe wereld, waar niemand hem kende! En daar opnieuw beginnen. En dan beter! En veel voorzichtiger! Misschien zou hij werk vinden als matroos of als kolentremmer! Of als stoker!

Van uit Amerika kon hij dan zijn ouders wel eens schrijven.

En met die gedachte sliep hij onrustig in, totdat hij met het eerste morgenlicht ontwaakte.

IV.

DE WRASSE SCHOENER.

Er woei een flinke bries, die weldra tot storm oversloeg. Het scheen wel, of de zon en de wind zich hadden verbonden, om aan de zeurige en zwaargeestige overheersing van den motregen voorgoed een eind te maken. Overal zaten de windvlagen verscholen achter hoeken en schoorsteenen en boomen. In sloppen en stegen zaten ze en elk oogenblik schoten ze er uit te voorschijn. Van overal in de stad was de motregen reeds weggevaagd en de zon, die tegelijk met den wind werkte, maakte alles weer kurkdroog.

Het was daar in de stad een wild gejoel en geblaas. Hoog boven de huizen dreven de witte wolken door de blauwe lucht met een vaart en 't was daar alles in een wilde, malende beweging. Dat was het groote leger, dat voorwaarts trok ter overwinning en de motregenwolken vervolgde en den mist, die op de vlucht gingen.

Maar naar omlaag in de stad en langs de daken en de schoorsteenen der huizen en daartusschen in de straten, waren de losse windvlagen afgezakt, die zoo lustig en zoo roekeloos mogelijk den baas speelden.

Het waren ook grappenmakers; want ze hadden er dol plezier in om plotseling te voorschijn te schieten, en eensklaps den glimmenden, hoogen hoed weg te pakken en over de straat te keilen van den deftigen rector van het gymnasium, die zijn hoofddeksel zoo koddig vreemd nadraafde, dat hij veertien dagen zijn waardigheid kwijt was. Elders op een schoolplein speelden ze dapper met de kinderen mede, wier rokjes ze deden opwaaien en wier manteltjes ze om de hoofdjes deden fladderen, waar ze onder luide gilletjes een dol plezier hadden. En, o wee, als ze ergens een raam zagen openstaan! Dan loerden ze daarvoor en wachtten totdat daar vlak tegenover ook een deur open ging en dan sprongen ze door het raam, sloegen die deur dicht met een slag, dat de schilderijen in de gang er scheef van hingen en de ruiten rinkelden.

Ook de kleuren waren weer teruggekeerd, sedert de zon overal den grauwen mist had afgeboend.

Vroolijk en opgewekt zagen de straten er uit met de scherp afgelijnde plekschaduwten der huizen.

Een dag van leven en lust.

Een dag van hoop op de toekomst na dien somberen regendag.

Dat vond Dick ook, die reeds in de vroegte de Toevlucht voor Dakloozen had verlaten om te trachten zijn plan ten uitvoer te brengen.

Als hij nu maar een schip vond!

Hij was er wel wat bang voor! Want papieren had hij niet. List moest hem helpen, maar hij zou wel zien.

Hé, wat stormde het! 't Was soms een toer om tegen den wind op te komen. Op zee zou het niet meevallen.

Daar had je de haven! Hier staken de reusachtige schoorsteen met roode en gele en blauwe banden en de initialen van de maatschappij boven de huizen uit. En die ontzaglijke gevaarten, die monsterachtig groote rompen, met die hooge commando-bruggen als zolders, met tallooze kajuitvensters lagen daar te wachten en lieten geduldig toe, terwijl ze kalm en rustig uit hun ontzaglijken schoorsteen rookwolken uitbliezen, dat kleine menschenfiguurtjes, zoo nietig bij hen vergeleken, over breede plankieren, vaten, kisten en pakken in hun ingewanden laadden of er uit haalden.

Dick verlangde al een van die mannen te zijn, met zoo'n blauwe trui aan en zoo'n naam er op en een matrozenmuts met een lintje.

Zou er hier een plaats voor hem zijn?

Hij zou het vragen!

„Mijnheer,” zoo wendde hij zich beleefd tot een matroos, „waar gaat dat schip heen?”

„De Baltimore vertrekt vannacht om twee uur naar New-York! Maar wat kan jou dat schelen?”

„Kan ik niet mee?” vroeg Dick.

„Als passagier? Welja, als je money hebt en je hebt passage genomen!”

„Nee, ik bedoel als matroos of zoo!”

„Je kunt het vragen aan den administrateur van de

maatschappij — dien meneer daar met dien bril op. Heb je papieren?"

„Papieren?"

„Nou ja, je hebt toch zeker wel eerder gevaren? Waar ben je het laatst afgemonsterd?"

„Neen, papieren heb ik niet," erkende Dick, „en ik ben nooit op zee geweest!"

„Laat ik je dan raden en blijf den administrateur uit zijn vaarwater, want hij is erg kort aangebonden en heeft het erg druk. Hoor hem eens razen! Zijn gezicht is zoo rood als een kalkoensche haan!"

Dick begreep, dat hier niets te hopen viel; doch wat nood? Er lagen schepen genoeg, op 't punt van uit te varen, ook wel naar Amerika!

Maar Dick stootte overal het hoofd!

Hij begon te twijfelen, of hij wel ooit mede zou kunnen.

Hé, wat hinderde hem ook die stormwind!

Kijk dat water in de haven eens golven met witte koppen en bruisend van woede in spattende en spuitende massa's beuken tegen den kademuur!

Dick liep door tot aan het einde van de haven, waar, tusschen de steenen dammen door, de sleepbooten door de bruisende en woelende golven worstelden. Nu eens lag zoo'n boot recht op, dan weer met den kop rustend op een hooge golf, dan weer deed een slagzee ze overhellen, maar ze richtte zich weer op en de roetzwarte rookwolken uit den schoorsteen, door den wind oogenblikkelijk in flarden

geslagen, bewezen, hoe daar binnen gestookt werd en welk een kracht er moest worden ontwikkeld om het schip door de golven te drijven.

Het was een prachtig schouwspel. Het gaf zoo'n beeld van het leven, dat ook niets anders was dan je er doorheen worstelen met eigen kracht. Voor mijmeringen was het nu echter geen tijd. Hij moest zien weg te komen.

Zouden die matrozen, of loodsen, of wat ze dan waren, geen raad weten, die daarginds in hun oliepakken en met hun zuidwester en die dat kabeltouw vierden, dat van een juist binnengekomen sleepboot op den bazaltmuur was geslingerd? Het schuim spatte hun om het hoofd en in 't gezicht; maar die stoere kerels van de zee schenen er zich niet veel om te bekommeren.

Hé, wat stormde het!

Klets! daar bruieste weer zoo'n golf tegen den havenmuur en een stortvloed van zilte droppels sloeg over Dick heen.

De mannen daarginds lachten hem uit. 't Was ook een potsierlijke vertooning, die jonge, berooide kerel, die sjagrijnigheid op het gezicht, die met zijn roodbont bundeltje goed daar op het uiterste puntje van het land stond, vlak bij den ziedenden stroom.

„Hallo, kameraad,” riep er een, „ga eerst je paraplu halen bij moeder de vrouw! Het regent hier!”

„Ga maar terug!” riep de andere, „je kan hier toch niet verder wandelen! En dadelijk waai je in de haven!”

Dick liet zich niet uit het veld slaan.

„Weet jullie geen schip voor me?” riep hij terug.

„Een schip?” was 't boven den storm uitbulderend antwoord. „En zeker geen papieren? Een gesjochte jongen? . . . .” En zich tot een wat verder staanden zeeman richtend, riep hij dezen toe: „Hé! Jones! Hier is wat voor jou!”

De aangesprokene scheen eerst niets te hooren, keerde zich toen kalm om, stampte met zijn hooge zeelaarzen, als waren het olifantspooten, een paar passen vooruit, stak zijn handen zoo diep in zijn zakken alsof hij ze er voor altijd in ging verbergen en kwam, aldoor maar met den meesten ernst en aandacht op zijn tabakspruim kauwend, zonder een woord te zeggen op Dick toe, dien hij aldoor maar bleef aankijken.

„Een schip?” vroeg hij eindelijk en wachtte even, als om Dick goed tijd te geven dat woord goed te doorgronden: „Een schip?” . . . .

„Asjeblijft!” zei Dick beleefd. „Ik zou graag varen. Papieren heb ik niet!”

„Hindert niet” . . . . was het langzame antwoord van den ouden zeerob, wiens getaande gezicht meer op een geplooid lap oud zeildoek leek dan op een menschelijk gelaat en die met volharding op zijn pruim kauwde als op een ding, dat hij beslist nog klein moest krijgen . . . .

„Zonder papieren kan je ook wel varen! Waarheen?” En nogmaals keek hij Dick aan met een gezicht, alsof hij tegelijk diens geheelen levensloop doorgrond had. — „Amerika?”

„Graag, meneer!” zei Dick en wou nog veel meer zeggen. Maar de oude zeeman had al genoeg woorden gebruikt. Hij kon het nu verder wel met gebaren af. En Dick met het hoofd wenkend, hem te volgen, stampte hij, op zijn zwaargelaarsde beenen, die plasten in het nat, wijdbeens al pruimend vooruit, de handen in de zakken.

Ze liepen een heel eind. Langs schepen en geweldige loodsen de groote haven langs, tot naar een kleinere haven, waar verschillende zeilschepen en lichters lagen.

Daar liep het zwijgende tweetal, de bruine zeeman in zijn glimmende oliepak, en Dick daarachter, die zich liet meevoeren naar het onbekende en nieuwsgierig was waar hij terecht zou komen.

Eindelijk kwamen ze bij een trap, die in den bazaltmuur was gehouwen en omlaag naar de kokende zee voerde. Daar beneden lag een vletje te dobberen, waar de dolle golven al een heelen tijd mee gespeeld hadden. Rust had dat bootje in de laatste uren niet gehad. Geen 'oogenblik, of het wipte en tolde kregelig op en neer en rukte aan de touwen, die het vasthielden.

De zwijgende zeeman daalde de trap af, na zich even vergewischt te hebben, dat Dick volgde, die wel wat angstig keek naar het kleine slingerende notedopje, op die woelige golven.

„Stap in!” klonk het bevel, nadat het bootje vlak tegen den wal was gehaald.

Dick gehoorzaamde, zich vastgrijpend aan beide

kanten en dan zich vastklemmend aan de bank, waarop hij zat.

De zeerob stapte in het bootje, met evenveel gemak als in zijn bed en zette zich neer als zat hij in een makkelijken stoel bij den haard. Hij maakte de touwen los, greep de riemen, zette af en begon te roeien, onder-tusschen zijn plichten tegenover zijn tabakspruim geen oogenblik vergetend.

Dick had een gevoel, alsof hij op een schommel zat of in een speeltuin in een wip. Want het eene oogenblik zag hij den man hoog boven zich en zat zelf heel erg achterover en omlaag en het volgende oogenblik zag hij royaal over den bol van diens zuidwester heen.

In het midden van de haven zag de zeeman even om. Toen roeide hij weer door. Daar ginds lag een kleine, houten schoener voor anker, oud, verweerd en verveloos. Daarheen ging de reis. Weldra lagen ze langszij. De zeeman riep iets tegen een man, die op het dek van den schoener heen en weer liep, waarop deze Dicks makker een touw toewierp, dat deze op-ving en vastmaakte aan het bootje, dat nu stijf tegen den schoener lag aangedrukt, vlak bij een touw met dikke knopen, waarlangs Dick met veel moeite en niet zonder hulp tegen op klom.

„Waar is de kapitein?” vroeg de zeeman aan den matroos, een oud man met grijzen baard, gehard door de zee als de ander.

„Ik zal hem voor je halen, Jones!” was het antwoord en hij riep bij de kajuitstrap: „Captain! kom eens boven!”

De kapitein verscheen en Jones trad even met hem ter zijde. Wat die twee bespraken hoorde Dick niet. Trouwens veel werd er niet gezegd; alleen zag Dick, dat Jones een hand uit den zak haalde, om een paar zilverstukken in ontvangst te nemen, waarna die hand weer in de onmetelijkheid van den zak verdween. Toen stapte hij zonder groeten weg, liet zich in zijn bootje zakken, greep de riemen en roeide al pruimend terug.

De kapitein, al een bejaard man, oud geworden naar het scheen met zijn schoener, wendde zich tot Dick:

„Wel vrind, hoe is je naam?”

„Dick Nelson, mijnheer!” was het antwoord.

„En je wil meevaren? Nu, je treft het. En als je werken wilt, dan mag je mee. Maar ik geef niet te veel! Eten en drinken, zooveel als je wilt, maar ik vaar voor me zelf, weet je, en al houdt de oude schuit het ook nog zoolang uit, ik zal er niet rijk van worden! Als je zonder conditie wilt varen, dan kan je meegaan. Zooals ik zeg, je treft het; want een van mijn mannen is gisteren begraven en Jones zou eens uitkijken voor me. Ga je mee naar mijn kajuit?”

Dick volgde den kapitein de trap af en kwam in een slordig hokje, waar de kale wanden en de ruwe houten tafel en stoelen den indruk gaven van armoede. Een paar kaarten aan den wand en een portret van den Engelschen koning vormden de eenige versiering met een oude scheepsklok, die eentonig tikte.

„Ga zitten!” zei de kapitein, haalde uit een kastje een flesch en een paar glazen, die hij met whisky vulde en ze dronken op de kennismaking.

„Honger?” vroeg de kapitein en toen Dick verzekerde, sedert den vroegen morgen niets gebruikt te hebben, haalde hij brood en kaas voor den dag, sneed met zijn zakmes daar wat hompen af en Dick liet zich die goed smaken.

Onderwijl vertelde de kapitein, dat ze 's avonds de haven zouden uitgesleept worden en dat hij hoopte, den volgenden morgen al buitengaats te zijn. Tevens vroeg hij Dick wat eigenlijk zijn vak was en 't antwoord viel hem niet mee. Voor matroos deugde hij voorloopig heelemaal niet. Maar och, op een schip is zooveel te doen: hij kon den kok helpen en er zou werk genoeg voor hem wezen . . . .

Al spoedig maakte Dick nu kennis met de bemanning — allen ruwe klanten, wier roode gezichten verrieden, dat ze niet bang waren voor een oorlam.

Voor een deel waren het oude matrozen, die op flinke schepen geen plaats konden krijgen en zich daarom lieten aanmonsteren voor den schoener.

Ruw volk was het. Ze vloekten als Turken en waren groote liefhebbers van kaartspelen. Dick scheen een goede kameraad voor hen te zijn. Hij gevoelde zich vrijwel thuis aan boord; hij was in het kaartspel en in het drinken even bedreven als de anderen.

De schoener was een oude kast, ternauwernood zeewaardig en de kapitein een groote gierigaard, die

zooveel bij elkaar schraapte als hij kon en die, — volgens de matrozen, in zijn scheepskist een kapitaal aan geld had zitten.

's Nachts werd het anker gelicht. De schoener werd de haven uitgesleept en voer weldra in volle zee, waar zij zuchtend en krakend met haar oude, gelapte zeilen tegen den storm opworstelde.

Dick was verheugd, dat hij eindelijk op weg was naar het nieuwe land waar zijn toekomst lag, Amerika, het land der vrijheid.

V.

STORM.

Het bleef stormen. Ja, elken dag nam de storm in hevigheid toe, zoodat het op den oceaan verschrikkelijk spookte. Overal hieven de nijdige golven hun koppen op, zoo hoog ze met mogelijkheid konden, om te zien, of ze niet ergens een prooi konden ontdekken; want ze wilden vernietigen. Een krankzinnige lust om te vernietigen was in hen gevaren en ze brulden het elkaar toe, en de stormgeesten, die, op de voortjagende wolken gezeten, voortijlden door de donkere lucht, loeiden en gilden van boven af mede, dat ze vernietigen zouden al wat zich dien nacht in hun gebied zou wagen.

Ha, daar kwam een schoener aan! Kijk, daar ginds in de verte!

Wat heeft dat scheepje een moeite om tegen de golven op te komen! Dat moet er aan gelooven, vandaag nog!

Neen, die groote stoomboot daarginds — de Baltimore — die daar met haar verlichte patrijspoorten zoo statig voortstoomt — is voor de golven geen prooi. Die kunnen ze hoogstens wat heen en

weer wiegelen. Laat die boot met rust, golven en windvlagen! Die oude schoener — dat is een gemakkelijker prooi!

En de schuimende baren rollen en wentelen zich met hun witte koppen over elkaar heen en het is, of ze alle te zamen naar het angstige, bruine scheepje jagen en elk de eerste wil zijn, om het den doodslag te geven.

Krakend en stampend worstelt het voort.

Reeds heeft de bemanning de zeilen geminderd en als razenden werken ze aan de pompen.

Dat schip zal vannacht nog verdelgd worden.

De orkaan en de zee hebben het gezworen en jagen er al hun benden op af, als woedende, bassende jachthonden op een afgematte ree.

Hallo! stormen! Pakt aan! Met oorverdoovend geweld! Raast het uit van duivelsche vreugde! Eén hebben we er vannacht! Volhouden, golven en winden! Gooit het dwars voor den wind, dat het kantelt! Wil het nog niet, dan het roer kapot!

Gooit eerst dien ouden stuurman over boord, die daar, met angst op het gelaat, het stuurrad vastklemt. Haast u! Hij staat daar thans onbeschut en heeft zich blootgegeven!

Een, twee, drie! Plons! Daar valt hij! mooi zoo! Dat is een! Hoor ze daar aan boord gillen! Zie ze naar de verschansing loopen! Ze werpen een lijn uit! Alsof dat helpen zou!

Ha! snoert dien drenkeling zijn mond, golven!

stort over hem heen, ziedende watervallen en duwt hem omlaag in de grauwe diepten!

Weg met dien zeeman! Of hij vrouw of kinderen heeft, wat malen wij daar over? — Of er een tehuis op hem wacht, wat kan het ons schelen! Vooruit met hem, naar beneden! Trekt hem omlaag, geesten van den afgrond.

Hij is weg! Kijk, daar steekt nog een hand op en grijpt rond!

Hij zinkt! Hoera! Hij zinkt! Dat is één minder!

Kijkt ze pompen! Als waanzinnigen pompen ze!

De schuit is lek!

Buldert nu voort, stormen! Ruischt en dondert, o watervlakten!

En de zee wordt geweldiger nog. Werelden verwentelen de zwart groene golven met hun witte koppen.

Bons! En met een geweldigen smak raast een torenhooge golf van onder uit de diepte op en duikt onder het schip en grijpt het onder hoongelach van de andere golven.

Het is weg, — verdwenen!

Is het gezonken?

Neen, daar richt het zich weer op!

Daar komt het weer te voorschijn in de helsche kraters van de brandende zee!

Zie, daar ligt het weer op een hooge golf als op een berg! Daar plonst het weer omlaag!

Maar er hapert iets aan.

Het draait maar en tolt rond als was het dronken van angst.

Het roer is gebroken.

En de wreede zee en de jagende wolken, door het wilde geweld beheerscht en als in teugellooze vervoering geraakt, als een volksmassa, die zich tot een revolutie heeft laten opzweepen, lachen en hoonen hun slachtoffer en werpen het elkaar toe.

Daar valt krakend de groote mast!

Een eindeloos gehuil van vreugde weergalmt over de waterwereld, waar de dood grijnst, en overstemt de doodskreten der bemanning.

En, al was de zee even verschrikt over wat ze gedaan had, zwijgt een oogenblik de orkaan . . . .

Een oogenblik maar! Want daar beginnen de vlagen weer! Harder en ruwer nog dan straks.

Half afgemaakt is de schoener reeds, maar ze moet geheel verdwijnen.

Ze moet verbrijzeld worden.

Daarginds is de kust met haar scherpe rotsen.

Daar moet het wrak heengejaagd worden, heengestompt door de brekende baren en straks nog maar een korten tijd, en ze zouden spelen met het tuig en met de masten en met de planken en met de bemanning!

Voort naar de rotsen nu!

Daar was 'het verderf van vele schepen reeds geweest!

. . . . .

Aan boord van den armen schoener was het treurig

gesteld. Twee matrozen waren reeds verdronken, één was zwaar gewond door den vallenden mast en lag krimpnd van pijn in de kombuis.

De kapitein zat op zijn geldkist en had een flesch in de hand. Dat was zoo zijn gewoonte in groote gevaren.

De anderen pompten wat ze konden om het lekke schip boven water te houden. Het roer was stuk geslagen en de matrozen, die deze reis meer gemaakt hadden, wisten, dat de schoener gevaar liep naar de gevaarlijke Amerikaansche kust gedreven en tegen de rotsen verpletterd te worden.

Dick Nelson had gewerkt, wat hij kon, maar hij wist nu ook wel, dat zijn lot beslist was.

„Wij zijn voor de haaien!” had een matroos uitgeroepen, met oogen, die groot waren van angst. „We redden het niet,” en de angst om te sterven had Dick aangegrepen.

Kwam daar waarlijk straks de kille dood? Plotseling stond zijn heele leven hem voor den geest.

Hoe slecht was dat geweest! En als hij, over een half uur wellicht, voor den rechterstoel des Almachtigen zou staan, met die ruwe kameraden, die nu allen naar de poort des doods werden gejaagd, hoe zou het dan gaan?

Want God bestond, daarvan was hij op dat oogenblik overtuigd als van een afschuwelijke zekerheid, waarvan hij sidderde. En het Oordeel bestond ook! Nog maar even en hij zou het moeten ondervinden.

En het moest wel een hard oordeel zijn dat over hem zou worden uitgesproken.

En toen zag hij voor zich weer de stille huiskamer thuis en zijn moeder, gebogen over haar bijbel. Het was als hoorde hij het klinken van den hamer op 't aambeeld in de smidse, waar zijn vader bezig was.

Thuis was het toch wel heerlijk geweest!

Was hij maar thuisgebleven!

Welk een wroegende gedachte!

En zijn angst verdubbelde, terwijl hij daar stond, vastgeklemd aan de stukgeslagen verschansing en starende in de kokende zee, van waar het schuim opvlokte en de zilte droppels hem overgoten, terwijl de wind gilde en huilde in de touwen.

Nergens, nergens uitkomst! Beneden: een schrikkelijke dood en daarop een verpletterend oordeel!

Het angstzweet brak hem uit.

Hij wilde bidden. Kon hij nog bidden? Hij had het in lang niet gedaan. Wat moest hij bidden?

Maar hij bad . . . .

Daar waren er meer, die baden.

Daar ginds lag er een op de knieën, die luid gilde om genade. Dat was de ergste spotter en de grootste drinker geweest en niemand vloekte meer dan hij! En nu . . . . Zie dien lafaard zich krommen! Zoo deed hij altijd als het erg stormde; want de man was doodsbang om te sterven. En als 't gevaar over was, dan was hij precies weer de oude, dan schepte hij weer moed. Een gebed van niets . . . .

Zou het gebed van Dick misschien ook een gebed van niets zijn? . . . .

Twee matrozen kropen langs hem heen over het dek, zich aan alles vastklemmend, wat ze maar grijpen konden. Daar bonden ze zich vast aan een touw ladder van den kleinen mast, die nog overeind stond. Daar hingen ze in het want en wachtten den dood af. Dick volgde hun voorbeeld. Om zijn middel bond hij een flink stuk touw en dat bevestigde hij aan den stomp van den gebroken mast. De zucht naar zelfbehoud gaf hem kracht. Nu konden de stortzeeën hem ten minste niet wegslaan van het slingerende wrak, dat al sneller en sneller voortgezweept werd naar de rotsige kust.

Het was donker geworden, stikdonker.

Plotseling zag hij een rossen gloed! Wat was dat?

De lichtschijn kwam van den kleinen mast, waar de beide matrozen een fakkel hadden ontstoken, die ze heen en weer zwaaiden, in de hoop, dat ze door de bemanning van een ander schip zouden worden opgemerkt.

In den geelrossen schijn en den wegwaaienden roetwalm zag Dick hunne gezichten vertrokken van angst, hij hoorde hun angstgeschreeuw.

Het zou voor hen tevergeefs zijn; want reeds verdrongen zich de golven om het wrak als om des te beter het schouwspel te genieten van de vernietiging van hun slachtoffer.

Het was een draaikolk van woestwentelende baren, die alle de eerste schenen te willen zijn: dat was de branding!

En onder helsch gegil en gefluit door de touwen werd de arme weerlooze schoener hoog opgelicht en met ijselijk gekraak neergesmaakt op de scherpe rotsen. De romp werd verbrijzeld en zonk weg in de diepte met de jammerende bemanning en den beschonken kapitein met zijn geldkist. De fakkel was uitgebluscht en de beide matrozen verdwenen met den mast, die hen vasthield.

De branding speelde met het wrakhout, — spoelde het weg en raasde vol krankzinnige vreugde verder om een nieuwe prooi te zoeken.

De kustwacht had dien nacht voortdurend uitgekeken in den post op den vuurtoren.

Daar moest in zoo'n nacht wel wat gebeuren. De reddingsboot lag gereed. De mannen zaten in hun oliepakken gehuld bij elkaar en wachtten . . . .

De oude schipper tuurde reeds uren met zijn langen verrekijker rond en trachtte de duisternis te doordringen. Zoo menigmaal had hij reeds vuurpijlen zien opgaan als een laatste, doordringende bede om redding uit doodsgevaar. Elke zeeman kende de gevaren der rotsklippen.

Daar ontwaarde zijn oog eensklaps een vlammen schijnsel over de wilde baren. Scherp en scherper tuurde hij. — Ja, daar moet een schip in nood zijn! Daar zag hij het nog eens, ginds, heel ver, bij de Devil's-klip! Een vuurpijl was het niet! Een brandend schip dan? — De vlam was niet groot genoeg. Wat

was het? Hij wist al genoeg. Hij rukte de deur open van zijn hooggebouwd, ruw-houten vertrekje en holde naar beneden. „Schip in nood!” riep hij met vervaarlijke stem. „Alle man in de reddingsboot!”

In een oogenblik kwamen de helden der zee te voorschijn, — tien, twaalf zeerobben, bereid, om hun leven te wagen voor een onzekere kans!

Zie ze draven naar de reddingsboot!

„Waar zit het schip?” riepen ze door elkaar.

„Daarginds op de Devil's-klip,” was het antwoord.

Als ze maar zoover konden komen; want de orkaan loeide met onverminderde kracht.

Haastig sprongen ze in de vage schemering, die den nacht reeds begon te vervangen, in de reddingsboot en trotseerden weldra de branding.

Elken meter moesten ze met zwoegende inspanning bevechten, — maar ze weken niet. Langzaam kwam de boot vooruit, tusschen de dreigende rotsen door, waar honderden malen de dood hen trachtte te grijpen.

Eindelijk naderden zij. Uren hadden zij gestreden.

De morgen ging aanbreken en het was alsof ook de wind wat minder was geworden.

Nu kwamen ze bij de Devil's-klip; maar een schip zagen ze niet. Wel zagen ze tonnen en wrakhout drijven. De schoener was met man en muis vergaan!

Neen, toch was er nog een stuk van overgebleven. Bij een wending van de boot om de rotsen heen zagen ze een stuk van het dek met een brok mast. Daar lag

een mensch op, vastgesnoerd aan de afgebroken maststomp.

Dood of levend? Ze wisten het niet.

Maar de mannen van de reddingsboot wagen alles en zoo naderden ze het stuk van het wrak steeds dichter, totdat ze eindelijk op de rots konden komen en zij met levensgevaar en door het water wadende, het wrak konden bereiken.

Daar lag een jonge matroos, roerloos bleek als een doode! Het was Dick Nelson.

Ze bogen zich over hem heen. Zijn hart klopte nog. Fluks werd hij losgemaakt en naar de boot gedragen, waar men hem voorzichtig neerlegde en trachtte de levensgeesten weer op te wekken.

Na lange vergeefsche pogingen gelukte dit.

Voorloopig konden ze niet meer doen, dan hem naar den wal brengen en aan betere zorg toevertrouwen, en met moeite werd de terugreis volbracht.

Veilig kwamen ze aan wal en Dick werd te bed gebracht.

De goede verzorging deed ten slotte elk levensgevaar verdwijnen.

Dick was de eenig overgeblevene van den schoener.

Hij was dankbaar, zeer zeker, voor zijn redding en ontroerd, toen hij het lot van zijn kameraden vernam.

En toen hij, nadat de zee weer kalmer was geworden, na eenige dagen daarginds die gevaarlijke rotsen zag en vernam van de aangespoelde lijken,

waarvan hij er enkele herkende, ging er een siddering door hem heen over wat hij had doorgemaakt.

Maar hij was luchthartig aangelegd. Het leven lag weer voor hem en hij moest weer voort.

En al was het ook onder vreeselijke omstandigheden geschied — hij had toch ten slotte zijn doel bereikt en was aangekomen in het land, waar hij heen wilde. Hij was in Amerika, het land der vrijheid, en nu zou alles ten slotte wel goed gaan!

VI.

GOUD.

Het was ongeveer een jaar later.

Dick had heel spoedig werk gevonden. Dat bleek daar in Amerika niet zoo heel moeilijk te zijn.

Hij had goed verdiend ook, maar zijn vorige leven zooveel mogelijk op den ouden voet voortgezet.

Nog steeds zat hij verstrikt in de verleidingen der wereld en al was hij ook wat voorzichtiger geworden, men kon hem steeds vinden in de gezelschappen, waar wat vroolijks te genieten viel. Geen wonder dat hij niet veel overhield van zijn zuurverdiend loon! Meestal was hij platzak en voor de toekomst meende hij in jeugdige onbezonnenheid nog niet te behoeven te zorgen.

Hij had zijn ouders ook geschreven en een brief teruggekregen, waaruit groote blijdschap sprak, dat hun kind nog leefde, maar toch ook groote bezorgdheid, omdat ze uit den toon van zijn schrijven wel hadden kunnen bemerken, dat er nog niet veel in hem veranderd was. Ook baden ze hem dringend, om weer terug te keeren, ja zelfs wilden ze hem het reisgeld overzenden; want ze verlangden zeer naar hem. Maar

daar dacht hij niet over. Stel je voor, dat hij zich weer in dat kleine dorp zou gaan begraven! Neen, hij wilde wel terugkeeren; maar vooreerst nog niet en dan later misschien eens voor een paar maanden, zooals er wel meer waren, die het verlangen naar huis niet konden bedwingen.

Nu had hij reeds een heel ander besluit genomen en het zoo spoedig mogelijk uitgevoerd.

In de courant had hij telkens berichten gelezen van groote goudvondsten in Aljaska, waar je zoo maar in eens rijk kon worden. Daar wilde hij heen. En als hij dan eens gelukkig was geweest, zooals vele anderen, wel, dan zou hij als een rijke mijnheer naar Engeland terugkeeren. Wat een gelukkig leven ging hij dan tegemoet!

Hij had zich boeken aangeschaft over de goudvelden en hij verslond die literatuur. Daar vergat hij zijn genoegens zelfs voor.

O, die groote vondsten! Hoe schitterden reeds de groote goudklompen hem voor de oogen! De bodem scheen daar overal wel te glinsteren en te schitteren van louter goudstof.

Klondijke was als een sprookjesland uit de duizenden-één-nacht. Daar schenen de onmetelijke schatten slechts te wachten op hem, die er maar heen wou gaan.

En, al lezende, werd hij meer en meer door de goudkoorts aangegrepen. Toen den 14den Juli 1897 de Excelsior de Golden Gate te San Fransisco binnen-

stoomde, bracht dit schip de meest spannende verhalen mee van nieuwe groote goudvondsten in Klondijke.

In enkele goudpannen was voor een waarde van 500 dollars gevonden. Aanvankelijk werden deze verhalen ternauwernood geloofd, doch drie dagen later kwam de Portland te Scattle, op de westkust van Californie, binnen met meer dan een millioen dollars aan goud aan boord.

Toen greep de goudkoorts als een epidemie rond en tastte overal de menschen aan. Van uit San Francisco en New-York, zelfs uit Londen waren de gelukzoekers toegestroomd. Winkeliers verlieten hun toonbank, klerken verlieten hun kantoorkruk, kooplieden hun kantoor en honderden, die totaal ongeschikt waren om de gevaren en ontberingen van de lange reis door het onherbergzame Aljaska te trotseeren, meenden, dat voor hen de gelegenheid gekomen was om in den kortst mogelijken tijd schatrijk te worden.

Zelfs van uit Aljaska vertrok een tallooze menigte naar Klondijke en overigens beste claims werden daar verlaten voor de voorgespiegelde rijkdommen van het nieuwe Eldorado.

En het wás een rijk land. In 1897 had van 1 Januari af tot 1 April het Klondijke-district alleen een millioen pond sterling opgebracht, hoewel er niet meer dan een kleine 500 personen hadden gewerkt!

De eerste vondsten waren daar gedaan in 1896 door een zekeren George Cormack, een delver aan de rivier. Cormack had te voren een winkel gehad aan

de Five-Finger stroomversnelling, waar hij handel dreef met de Indianen en een steenkolen-ader in de buurt trachtte te ontginnen. Even voor de groote vondst was hij naar het dorp Klondijke gegaan om zalm te visschen en die dan te drogen.

Hij was met een Indiaansche vrouw getrouwd en aldus onder de inboorlingen goed bekend. Met een heel gebrekkig instrument was hij aan het wasschen gegaan en hij moest het goudzand op zijn schouders een honderd voet ver dragen, om bij water te komen. Toch won hij 240 pond sterling in acht dagen tijd.

Geen wonder, dat, toen deze dingen bekend waren, aller aandacht op Klondijke gevestigd werd, — op dit wonderland, waar, volgens betrouwbare gegevens, eenmaal tot 560 dollars uit een pan werd verkregen en waar de rijke goudlagen zich wel tot 500 mijlen uitstrekten.

En Dick las verder in de boeken, die hij zoo gretig verslond, hoe een zekere Clarence Berry, een eenvoudige groentehandelaar uit Californië, een man, die niets te verliezen had en alles te winnen, met moeite acht pond sterling bijeen spaarde en er twaalf pond bij leende van iemand, die bang was om zelf goud te gaan graven en hem zijn spaarduitje tegen hooge rente leende. Met 40 anderen was Berry vertrokken, doch toen ze het Benett-meer hadden bereikt, waren er nog maar 30 over, daar eenigen waren teruggekeerd wegens de gevaren en ontberingen van de reis. En toen hij eindelijk in Forty Mile City was aangekomen,

was hij alleen over; de anderen waren onderweg gestorven. Na eenigen tijd kreeg hij bericht van de groote vondsten en schreef aan zijn verloofde, Ethel Buck, die hij achtergelaten had, en die de reis aandurfde over zee, naar St. Michael en de Yukon op naar Forty Mile City, waar ze trouwden. Berry en zijn vrouw waren de eersten, die in Klondijke aankwamen.

Zij zamelden met elkaar 26000 pond sterling in. Op een dag vonden ze voor 120 pond aan goud en de jonge vrouw vond zelf voor f 120000 aan goud.

Van een zekeren Mac Donald, die een claim had aan de kleine rivier, de Eldorado, stond vermeld dat hij in 28 dagen 19000 pond haalde uit een oppervlakte van 40 voet in het vierkant.

En zoo ging de schrijver van het wonderverhaal voort, en somde de schatten op, die daar gevonden waren. William Saggath kocht met twee anderen een claim voor 9000 pond, die ze niet eens konden betalen, doch waarvoor ze alvast 400 pond deponeerden. Reeds den eersten dag hadden ze 200 pond sterling aan goud gevonden en na een zeer korten tijd was hun bezit tot 12400 pond aangegroeid.

Daar werd in die boeken ook wel over de bezwaarlijke reis gesproken. Daar werd gewaarschuwd om de gevaren en ontberingen niet te gering te achten en er werd gezegd, dat elk man, die niet in staat was ieder uur groote bezwaren en moeilijkheden te overwinnen, er niet over moest denken, zich naar de goudvelden

te begeven. Van een zekeren Dr. Wills, die met de streek goed bekend was, stond er een rapport in en deze verklaarde :

„De reis naar Klondijke is een dol ondernemen met booten, die in alle haast zijn uitgerust en zoo vol geladen, dat ze groote kans hebben schipbreuk te lijden; een stormloop naar den Nitt-en Pas over nog hard bevroren paden, een wonderlijke fantastische opeenhoping van mannen en vrouwen van alle rassen en uit alle landen, op weg naar den rijkdom en dikwijls naar den dood.”

Dat alles was echter voor Dick geen bezwaar; zulke dingen telde hij niet. Waarom zou hij er ook niet doorkomen? Hij was gezond en sterk. Neen, dan was er iets ergers dat hem tegen hield. Wie naar Aljaska of Klondijke wil, stond er in, moest er voor zorgen, na zijn uitrusting en passage en allerlei toevallige uitgaven te hebben betaald, nog minstens 100 pond te bezitten. Een kapitaal van minstens 300 pond was noodig om heen te kunnen trekken, en waar zou hij dat vandaan halen, 300 pond! het was geen kleinigheid!

En toen was hij aan het sparen gegaan, met ijzeren volharding. Wel een jaar lang had hij al maar gespaard. De genietingen had hij er aan gegeven en zoo zuinig mogelijk geleefd.

En eindelijk had hij zooveel — nog wel lang niet die groote som, maar dan toch wel zooveel, dat hij de reis durfde aanvaarden.

Met de Canadian Pacific was hij naar Montreal gestoomd, was naar Victoria gereisd en had daar passage genomen op een boot, die naar de kust van Aljaska voer en was eindelijk aangekomen in het stadje Juneau, op de kust van Aljaska. De reis had niets bijzonders opgeleverd. Het weder was heerlijk geweest en Dick had volop genoten van de heerlijke vergezichten van de kust die men voorbij voer, doch hij was blijde, toen hij eindelijk aan wal stapte en het wonderbare goudland naderde.

Het leek hem, alsof nu weldra het doel van de reis bereikt zou zijn, doch dit zou hem tegenvallen; het zwaarste moest nog komen. Een prachtig gezicht was het toen ze Juneau naderden, dat daar als een klein Zwitsersch stadje onder aan den berg lag. Daarachter waren hooge bergen, die overal waren bedekt met ijs, dat glinsterde in het zonnelicht, en aan weerskanten waren de hooge, donkere dennenwouden, die de hellingen bedekten. Juneau was een eenig plaatsje, met overigens heel vuile straten, een paar flinke hotels, een massa herbergen, goede winkels en electricische verlichting, hetgeen het geheel een modern aanzien gaf.

Het wemelde daar van goudzoekers en mijnwerkers van allerlei nationaliteit. Groote Australiërs, stevige knapen van gemiddeld zes voet, gespierd, met vierkante schouders en smalle heupen, en verder Engelsen en Canadeezen, Zweden met lichtblond haar en blauwe oogen, rossige Ieren, Amerikanen, druk en ongedurig, Franschen, donkerroogige Italianen en nog

vele anderen, wier leven in geheimenis was gehuld en die uit streken kwamen, die iemand nooit zou te weten komen.

In Juneau werd alles aangekocht. Daar waren de winkels geheel ingericht voor wat de goudzoekers noodig hadden.

De gewone uitrusting bestond daar uit een paar goed geoliede zakken, zooals de zeelui meenemen aan boord, twee of drie dikke winterpakken, veel flanellen ondergoed, zes paar kousen, een jachtbril en een goed jachtmes.

Dick trad een van de winkels binnen om zich het benoodigde aan te schaffen. Met schrik had hij reeds gezien in zijn logement, hoezeer zijn geld geslonken was en toen hij den prijs van een uitrusting vernam, meende hij, dat het hem onmogelijk zou zijn, zich van dat alles te voorzien.

Daar stond het reeds vol van goudzoekers, die allen evenveel haast hadden, om naar het land hunner wenschen te komen.

Het was daar een vreemde verzameling van koopers in dien winkel. Met sommigen had Dick aan boord van de stoomboot reeds kennis gemaakt.

Daar stond een lang en schraal heer, die er zwak en verouderd uitzag, met grijzen baard, en van wien men vooruit kon berekenen, dat hij nimmer de ongelooflijke vermoeienissen en ontberingen van de reis zou kunnen doorstaan en dat hij, zelfs al bereikte hij het goudland, nooit den strijd tegen de ruwe goud-

zoekers zou kunnen volhouden. Hij was in druk gesprek met een korten, ineengedrongen Hollander, die er uitzag als een bootwerker uit de haven van Rotterdam op zijn Zondags en die in elk geval zijn krachtig lichaam als gunstige voorwaarden voor het welslagen van zijn tocht kon rekenen.

Verder waren er Polen, met dikke astrakan mutsen op, en pelzen aan. Ook stond er een heertje op leeftijd, naar 't scheen een kleermaker uit Parijs of Brussel. Onberispelijk en chic zat zijn kleding. Hij droeg een hoogen boord en een keurigen hoed. Hij stond vergenoegd rond te kijken en blies blauwe rookwolkjes uit zijn sigaret. Het was, alsof hij op iemand stond te wachten om samen te wandelen in een park, in stede van gereed te zijn voor een reis vol verschrikkingen, dwars door de sneeuw van de Chilcoot-pas en de gevaarlijke stroomversnellingen van den Yukon.

Een forsche man liep met een sigaar in den mond met vlugge stappen heen en weer en scheen, naar den grond kijkend, zich om niets te bekommeren.

Hij was goed gekleed en zeker veel beter uitgerust voor den tocht. Zijn breede schouders verrieden kracht en zijn gebruid, donker getint gelaat teekende den man, die gewoon was, weer en wind te trotseeren. Zwijgend en in zich zelf gekeerd stapte hij heen en weer en wachtte tot de winkelier hem kon te woord staan. Eindelijk was het zijn beurt.

„Wat verlangt u, mijnheer?” vroeg de winkelier beleefd.

„Een volledige uitrusting,” was het antwoord, „voor één persoon en van goede kwaliteit.”

„Heeft u geen reisgezelschap?” vroeg de winkelier, die graag zooveel mogelijk verkocht.

„Nee, ik reis alleen.”

Verwonderd keek de ander hem aan. Dat was een waaghals! Alleen naar Klondijke! Wie waagde dat? Want zonder gezelschap ging nooit iemand die onherbergzame wereld in; dat beteekende immers den dood zoo spoedig er onder weg eens wat mocht haperen.

„Kent u de gevaren goed?” vroeg hij belangstellend.

„Ik zal ze trotseeren.”

„En toch moet ik u waarschuwen, want alleen gaan is een dwaasheid. Natuurlijk, u moet het zelf weten, maar stel eens, dat u onderweg een ongeluk krijgt, u wordt ziek bv. of u verdwaalt, in zoo'n geval zijn er wel verongelukt, die in gezelschap gingen, — maar alleen gaan is mijns inziens roekeloos en gevaarlijk. En ik spreek uit ondervinding.”

Dick hoorde het gesprek aan.

Als hij zich eens aanbood om mede te gaan? Zou het niet mogelijk zijn, dat hem een voorschot werd gegeven op de te koopen artikelen en dat hij dan als bediende met den vreemdeling meereisde?

Hij zou het voorstellen!

De zwijgzame vreemdeling keek Dick een wijle aan en stemde tot diens groote vreugde toe.

Hij was een Amerikaan uit den omtrek van Mon-

treal, die zijn boerderij had te gelde gemaakt, toen de goudkoorts hem aantastte.

Zijn naam was Joe Buttle.

De reis werd den volgenden morgen reeds aangevangen. Dick had zich kloek van zijn taak gekweten en zijn bagage en die van zijn meester naar het kleine rivierbootje, de Battle, gebracht, dat hen stroomopwaarts zou voeren.

Het weer was prachtig. De rivier bood een schitterend panorama van sneeuwbergen, wier voet tot aan het diep blauwe water liep en met zware, donker-groene pijnbosschen was begroeid.

Een wonderbaar lichteffect vertoonde het gezicht op den grooten Dawson-gletscher, waar de zonneglansen op speelden.

Het bootje was maar klein en pufte dapper zijn rookwolkjes de lucht in. Verder was het erg vuil en de kapitein, die met een morsigen Indiaan het voor-naamste deel van de bemanning uitmaakte, bestuurde met een soort van wonderlijke onverschilligheid zijn schip. Want hij was stuurman tevens, maar daar moest hij nog wat aan wennen, bekende hij openhartig, want tot voor korten tijd had hij in Victoria met een melkwagen gereden. Dit was nu wel een sprekend bewijs voor 's mans ondernemingsgeest en durf, in dit land, waar iedereen zich door alles moet kunnen heenslaan, maar het verhoogde toch niet speciaal de gerustheid van de passagiers.

Zoo ging, tot ieders verwondering zonder onge-

lukken, de reis tot Dyea, een klein plaatsje, schilderachtig gelegen tusschen eenige heuvels.

't Had iets van een dorp in de Alpen. In de laagte zag men paarden en koeien rustig grazen, terwijl ver weg aan den gezichteinder de geweldige met ijs bedekte bergreuzen zich scherp afteekenden tegen de blauwe lucht.

Van hier ging de reis verder met een paar magere paarden en twee Indiaansche dragers voor de bagage.

Joe Buttle en Dick waren niet alleen, al hield de eerste zich zooveel mogelijk afgezonderd en sprak hij ternauwernood een enkel woord met de anderen.

Een twaalftal goudzoekers had zich bij hen gevoegd en na eenigen tijd bereikten ze Lake Lindemann. Het pad was bij uitstek slecht en ontoegankelijk en de bezwaren der reis schenen zich thans te verdubbelen. Soms was de weg zoo moerassig, dat de paarden er bijna niet door konden — dan weer lagen halfvergane boomstronken of wortels dwars over den weg. Bergstroomen van ijskoud water moesten worden doorwaad en het was geen aanmoedigend gezicht, toen men een gezelschap goudzoekers ontmoette dat er ellendig aan toe was en door gebrek aan levensmiddelen gedwongen was terug te keeren.

Dien avond bereikte men Sheeppcamp, waar menschen en paarden doodelijk afgemat aankwamen. Op een open plek in het bosch werd gekampeerd.

Hier was het verrukkelijk schoon. De zon scheen

helder, een frisch beekje ruischte door het groen en overall in het rond bloeiden bloemen. Onbegrijpelijk was het hoe men hier zoo dicht bij de onherbergzame bergen- en rotsenwoestenij kon zijn, waar hun weg onherroepelijk doorheen leidde. Een verrukkelijk gezicht had men daar op den Sheeppcamp-gletscher, die daar tusschen twee granietbergen ligt.

Doffe geluiden als van verwijderde kanonschoten drongen van daar tot hen door. Onbeschrijfelijk schoon waren de steeds afwisselende lichteffecten.

Als de wolken voor de zon waren gedreven, was de gletscher diep turkoois blauw en de spleten hadden de kleur van saphieren, doch als de zon dan weer doorbrak, fonkelde het ijs als diamant.

Toen de avond viel, was het een bekoorlijk, sprookjesachtig, vriendelijk spel van de zachtste tinten van rose en zachtgroen, alsof er steeds regenbogen over de ijsvlakten gleden.

Een van de Indianen, die vooruit was gezonden om het pad verder te verkennen, deelde mede, dat hoogerop een geweldige sneeuwstorm had gewoed en dat het pad daar gevaarlijker was dan ooit. De Indianen weigerden daarop om verder te gaan en de goudzoekers moesten daarin berustten en wachten tot het weer gunstiger werd.

Dick's reisgenoot was echter zoo vol verlangen, om zijn doel te bereiken, dat hij weigerde te wachten. Toen hij tevergeefs een groote som had geboden aan een der Indianen om hem te vergezellen, besloot hij,

dan maar een paard te koopen en een slede te vervaardigen, hetgeen hem voor veel geld en met veel moeite gelukte en Dick en hij trokken verder.

Voorbij de witte tenten der slapende kampgenooten volgden de beide goudzoekers een pad, dat al smaller en steiler werd, dwars door een pijnbosch, waar de slede met de grootste moeite vooruit kwam. Het arme paard dreigde elk oogenblik te bezwijken.

Langzamerhand kwamen ze in de plekken sneeuw, die weldra een geheel bosch hadden bedekt, waar de slede telkens dreigde te kantelen. De reizigers en het paard niet minder waren zeer dankbaar, toen ze eindelijk, in een spelonk, waar ze ook een paar half verkleumde Indianen vonden, beschutting konden vinden tegen den ijskouden wind.

Doch al spoedig ging het weer rusteloos verder; oponthoud was levensgevaarlijk, wijl elke dag langer de toch reeds beperkte hoeveelheid levensmiddelen verminderde en wellicht verbruikt zou zijn, voor het doel bereikt was.

De Indianen uit de spelonk hadden zich bij hen aangesloten en peilden op de ijsplateaux, die ze nu overtrokken, de sneeuw om te zien of de weg hen houden kon, want onder de sneeuw kon een gletscherspleet verborgen zijn, die hen allen verzwolg.

Thans viel er een fijne motregen, die de sneeuw tot een dikke brei maakte, waar men tot de knieën doorheen waadde. Ten slotte werd een stijl ijspad bereikt.

Nu waren de reizigers aangekomen bij Chilcoot-Pas,

zoo genoemd naar de altijdstroomende kreek en voor hun oogen verrees de spookachtige Chilcoot-piek, die nog vreeselijker leek door den er omheen hangenden mist.

In een soort hol, dat een weinig beschutting aanbod, werd met moeite een rookerig vuur ontstoken en gelaten wachtte men af, wat den volgenden morgen zou brengen. Eindelijk, toen de mist was opgetrokken, werd de reis voortgezet. Doch nu trof hen een groot ongeluk.

Het van vermoeidheid halfdoode paard struikelde op de gladde rotsen en stortte neer. Helaas, het had een poot gebroken en hetzelfde lot ondergaan, dat tallooze paarden in deze streek trof.

Zoo berucht waren deze passen, waar ook ossen zoo goed als onmogelijk langs konden, en zoovele waren er reeds verongelukt, dat eenige Indianen daar een blokhuis hadden gebouwd en het vleesch van de bezweken dieren, die bevroren en dus niet tot ontbinding overgingen, verkochten aan de reizigers als voedsel voor de sledehonden, waarmede ze reeds een aardig duitje verdienden.

Het arme paard werd afgemaakt en men moest nu zelf de slede trekken, hetgeen spoedig niet meer mogelijk was, zoodat er niets anders overbleef, dan de bagage onderling te verdeelen, waarbij Dick niet het kleinste deel van de vracht voor zijn rekening kreeg.

Steunend op dikke stokken, die ze hadden gesneden in het bosch, ging het nu met nog meer moeite verder.

Nog waren de grootste moeilijkheden niet overwonnen, want thans steeg het pad tegen een steilen granietwand op. Over een hoogte van omstreeks 1000 voet had men wel twee uur werk en eindelijk, na een uiterst gevaarlijken tocht, stond het gezelschap ademloos, met gescheurde kleeding en bloedende handen op den top, 3620 voet boven de zee.

Het pad naar omlaag was eenvoudiger, doch niet minder gevaarlijk.

Men ging op de sneeuw zitten en dwars door een dikke sneeuwjacht heen liet men zich met groote snelheid omlaag glijden, totdat men de grens van den boomgroei weer bereikte.

Hier was de sneeuw gesmolten en moest men tot het middel door de weke brei van modder en sneeuwwater waden. Doch ook deze bezwaren kwam men te boven en toen vond men, op een veilige plek, het blauwe meer van Lindemann voor zich liggen, waar aan den oever een kleine groep witte tenten stond, — het kamp van een gezelschap, dat een der vorige dagen over de bergen was gegaan.

Gelukkig werden zij door deze goudzoekers vriendelijk ontvangen en 's avonds zat men, na zich te goed gedaan te hebben, bij een knappend vuur, verhalende van de zware reis en de kansen besprekende om spoedig een claim te vinden.

Nu moest de reis over de meren ondernomen worden, hetgeen bij goed weer wellicht niet zoo moeilijk was, — doch, de meren van Aljaska zijn, even-

als de rivieren, zeer grillig en het kan er geweldig stormen. De Indianen trokken verder naar hun dorp, dat meer naar het westen lag en met de anderen begaven Dick en Joe Buttle zich op weg, om langs rotsige paden het punt te bereiken, waar men gelegenheid zou vinden, zich voor te bereiden voor den overtocht.

Daar werden de booten gebouwd. Hulp was er niet te vinden. Zelf moesten ze hout kappen en planken zagen en het is niet te verwonderen, dat op deze wijze de booten zeer verschillend van vorm waren en vaak aan de meest eenvoudige eischen van veiligheid allerminst voldeden. Meest maakte men eenvoudig een sterk vlot van dikke pijnboomstammen met dwarsbalken — en zoo deden ook Dick en zijn meester.

En op dit vaartuig moest de reis over vijf meren, waarvan Lake Lindemann er één was, worden ondernomen. Bij de stroomversnellingen tusschen de meren moest het vlot naar den wal worden gestuurd, al de bagage moest afgeladen en om de stroomversnellingen heen worden gebracht, waarna het ledige vlot door de versnelling heen moest worden geloodst.

De snelheid, waarmede de storm op die meren kan opsteken, is verbijsterend. Nu eens heeft men schoon weer en een effen watervlak en onmiddellijk daarna rijzen de golven huizen hoog. Ook ditmaal gebeurde zulks en met veel moeite bereikte men een rotsig eilandje midden in het meer, waar een smal strand was. Daar

lag een oud, wrak bootje, dat nog juist voor den storm een veilige ligplaats had gekregen.

De eigenaar was een klein manneke, dien men vond liggend tusschen de rotsen en die er slecht aan toe scheen. Het bleek een Oostenrijker te zijn uit Praag, die alleen de reis naar Klondijke had ondernomen, doch een paar dagen geleden met een lekke boot hier gestrand was. Hij was doornat en leed aan hevige koortsen. Zijn ingevallen wangen en holle oogen voorspelden, dat er niet veel meer voor hem te hopen viel. Joe en Dick verzorgden hem zoo goed zij konden, doch in het noodweer op die onbeschutte plaats kon niet veel hulp worden verleend.

Hij stierf den volgenden dag, arme kerel! Zoo dicht bij het doel en nu omgekomen! Zooals er zoovelen daar gevallen zijn! De beide reizigers begroeven hem en namen zijn bootje op sleeptouw, toen zij den volgenden dag vertrokken. Ja, ze zagen het wel, hoevele houten kruisen ze voorbijkwamen, welke daar waren geplaatst als herinnering aan voorgangers, die daar waren omgekomen, afgemat door de ontberingen der reis en niet meer bestand tegen den kouden tocht over den pas of die daar verdronken waren in de versnellingen.

Ten slotte naderde men het Moddermeer, waar het vlot en de boot werden vastgelegd en men aan wal stapte. Het was daar op die landingsplaats een heerlijk oord. Wat dat betrof, was er vergoeding voor de onherbergzaamheid der sneeuw- en ijswereld, welke ze zoo juist doorkruist hadden. Doch de afschuwelijke

muskieten, die nergens grooter en bloeddorstiger zijn dan daar, hielden hen uit den slaap. Het was zelfs bijna onmogelijk te eten; want myriaden vervulden de lucht en bedekten de spijzen.

Het is bekend, dat de muskieten van Yukon zelfs een hond kunnen dooden en beren en herten in het water jagen.

Een Ierschen goudgraver, slechts twee uur geleden daar aangekomen, vonden zij wanhopig voorover op den grond in zijn tent liggen. Zijn gelaat was ontonebaar gezwollen door de beten van die afschuwelijke insecten.

Gelukkig konden Joe en Dick hem helpen met een stuk gaas, dat tot de uitrusting behoorde en toen de nacht aanbrak, moest men, om van de muskieten een poos bevrijd te zijn, een lapje in olie gedrenkt, onder het mos laten smeulen, waardoor echter een verstikkende damp het rustige slapen belemmerde.

Gelukkig had men er op het water geen last van en ze waren hartelijk dankbaar, toen ze weer goed en wel voortdreven op de groote rivier.

En ten slotte, na vele gevaarlijke versnellingen gepasseerd te zijn, waar tal van gevaren loerden op den ondergang van het vlot, doch die alle gelukkig te boven werden gekomen, naderden zij Selkirk, ook wel Belly genoemd, waar de Yukon bereikt werd.

Het plaatsje bleek uit niet meer dan twaalf blok-hutten te bestaan en was zoo goed als verlaten. Een paar blanken zaten buiten de loods in de zon. Het

waren goudzoekers, die door een schipbreuk al hun bezittingen hadden verloren en die nu hoopten door handel met medereizigers iets te kunnen verdienen.

Er was ook een zendingspost, waar op een bord boven de deur het opschrift prijkte: „Elken Zondagmiddag om halfdrie wordt hier een kerkdienst in het Engelsch gehouden!” De zendeling van dezen tries-tigen post scheen echter afwezig te zijn en het kerkje zag er van buiten vervuild en morsig uit. ¹⁾

Hier bleef men niet lang. Zoo vlak bij het doel, greep de zucht naar het goud Joe Buttle des te meer aan.

Reikhalzend zag hij uit naar het oogenblik, dat hij de spade in den grond zou steken en het was zijn vaste overtuiging, dat hij spoedig een rijk man zou zijn. Hij werd steeds onrustiger en wou zelfs den nacht doorreizen. Eens op een morgen bemerkte Dick bij zijn ontwaken, dat de slaapplaats aan zijne zijde ledig was. Hij stond op en zag naar buiten. Zou Joe doorgereisd zijn, alleen? Hij zocht overal. Buiten gonsden reeds de muskieten en Dick voelde hun beten branden op handen en aangezicht. Hij riep luide, doch kreeg geen antwoord. Doodstil was het overal. Dick werd angstig.

Hij liep door het woud naar de rivier. — Eindelijk! Ja, daar was Buttle druk bezig aan den oever; hij had een oude braadpan in de hand en schepte daarmee zand

---

¹⁾ Deze reisbeschrijving is geheel historisch en is de navertelling van een, die dezen tocht maakte.

op, dat hij voorzichtig uitwiesch. Hij was zoo in zijn werk verdiept, dat hij Dick niet hoorde naderen. De muskieten raasden hem om het hoofd en staken hem — maar hij liet ze begaan. Dick ging naast hem staan. Nu keek Buttle op met een begeerige, verlegen uitdrukking in zijn oogen. Hij was opgewonden en hield Dick de goudpan voor, waarin een paar kleine gouden stippen glinsterden.

„Zie je dat?” vroeg hij, schor van opgewondenheid „dat — — — dat is goud.”

Het kostte Dick waarlijk moeite om hem naar de tent terug te voeren en alleen de herhaalde herinnering, dat in Klondijke het goud veel overvloediger was, kon hem doen besluiten niet hier te blijven.

Nogmaals werd de reis voortgezet naar Dawson en van daar naar Forty Mile City, de gouddelversstad in Klondijke, op Britsch-Canadeesch grondgebied, waar Joe Buttle zich wenschte te vestigen en een claim te koopen.

Wel is waar was daar in de nabijheid alles reeds bezet, doch als men verder trok, dan waren er nog wel goede winstplaatsen, waar de twee reizigers hun geluk konden beproeven. Zij waren overeengekomen, dat Dick mede zou graven en een deel van de opbrengst zou ontvangen.

VII.

IN HET GOUDELVERSKAMP.

Forty Mile City was een plaats van eenige duizenden inwoners, die allen zonder onderscheid van de goudvelden bestonden.

Een heel voorname stad was het niet.

De gebouwen waren ruwe, sterke blokhuizen, massief opgetrokken van dikke pijnboomstammen met planken betimmerd en hier en daar voorzien van een klein raam. Meestal was er slechts één deur in een huis. Een enkele winkel van gegolfd ijzer, van een ondernemenden yankee, was als een paleis in vergelijking tot de andere gebouwen. Toch droegen deze soms wijsche namen. Zoo was er een postkantoor, waar eenige politie-soldaten de taak van directeur en beambten vervulden, wier welwillendheid meer te waardeeren viel dan hun bekwaamheid en waar de brieven door een spleet in den wand in het kantoor binnenfladderden.

Een paar blokhuizen van twee verdiepingen, die voor ware kunststukken van architectuur gehouden werden, heetten „Hotel de Yukon” en „Hotel de Ville” en reizigers, die er overnachtten, hadden verteld,

dat het nog bijna gevaarlijker was de ruwe ladder midden in de gelagkamer op te klauteren om de slaapkamers te bereiken, dan den tocht over de bergen van den Shilcoot te maken.

Iets, als een gebrekkige boerenschuur of een schapenstal, heette „Restaurant”.

Volgens de reclamelijst kon men zich daar verkwikken met allerlei heerlijkheden, doch dit moest, zooals Dick al ras bleek, tot hoogstens een tiende worden gereduceerd, daar de meeste verfrissingen er nog niet waren, nooit waren of nooit zouden komen. En wat er te krijgen was, kreeg men niet goedkoop. Een malsch gebraden hoentje kostte het bagatel van f 25.—. Een ei f 5.—. Een, buiten eigen schuld door de lange reis halfverdroogde sinaasappel f 1.25; een flesch matig bier f 12.—; een kopje thee f 6.—, het laatste alleen in den zomer te verkrijgen, welke prijs, om eerlijk het tarief te beschrijven, verlaagd werd tot f 4.— per kopje, wanneer een der booten nieuwen voorraad aanbracht.

Vleesch kostte er f 4.— per (Eng.) pond. Zalm was er heel wat goedkooper, daar deze overvloedig werd gevangen in den Yukon. Berenvleesch of vleesch van elanden — goed gebraden — was nog wel de beste kost.

De restauratie maakte goede zaken, daar de goudzoekers, vaak beladen met schatten, op zulke kleinigheden als een paar pond meer of minder niet zagen en zich er dus niet om bekommerden of er de whisky

per glas, zoo groot als een vingerhoed, met een halven dollar of een heel gewone sigaar met een dollar betaald moest worden.

Zelfs waren er drie zulke restauraties, deftig „salons” geheeten, die de schoone namen van „Monte Carlo”, „Eldorado” en „Aurora” op hun houten gevels droegen en waar kellners in hun witte hemdsmouwen vaak druk werk hadden, vooral des avonds. Geld was er niet in omloop, alles werd met goudstof betaald en in elke restauratie stond op het buffet een weegschaaltje voor het wegen van het goud, dat 40 tot 80 dollar per ons gold.

Ook was er een schouwburg, waar op ongelukkige wijze doch met buitengewoon succes op geregelde tijden pantomimes werden opgevoerd, waarbij de vertooners, bij afwezigheid van goede costumes, in de meest phantastische kledij waren gedost en waar de verbeeldingskracht der toeschouwers de voornaamste factor was voor het welslagen.

Een paar muzikanten met instrumenten van den meest ongelijksoortigen aard luisterden meestal de voorstelling op en golden hier voor onnavolgbare kunstenaars.

Het leven was er ruw en onverschillig, doch het was bepaald merkwaardig om te zien, hoe, vooral des Zondagsavonds, de kapel van den R. K. Zendingspost en die der Presbyterianen geheel vol waren met goudzoekers, die daar in het verre noorden toch nog iets vonden dat hen deed denken aan het

vaderland en er zich veilig gevoelden op zoo'n avond.

In de omgeving der stad was de grond overal door goudzoekers bezet. Geen plekje was er vrij, tot zelfs op verren afstand en Joe Buttle en Dick trokken reeds enkele dagen na hun aankomst, met hun tenten en bagage op een paar pakpaarden, die er van de Behringstraat over den Yukon waren aangevoerd, de wouden in. Overal waren de gronden reeds in het bezit van goudzoekers, die hun eigendomsrechten op een zonderling eenvoudige wijze hadden aangegeven. Had iemand ergens een vrij stuk grond ontdekt, dat goud bevatte, dan sloeg hij een paal in den grond en zette daar zijn naam op. Van dien paal af behoorde dan naar alle zijden een bepaalde oppervlakte hem toe, nadat hij bij den Commissaris der goud-exploitatie, die zijn kantoor in Dawson had en in naam der regeering onderhandelde, een vaste som had betaald voor zijn claim. Zijn bewijs van eigendom droeg hij steeds bij zich, en een afschrift, soms in potlood, werd achter glas in een lijstje aan den paal gehecht. Niemand zou het nu verder wagen hem zijn eigendom te betwisten en rustig kon zoo'n goudzoeker, die vaak gemeenschappelijk met een aantal makkers de velden onderzocht, zijn werk doen.

Wel controleerden de bereden politiesoldaten, waarvan er in de omgeving ongeveer 250 waren gestationneerd, onder leiding van een luitenant en vergezeld van landmeters voortdurend de goudvelden, om te zien, of er niet buiten het gekochte eigendom

werd gegraven, doch dit geschiedde niet veel, daar men op het eigen terrein meestal goud genoeg vond in dien rijken bodem.

Zoo gingen de beide makkers met eenige anderen het woud door, tot ze ten slotte in een streek kwamen, waar nog veel vrije grond was, en het graven begon.

Joe Buttle werkte koortsachtig en zwijgend voort. Het was een zware arbeid. Eerst moest de dikke modderlaag worden verwijderd, waarna men de vaste, hardbevroren grondlaag met het houweel moest uit-hakken.

Daarbij werden groote vuren aangelegd om den grond te ontdooien. Toen ze zoo eindelijk met veel inspanning een put gegraven hadden van 5—10 M. bij 20 M. vonden zij wel wat „kleur”, zooals het werd genoemd, maar toch niet genoeg om het werk loonend te maken. Op een andere plaats gelukte het beter en weldra schitterde hier en daar het zand, waar het be-geerde goud lag.

Joe wist van geen ophouden. Hij was geheel ver-anderd. Hij gunde zich bijna geen tijd om te eten. Spreken deed hij weinig. Zelfs den nacht besteedde hij aan den arbeid. En dit was mogelijk, daar in deze streken in de maand Juli de zon 's morgens om half-twee opkomt en 's avond om halfelf ondergaat, ter-wijl er in den nacht een warm gele schemering over het landschap ligt, waarbij men uitstekend kan zien en welke, omdat de muskieten dan minder lastig zijn, voor den arbeid des te beter geschikt is.

Het was een gunstige tijd, waarin de reizigers waren aangekomen. Het weder was uitstekend, de wouden waren getooid met mooi frisch groen en de vele bloemen en het mos bedekten het geheele tooneel met een kleurig kleed, donkergroen, met veel paars en rood en geel doorweven.

Het gezelschap was gekampeerd vlak bij een beek die van de rotsen schoot en voor de goudzoekers bijzonder voordeelig was bij hun arbeid.

Elken morgen gingen ze met hun pannen, die den vorm hadden van een braadpan zonder steel, naar het tooneel hunner werkzaamheid, waar Joe immer reeds vóór allen aan het werk was.

Daar vulden ze dan hun pan met een weinig zand of grind en water.

Door een paar snelle schokken en wendingen, zakte het goud naar den bodem, waarop het water met het zand en grint er voorzichtig uit werden gegoten. Ten slotte bleef er in de pan niets dan wat zwart zand over, dat magneetijzer-erts is, en als men dan heel gelukkig was, zag men reeds de kleine klompjes goud tusschen het zand liggen, de zoogenaamde „nuggets”.

Nu werd het zwarte zand met het stofgoud, waarmee het vermengd is, in een vat geworpen met water en een paar pond kwikzilver, waaraan het goud zich vasthechtte. Het kwikzilver werd vervolgens uitgeperst door een lederen zak in een bak, om weer dienst te doen en het overgeblevene werd in een schop gedaan

en zoolang verhit, totdat al het achtergebleven kwikzilver was verdampt. Alleen het goud bleef achter. Dit was de hand-methode, waarmee het werk begonnen werd, doch daar deze vindplaatsen ruim loon verzekerden, werd een grooter toestel gemaakt, bestaande uit onder elkaar gelegen bakken, waarin bovenin het fijne zand werd geworpen dat met water werd vermengd en met de hand zacht gespoeld, zoodat de gouddeeltjes door de nauwe goten zakten en terecht kwamen op een wollen deken in een lageren bak, terwijl het dan zoo was ingericht, dat het overtollige zand vanzelf wegspoelde.

Ook hadden daar sommigen de zoogenaamde Sluisweg. Dit waren voor elkander in helling liggende bakken, waarvan in den bovenste het zand en het water werden gedaan, waaruit het dan langzaam wegvloeide, nadat het goudzand was bezonken.

Per dag konden de delvers met elkaar ongeveer een ton grond ophalen en een paar honderd ton goudgrint. Dien zomer werd er flink gewerkt en Joe Buttle en Dick zagen hun goudhoopje al grooter en grooter worden. En daar in dat afgelegen oord met geen mogelijkheid groote uitgaven konden worden gedaan, hadden ze na een tijd van hard zwoegen reeds een aardig kapitaal verzameld, dat ze angstvallig bewaakten.

Eindelijk waren echter de levensmiddelen opgebruikt en het enkele verdwaalde hert of de wilde geiten, die ze schoten, waren niet voldoende voor

hun levensbehoefden. Bovendien naderde nu ook weldra het koude seizoen, dat zich reeds door enkele sneeuwbuien had aangekondigd, die het werk voor een paar dagen hadden bedorven, zoodat ze besloten, — wat Joe veel strijd kostte — om terug te keeren naar de stad en daar eenigen tijd te blijven. Ze hadden het voornemen zich een stevige tent aan te schaffen en een voldoende voorraad levensmiddelen, en dan terug te keeren en verder te werken. Dat was alleen mogelijk, als men, zooals zij hadden gedaan, dicht bij zijn tent een diepen put groef, waaruit men, na door een flink vuur den grond ontdooid te hebben, zand en grint kon ophalen om dat in de tent te bewerken.

In Dawson City was het overvol.

Van alle kanten waren de goudzoekers gekomen om er den winter door te brengen en het ruwe leven van een goudvelversstad was er in vollen gang. Maanden lang hadden de goudzoekers zich allerlei ontberingen getroost en thans, nu zij, voor het meerendeel beladen met schatten, terugkeerden in de bewoonde wereld, vonden ze, dat ze recht hadden zich schadeloos te stellen.

Joe Buttle en Dick hadden hun intrek genomen in een der hotels en pasten zorgvuldig op hun schatten, die ze zooveel mogelijk bij zich droegen.

Daar was het vol van mijnwerkers en het gesprek liep over niets dan over het goud.

Velen snoefden op hun vondsten en dezen hadden wellicht het minste geluk gehad; — sommigen toon-

den ook hun rijkdommen en het was verbijsterend zoo rijk als ze waren geworden in die paar maanden.

Zoo zaten zij op een morgen samen hun ontbijt te nuttigen. Niet ver van hen af zat een jonge man, in gezelschap van een groep gouddelvers, die hoog opgaf van zijn geluk.

„Het is hier een goed land!” riep hij uit. „Vroeger was ik stoker op een boot en als ik dan na het einde der maand mijn geld natelde, waarvoor ik mij dertig dagen lang in de machinekamer had laten braden, dan vond ik 10 pond al een heele schat. Maar hier — kijkt eens, heeren — wat een beste claim ik trof!” . . .

Tegelijk knoopte hij zijn jas los en toonde zijn horlogeketting, die geheel uit klompjes gedegen goud bestond, door schakeltjes aan elkaar verbonden en een heel kapitaal vertegenwoordigde.

En met zelfvoldanen lach keek hij rond, terwijl de anderen met jaloersche en begeerige blikken den kostbaren ketting bewonderden.

„Bovendien,” ging hij voort, „heb ik verdiend, — als ik goed reken — dertig duizend pond!

En nu heb ik nog niet genoeg! Als een arme schooier ben ik hier gekomen. Ik had bijna geen hemd aan het lijf — en als een millionair wil ik terugkeeren: eerder ga ik niet weg!”

Een heele kring van bewonderaars had zich om hem heen verzameld, waaronder ook Joe, wiens begeerte naar goud steeg bij het zien van zooveel rijkdom en wiens oogen schitterden van den half waan-

zinnigen gloed, dien Dick zoo vaak had opgemerkt bij den zwijgenden man.

Waarom had hij dat goud niet gevonden?

Hij benijdde den jongen man en haatte hem om zijn geluk.

Daar waren er onder de omstanders een paar met ongunstig uiterlijk, die achter den rug der anderen om reeds eenige malen beteekenisvol tegen elkaar geknipoogd hadden.

Ze waren wel goudzoekers, doch ook spelers en reeds menig goudzoeker had zijn zuur verworven goud in hun zakken zien verdwijnen, want zij waren altijd gelukkig in het spel.

Daar werd veel gedobbeld in Dawson en iedereen probeerde zijn geluk op zijn tijd. In elk hotel, in elke restauratie was een roulette en overal werd poker gespeeld. En overal waren deze spelers welkome gasten, vooreerst omdat zij een grooten kring van spelers medebrachten en verder omdat zij royale verteringen maakten.

Er werd veel valsch gespeeld. Dat was algemeen bekend, doch de vorige majoor der goudvelden, Mac Leod, had verklaard, dat hij het spelen toeliet zoolang er geen klachten werden ingediend; want hij wilde nergens drukte van hebben. Dientengevolge zwegen de geplukten, wyl klagen immers toch niet hielp en ze zoodoende de eenige kans om het verlorene terug te winnen zouden verliezen. De spelers maakten het niet al te bont, — de bedrogenen zwegen

en de hotelhouders hielden hun bondgenooten de hand boven het hoofd.

Dien avond zou het bal zijn in het hôtél.

Nadat de lampen aangestoken en de stoelen en tafels opzij waren geschoven, vulde zich de zaal met goudzoekers in hun daagsche kleeding, want wie bekommert zich om een Zondagsch pak in dit land van millionairs, waar allen zich gelijk voelen?

Zij hadden hun zware laarzen voor deze gelegenheid met berenvet ingesmeerd en een slappen hoed op. Sommigen hadden uit hun bagage een witten boord opgedolven. Een paar „dames”, die hoopten onder de goudzoekers fortuin te maken, kwamen in opzichtige kleedjes binnen en op een soort van verhevenheid zaten muzikanten: een viool, een klarinet en een cornet à piston. Sierlijk was het dansen van de ruwe gouddelvers niet: hun plumpe laarzen deden de zaal dreunen, doch ze vermaakten zich kostelijk en zongen er bij en riepen elkaar allerlei grappen toe.

Het goudschaaltje op het buffet was voortdurend in gebruik en er werd met kwistige hand betaald voor de genoten versnaperingen. Wat bekommerden zich die pas rijk geworden mannen er om, of de whisky duur was? De hôtélhouder lachte en zag zijn goudvoorraad aangroeien. Als het zoo doorging, kon hij er over gaan denken het volgende jaar terug te keeren naar zijn vaderland om daar onbezorgd te leven.

Ook Dick deed zijn best dien avond en Joe, die hem had zien gaan, had hem hoofdschuddend aan-

gezien, terwijl hij daar zwijgend bij den muur stond en al maar bepeinsde, hoe hij zulke rijkdommen als die rijkgeworden stoker zou verzamelen, maar Dick joolde mee rond en was een van de uitbundigsten dien avond.

Hoe later op den avond hoe rumoeriger de feestgenooten werden.

Telkens brandde een twist los en stonden er een paar, soms in verschillende talen, tegen elkaar te razen in hevige woede, doch tot nu toe had geen naar zijn revolver gegrepen.

Tegen het einde van het feest verschenen er een tiental politiesoldaten, die blijkbaar wisten, dat het nu tijd werd, een oog in het zeil te houden en die, gewapend met karabijn, korte sabel en browning, de orde kwamen handhaven.

Het gejoel en geraas duurde tot diep in den nacht en het rumoer van de hossende, stampende en schreeuwende menigte overstemde de krijschende muziek geheel en al.

Ondertusschen waren er twee der bezoekers naar een klein kamertje achter het buffet gegaan en hadden enkele goudzoekers meegetroond.

Ook de rijkgeworden stoker, die den ganschen avond ijverig gedanst had, trotsch op zijn kostbaren horlogeketting, dien hij iedereen deed bewonderen, was medegegaan en weer hadden de beide verdachte individuen tegen elkaar geknipoogd. Het waren de twee valsche spelers, die hem tot hun prooi hadden

uitgekozen en meenden hem gemakkelijk te kunnen vangen.

O zeker, hij wou heel graag een spelletje kaart spelen!

„Wat is de inzet?” vroeg er een.

„Honderd dollar, voor mijn part!” riep de stoker en sloeg op zijn beurs.

De kaarten werden rondgedeeld. Het spel ving aan.

De stoker won.

De anderen veinsden teleurstelling, maar hun plan was goed beraamd.

Weer werd er gespeeld en de stoker won weer!

Daar kwam Joe Buttle binnen, die genoeg had van het rumoer. Hij zag juist hoe de stoker zijn honderd dollar opstreek.

Nog eens! Weer werd honderd dollar ingezet! En weer won de stoker! De twee spelers keken bedrukt en de stoker glimlachte fijntjes! Hij had hen begrepen! Hij begreep hun truc even goed als zij zelf en met een knipoogje tegen Joe stak hij het geld voor het volgende spel weer in den zak.

Dat was den beiden verleiders toch te kras! Zij hadden hun partuur gevonden. Van dien kerel met zijn horlogeketting was niets te halen. Dat begrepen zij wel; want zelfs in een halven roes was hij hen nog te slim af.

De stoker vond het zoo voldoende en verdween luidlachend weer in de zaal, om nog des te kwistiger het feest voort te zetten en te vertellen wat hem wedervaren was.

De teleurgestelde avonturiers waren nijdig. Zouden ze ook heengaan, of nog eerst een spel wagen met Joe Buttle? Zouden ze het verlorene van hem terug kunnen winnen?

Joe had gezien, hoe die andere, die toch al zoo rijk was, zoo maar driehonderd dollar won!

Waarom zou hij dat ook niet kunnen?

Even daarna zat hij aan de tafel. Nu zouden ze het probeeren met de roulette!

Krakend snorde de wijzer op het roode bord met de witte cijfers rond. Joe had tien dollar ingezet. Hij won!

Met een kleur van vreugde streek hij zijn geld op. Vijftig dollar werd ingezet. Joe won weer!

Een koorts ging hem door het lichaam woelen. Zijn oogen brandden in hun kassen; vaalbleek was zijn gelaat! Hij won! Waarlijk hij won weer!

„Honderd dollar!” riep hij.

En . . . . hij verloor.

Een koude angst bekwam hem: — zestig dollar gewonnen . . . . honderd dollar verloren! — Dat was veertig dollar verlies! Zou hij ophouden? Neen! — Hij kon nog wat terugwinnen!

Vooruit! Nog eens! Honderd dollar.

Hij verloor weer!

Dat was te erg!

„Nog eenmaal kameraad! Het geluk keert altijd na den derden keer!” riep een der spelers, die het geheim der roulette kende.

Joe liet zich overhalen en won honderd dollar.

Nu herleefde zijn moed. Hij waagde tweehonderd dollar. En hij verloor!

Nu was hij zichzelf niet meer! Zijn geest was beneveld! Het was, alsof hij droomde! De speelduivel had hem in zijn macht!

Hij verloor en verloor weer! Soms won hij weer wat — maar zijn verlies werd voortdurend grooter. Hij was krankzinnig van schrik en ontoerekenbaar — een gewillig slachtoffer in handen der valsche spelers.

Daar kwam Dick binnen, die schrok, toen hij zijn meester daar zag zitten. De duivelsche lach op het gelaat zijner medespelers zeide hem genoeg. Hij zag scherper toe en ontdekte iets van het valsche spel.

Juist had Joe zijn laatste honderd dollar verspeeld; hij was geheel geruïneerd! Hij zonk in elkaar op den grond. En dit alles maakte de woede van Dick zoo gaande, dat hij zich, verhit door de whisky en door het zien van de wanhoop van den ander, niet in kon houden, maar zich plotseling op een der spelers wierp en dien tegen den grond sloeg.

Zijn kameraad kwam hem te hulp. Een geregeld gevecht volgde. Revolverschoten klonken; politie-soldaten snelden toe en scheidten de vechtenden met moeite. Dick bleek een messteek in het been gekregen te hebben en lag bloedend op den grond. Hij werd weggedragen naar een kamer in den zendingspost der Presbyterianen, die voor ernstige zieken was ingericht,

waar de kampdokter hem verbond. Over de zaak werd procesverbaal opgemaakt. Joe Buttle was weer bijgebracht en was als een volkomen gebroken man naar zijn slaapkamer gegaan.

Hij was alles kwijt en zou weer opnieuw moeten beginnen. Dat was wel meer goudzoekers overkomen; op zulk een avond was er wel eens duizend pond verloren, maar voor Joe, die zijn goud zoo lief had, was dit een ontzettende slag.

Dick lag in het eenvoudige kamertje, in een helder bed. Er stonden nog vier bedden, doch slechts in een er van lag een patiënt, een oud man, die er uitgeteerd uitzag, en die den indruk gaf, dat hij het wel niet lang meer zou maken.

Den volgenden morgen kreeg Dick bezoek.

Eerst was er de politie-sergeant, wien hij geregeld verslag moest doen van zijn vechtpartij — en daarna was de zendeling bij hem gekomen, een vriendelijk man van omstreeks vijftig jaar.

Een dominee! . . . . Dick schrok bij die gedachte; want eensklaps kwamen bij hem weer allerlei herinneringen van vroeger boven, die hij de laatste jaren geheel had vergeten; want aan de eeuwige dingen had hij zoo goed als nimmer weer gedacht en hoogstens waren er nog oogenblikken geweest, dat hem zijn ouders voor den geest waren gekomen.

„Wel, jonge vriend,” vroeg de zendeling vriendelijk, „hoe is het er mee? Het was nogal raak, geloof ik, naar men mij ten minste mededeelde.”

„Och ja, mijnheer! Maar het zal wel spoedig wat schikken!” was het korte antwoord, en Dick hoopte, dat het gesprek hiermee uit zou zijn.

„Ben je een Engelschman? Hoe is je naam?”

„Dick Nelson,” mijnheer. „Ik kom uit Engeland,” antwoordde Dick.

„En ben je nogal gelukkig geweest? Waar had je je claim?” vroeg de geestelijke verder.

„Bij de Lynch-kreek! Het ging ons best. Denkt u, dat ik gauw weer weg kan?”

„Dat moet de dokter uitmaken,” was het antwoord. „Die is voor het lichaam. Ik ben voor de ziel! En hoe staat het daarmee, mijn jongen?” vroeg de zending verder, terwijl hij zijn hand vriendelijk op die van Dick legde en hem onderzoekend aankeek.

„Mijn ziel” . . . . dacht Dick, „een ziel . . . . heeft een mensch een ziel? . . . . wat wil die man? . . . . Al dat gezeur, dat hij ontloopen was, zou toch niet weer beginnen hem te kwellen?”

„Zulke dingen als jij nu ondervondt, mijn jongen, zijn geen toeval! God heeft Zijn kinderen lief en moet ze soms met harde middelen tot Zich trekken. De Verloren Zoon moest ook veel doormaken, voor hij weer was bij zijn vader, die hem zoo met verlangen afwachtte thuis.”

Dick kreeg een schok. Hij voelde, hoe hij beefde. Een vader, die zijn Verloren Zoon thuis wachtte met verlangen! Zou zijn vader ook verlangen? Zijn moeder zeker! Ze was toch een lieve moeder voor

hem! Als ze eens wist hoe hij daar lag! . . . . En zijn hart werd een oogenblik week.

Nog sprak hij geen woord. Maar de andere verlangde dat ook volstrekt niet; hij was een tactisch man, die wist, dat te veel woorden ook niet verstandig waren.

„Ken je de geschiedenis van den Verloren Zoon?” vroeg hij. „Hier heb je een bijbel. Lucas XV, daar staat die geschiedenis. Morgen kom ik weer eens kijken en als je wat noodig hebt of verlangt, dan moet je het gerust zeggen; wij willen je gaarne in alles helpen!”

En, hem de hand gevend, ging hij naar den anderen patiënt. Deze kon nauwelijks spreken van zwakte, doch Dick hoorde den zendeling zeggen:

„Wel, oude Winton! Wij kennen het verhaal van den Verloren Zoon heel goed, nietwaar? We hebben het samen gelezen. Wij zijn nu zoowat bij de thuiskomst genaderd. Nog maar eenige oogenblikken en dan zal uw Hemelsche Vader u aan het hart drukken! O, vriend, wat zal je gelukkig zijn! Welk een overgang van uit dit koude Aljaska naar het hemelsche Kanaän! Je bent gekomen om goud te vinden en je hebt Jezus gevonden!”

Den ouden goudzoeker stroomden de tranen over de wangen en fluisterend klonk zijn stem, die telkens de woorden des predikers bevestigde, en hij knikte telkens met het oude, moede hoofd.

Toen baden die twee samen, maar het was een

dankgebed, waarin een juichkreet was, en toen de zendeling opstond, zag Dick dat hem de tranen in de oogen stonden en dat er tevens een verheven vreugde uit sprak.

Dick lag weer in de stilte en vernam niets dan het gekreun van den ouden, zieken man.

Wat ging er veel in zijn gedachten om!

Zijn bijbel lag nog onopengeslagen op zijn dekens! Zou hij lezen? Waar stond het ook al weer van dien Verloren Zoon? O ja, Lucas XV. Dat getal kon hij niet vergeten! Waarom zou hij het eens niet lezen? 't Gaf wat afleiding! Hij behoefde het boek niet te gelooven! En hij las het. En het liet hem niet los! Dien nacht droomde hij er van en toen den volgenden morgen de zendeling weer kwam, vond hij het zelfs wel aangenaam, om eens met dezen te praten. O neen, overtuigd van zijn verkeerden weg was hij nog lang niet! Maar dat geloof was toch wel mooi en je moest toch eerbied hebben voor iemands overtuiging. Bovendien waren ze hier zoo vriendelijk voor hem, dat hij het niet dan beleefd vond, om vriendelijk mede te praten, zooveel hij kon!

De oude goudzoeker stierf spoedig en de zendeling vertelde aan Dick diens levensgeschiedenis, die er ook een was van ellende en zonde, doch welk leven zoo heerlijk was geëindigd door Gods genade.

Ook dit gaf aan Dick vele gedachten. Maar nu trad ook de beterschap spoedig in en Dick mocht weer rondloopen.

Zoo werd hij langzamerhand weer de oude en herwon al zijn krachten. Zijn lichaam was gehard door het wilde natuurleven en de ontbering en weldra kon hij den geestelijke zijn dank betuigen en uit het hospitaal vertrekken.

Joe Buttle, dien hij door het valsche spel zoo droevig beroofd had gezien, had hem reeds meerimalen bezocht en telkens was weer zijn vraag vol belangstelling geweest naar de gezondheid van Dick, doch het was niet alleen om hem. De begeerte naar goud dreef hem ook tot belangstelling en hij hoopte maar zoo spoedig mogelijk weer weg te kunnen trekken, om zijn verloren schat terug te winnen. Een verschrikkelijk heimwee verteerde hem en een onzichtbare macht trok hem onophoudelijk naar de eenzame wereld, waar nu de sneeuworkanen gierden door de balsemdennen; waar de grond meters diep hard was als ijzer; waar meedoogenloos de wreede winter heerschte, die met zijn 40 tot 60 graden onder nul alles dood deed vriezen, wat nog waagde te leven. Maar daar onder die sneeuw lag toch immers het goud, het dierbare goud, dat het eenig geluk van Buttle uitmaakte.

De rechtszaak, die er van het valsche spel en de verwonding was gemaakt, interesseerde Buttle bijzonder weinig. Valsch spel is moeielijk te bewijzen en daar evenmin was uit te maken, wie er het eerst had aangevallen, hadden de politieambtenaren de partijen aangeraden de zaak niet verder door te

voeren. Joe zou zijn goud toch moeilijk terug kunnen krijgen. Goud was daar steeds zoo vloeibaar gebleken en verwisselde er onophoudelijk van eigenaar. Bovendien kon hij zoo heel best bij zijn volgende vondst alles terugwinnen en was zijn verlies niet onherroepelijk, terwijl het voor Dick nog heel best was afgevoerd. Het beste was dus de zaak te laten rusten en de spelers waren bovendien naar een ander kamp vertrokken.

Het verlorene terugwinnen en dan met dubbele winst. Dat was thans Joe's eenige doel.

Maar nu was het barre winter. Zelfs de meest geharde der goudzoekers waagde het niet in deze dagen de wouden in te trekken of naar de rivieroever te gaan. Behalve een zeer enkel rendier was nergens wat onder schot te krijgen en de aanvoer der levensmiddelen was een waagstuk, terwijl de prijs zoo buitensporig hoog was, dat alleen een goudzoeker met buitengewoon succes zich alles kon veroorloven.

Op zekeren avond was het als gewoonlijk weer druk in de herberg. Onder de lage zoldering hing de damp van slechte sigaretten, tabaksrook en rook het naar whisky. Het rosse licht van de petroleumlampen scheen er doorheen en maakte de gezichten van de drinkende mannen, die rondom zaten, nog rooder. Sommigen waren in ruw en druk gesprek, anderen aan het kaartspel, sommigen zaten zwiingend in een hoek.

Bij de toonbank, waarachter de Iersche herbergier zat, die dezen avond zijn schatten zag aanvullen, zat

een violist, een verlopen man met een geheimzinnig verleden, dat niemand begeerde te kennen. Hij nam een diepe teug uit zijn glas, nam zijn viool uit de kist en ving een vroolijk walsje aan.

Dit werkte als een tooverslag. Overal stonden de mannen op, stampten met hun ruwe laarzen op den grond, zetten de stoelen aan kant. Sommigen deden witte doeken om den arm, dat waren dan de dames onder de dansers, omdat er anders alleen maar heeren waren en onder een luid gejoel ving het dansen aan. Sommigen floten het wijsje mee, anderen zongen met hunne vervaarlijke stemmen en zij hadden allen uitbundig genoeg. Joe en Dick dansten niet mede. De eerste had de oogen niet van het goudschaaltje op de toonbank, dat steeds voller werd en begeerde zelf thans herbergier te zijn.

Buiten lag de sneeuw geweldig hoog. Een pad was er gegraven van de deur naar de herberg, aan weerszijden waarvan hoge sneeuwdijken waren opgestapeld. Het vror dien avond omstreeks 40 graden en sommige der goudzoekers, die meerdere winters hier hadden doorgemaakt, beweerden dat dit een matige vorst was.

Daar werd de deur geopend.

Allen zagen om en hielden een oogenblik op met joelen en dansen, zoodat de viool gelegenheid kreeg eenige maten zich alleen te doen hooren. Twee mannen traden binnen, wit van de sneeuw. Hun zware pelsmutsen met de dikke oorlapten van bont hadden

zij diep over het hoofd, hun gezicht leek wel van rood graniet en de oogen waren rood gerand van wege de snerpemde koude. Zij sloegen zich de sneeuw van de mocassins met den ruwen borstel aan den ingang.

„Hallo! Daar heb je waarlijk Ben Bigby en lange George,” werd er geroepen.

„Ik dacht dat jullie allang ijsklompen waren geworden,” spotte er een. „Goed geconserveerd tot het voorjaar!”

Een stroom van koude was met hen binnengekomen en haastig werd de deur achter hen dichtgeslagen.

„Waar komen jullie vandaan?”

Aller aandacht was nu op de nieuwaangekomenen gericht. De violist streek nog een beetje na op zijn instrument, doch legde het maar weg in de kist en begon weer aan zijn whisky.

De herbergier bracht de twee mannen ook een glas. Totnogtoe hadden zij weinig gezegd. De overgang van de moordende koude en de duisternis tot de warmte en het licht in de kamer was zeer groot geweest. Eindelijk zaten ze en deden verslag van hun wedervaren:

„Wij komen van de Rainrocks!”

„Het werd er de hel gelijk,” zei de ander, „en als het niet om het goud was, dan waren we al eerder hier geweest!”

„Maar jammer is het,” hervatte lange George.

„Wat jammer?” vroeg een van de bezoekers.

„Wel, om weg te gaan, maar het moest. Nog een

dag en we waren er voorgoed gebleven. We hadden vier honden toen we vertrokken en we hebben er twee hier mee teruggebracht. Kapot gevoren."

„We konden niet verder komen dan een mijl per dag!" vulde de ander aan. „Daar ginds is 't op het oogenblik een moordhol!"

„Hebben jullie nog wat gezien van Ewerson en zijn drie Indianen? Die zijn ook nog niet binnen," zei er een.

„Ze zijn met ons weggetrokken," was het antwoord, „doch ze zijn verder gegaan. Als ze niet dood zijn, dan drink ik mijn leven geen glas whisky meer. We hebben nog geprobeerd een paar mijl terug te gaan om ze te halen, maar we konden niet verder. Het sneeuwde spelden en scherp grint en ik had een gevoel of mijn longtoppen vol ijs zaten. Maar we hadden een beste vindplaats en goud is er genoeg, daar in die hel."

Joe Buttle spitste de ooren! *Goud!* hoorde hij zeggen. Dat was het vreeselijke tooverwoord, waardoor zijn heele leven beheerscht werd! *Goud!* en de begeerte werd afschuwelijk sterk in hem.

Hij stond op en trad naderbij.

„Laat zien wat je gevonden hebt," vroeg hij de goudzoekers.

De bevroren mannen tastten onder hun ruwe kleding en haalden hunne goudzakken te voorschijn. De nieuwsgierigheid leverde hier geen gevaar op. De goudzoekers daar in die wereld waren openhartig

en eerlijk onder elkander. Het ten koste vaak van eigen gezondheid onder levensgevaar en met zwaren arbeid verkregen bezit werd door niemand betwist.

Joe stond vlak bij.

In koortsige spanning zag hij hoe de touwtjes werden losgemaakt. Op een tafel werd het geel glinsterende goud uitgespreid en allen waren stil van verbazing. Daar lag het, stofgoud, grofgoud, klompjes, groote klompen, een schat van misschien vijfhonderd dollar.

En de ander had niet minder!

„Je kunt het daar scheppen,” zei lange George, „als je door de sneeuw heen bent. Ik deed één schep in een rotskloof, waar geen sneeuw lag en ik wiesch het in onze tent. Alles glinsterde! Jammer toch — en hij stampvoette op den grond — dat je door die kou gedwongen wordt om weg te gaan van je geluk. Maar wat heb je er aan, als je beenderen dan op dat goud liggen te verbleeken.”

Doodstil waren al de bezoekers.

Ieder maakte zijn plannen. Vele gedachten vlogen allen door het hoofd. Zou er slechts één goede vindplaats zijn daar? Zouden er claims te krijgen zijn? Wacht maar, als het voorjaar kwam. Eigen claims zouden ze van de hand doen en zoo spoedig het weer wat zachter werd, zouden ze in groepen naar de Rainrocks gaan en daar wasschen. De herbergier, die ook winkelier was, rekende al uit, wat hij zou kunnen verdienen als hij daar ginds een winkel opende in

levensmiddelen en een herberg vestigde. Er werd nog heel wat verteld van de rijke vindplaats bij de Rain-rocks en al was het onderwerp ook eentonig, daar het alleen over het goud ging, zoo was dit zoo onuitputtelijk, en kwamen er zooveel verhalen voor den dag en ervaringen van anderen, dat het eindelijk de twee moegereisde mannen begon te vervelen. Ze wilden naar bed. Langzamerhand liep de gelagkamer leeg en waren de bezoekers in den ijzigen nacht verdwenen, ieder naar zijn tijdelijk verblijf of ruwbouwde woning. Joe Buttle en Dick hadden hun intrek genomen in de herberg. Het deel van het goud, dat Dick als loon ontvangen had, was nog ruimschoots voldoende om het logies te betalen. Ze klauterden de ruwe ladder op naar hun slaapzolder.

Joe Buttle kon echter den slaap niet vatten. Hij zag niets dan de glinstering van het goud daar bij de verre kreek en zelfs de loeiende sneeuwstorm, die gierde tegen het dak en den nacht vervulde met spookachtig geraas als van een gevecht van onzichtbare geesten, bracht hem de roepstem over van de verte, waar het goud lokte en trok. En hij rekende uit, hoeveel goud Dick nog had, wat een slede kostte en vier honden en voldoende levensmiddelen en een dubbelloopsgeveer en een tent. En hij telde alles op en kon zijn som niet uitkrijgen. Eindelijk sloiep hij in, maar niet, voor hij zijn plannen gemaakt had.

VIII.

OM HET GOUD.

Het was een versteende wereld, waar alles dood leek. De boomen waren tot op de fijnste takjes beladen met een dikke sneeuw en ijskorst en soms kraakte er een tak, die zijn last niet langer vermocht te dragen. De bodem lag diep onder een meterhoogen sneeuwlast, die tot in het hart bevroren was. Een vreeselijke stilte heerschte uren in den omtrek. Geen vogel bewoog zich ergens in het geboomte. Nergens waren in de sneeuw de sporen te zien van een rendier of een stuk wild, dat zich niet waagde in deze doodelijke koude, waar geen leven mogelijk was. Het was wel een heldere dag, doch de lucht was grauw getint en over de witte vlakke, die anders verblindend zou zijn, lag een lichte schemering, daar er geen fel zonnelicht was om alles in gloed te zetten. Omstreeks twaalf uur naderde de zon, die tot nog toe onzichtbaar was gebleven onder de ronding der aarde, in het zuiden met haar bovenrand den horizon en steeg moeizaam schuin daarboven uit om na hoogsten een half uur weer neer te zinken, zoodat toen de schaduwen weer begonnen te vallen en de schemering steeds dichter werd.

Ontzettende grauwege wolkenmassa's kwamen opzetten en weldra werd de doodsche stilte verbroken door het geraas van een vreeselijken storm, die een scherpe sneeuw, hard en scherp als het fijnste zand, over de vlakke joeg in ondoordringbare sluiers, welke het rondzien totaal belemmerden. De bevroren boomen werden gezwiept en tusschen het geloei van den storm kraakten overal de dikste takken en knapten af als glas.

Plotseling werden vreemde geluiden vernomen, die daar in die wereld van moordende koude niet konden verwacht worden.

Daar klonk hondengeblaf, scherp en nijdig.

Was het een verdwaalde wolf, die razend was van den honger en in woede den razenden storm uitvloekte?

Menschenstemmen!

Hoe was dat mogelijk. In dit weder en op die plaats.

Tusschen het stormgeraas werden de onverwachte geluiden weer vernomen en daarbij het geknars van de stalen loopers van een slede over de ijsvlakte.

Daar was het vlak bij.

Door de sneeuwmassa's, die meedoogenloos als lawines werden neergeschoten op de aarde van omhoog in vlijmscherpe, fijne kristallen, brak zich een stuk van het leven door. In den grauwer wordenden schemer teekenden zich de vage vormen af van drie witte mannen, die draafden langs een hoog beladen slede en in snelle vaart voort moesten om de razende honden bij te houden, die blaften en nijdig naar elkaar beten.

Wie waagde zich daar in die hel?

Was het de post, die den storm trotseerde, omdat zijn plicht hem gebod de gevaren te bevechten? Was het een slede met levensmiddelen, waarmede men zich, met gevaar van eigen leven, spoedde naar een verloren post, waar de hongerdood de makkers bedreigde?

Was het de dokter, die er zijn leven aan waagde om in het kamp van de Ootom Indianen aan den oever van den Yukon een stervenden goudvelver aan den dood te ontworstelen?

Want welke andere, dan de hoogste en edelste belangen konden iemand den moed verschaffen een waagstuk als deze reis te ondernemen.

Wilder werd de storm. Dichter de duisternis. De slede hield stil. De honden blaften en beten rondom zich van den honger. De mannen stonden een oogenblik stil en overlegden. Van verder gaan was geen sprake in deze vreeselijke oogenblikken.

„Het kan niet!” gilte er een.

„Het moet!” schreeuwde een ander.

„Wij alle drie dood!” zei de derde in gebroken Engelsch.

„Ik wil verder!” riep de een weer, die de aanvoerder scheen te zijn. En hij hitste de honden weer aan, die opsprongen en trokken aan hun touwen. Een oogenblik ging het, maar de slede scheen de richting verloren te hebben. Plotseling slingerde zij tegen een boom, wat de grootste der drie mannen een vreeselijken vloek deed uitgillen. De slede werd rechtgezet met

veel moeite, maar 't werd onmogelijk verder te gaan. Ze waren in een bosch geraakt. Overal stieten ze tegen de boomstammen. Van verder gaan kon geen sprake zijn. De tocht moest voor vandaag worden opgegeven.

Uit de bagage werd een tent van zeildoek te voorschijn gehaald, die met ontzettende moeite werd vastgemaakt aan de boomstammen en in de hard bevroren aarde, waarin gaten moesten worden gehakt.

Het zeildoek klapperde in den loeienden orkaan en de mannen hadden alle kracht noodig om de touwen niet uit hunne handen te laten rukken. Eindelijk stond de tent. Binnenin werd de sneeuw vaster getrapt. Ze moesten zich haasten, want omstreeks drie uur viel de donkere nacht, waarin de verschrikkingen van het noodweer nog angstiger waren. Haastig werden dikke dennetakken in den omtrek gezocht, de sneeuw en het ijs er af geslagen en werd de sneeuw bodem van de tent met het naaldhout bedekt. Vlak voor de van den storm afgekeerde opening werd een vuur aangelegd, waar de honden zoo dicht mogelijk bij kropen en dat steeds met armen vol nieuwe takken moest worden onderhouden. Het geknetter der vlammen vermengde zich met het gebrul van den orkaan en het was alles een spookachtige muziek. Met een bijl werden stukken sneeuwijs afgekapt om eten te koken. Uit de slede haalde de Indiaan de levensmiddelen en een koperen ketel en weldra was er koffie gezet en waren de boonen met spek gaar. De honden blaften en pro-

beerden binnen de tent te sluipen, van waar ze met een stuk brandend hout werden weggejaagd. Men behoefde niet bevreesd te zijn, dat ze in de wouden zouden verdwijnen. Hun verstand zei hen, dat overal honger en doodsgevaar was en ze alleen bij de menschwezens nog op voedsel en warmte konden hopen. Weldra voerde de Indiaansche gids de beesten wat gedroogde visch, waarvan ze groote porties al schrokken verslonden en waarop ze zouden moeten teren tot den volgenden middag. Toen ze gegeten hadden hielden ze zich bezig door met elkaar te vechten en elkaar te bijten, zoodat de afschuwelijke geluiden van den donkeren poolnacht nu gevormd werden door ijselijk gejam en gehuil alsof er een gepijnigd werd, monsterachtig en kwaadaardig geflaf, het razen en knetteren van het vuur en den loeienden sneeuwworkaan door de boomen. Achter tegen de tent aan hoopte zich de sneeuw steeds meer op, doch dat gaf een welkome beschutting en vastheid aan de lichte verblijfplaats.

De mannen hadden gegeten en staken hun pijpen op. Nu de honger verdreven was, werden ze weer spraakzaam.

„Hoever zijn we, Soeka?“ vroeg de oudste der twee blanken. „En hoever moeten we nog? Als dat vervloekte weer ons maar niet tegen hield. Een ander kon ons wel voor zijn!“

„Ik geloof wij zestig mijlen ver,“ verklaarde de Indiaan.

„Nog maar zestig,” was het ongeduldig antwoord. En hoever is het nu nog, Soeka?”

„Ik denk dertig,” hernam deze.

„Dertig mijl nog,” barstte plotseling de jongste los. „Maar dat halen we nooit. Het is onverantwoordelijk om verder te gaan, als de honden doodvriezen zijn we verloren. Wij hebben ook levensmiddelen te weinig medegenomen. Het is een roekeloze zaak, Buttle...!”

„Wat...!” schreeuwde deze heesch van opwinding. „Roekeloos! Met zoo'n doel. Waar was er meer goud gevonden dan bij de Rainrocks! Goud! zeg ik. Bij klompen! Ik heb het gezien...!” En hij stond op als in waanzinnige vervoering en strekte de hand vooruit in de richting van zijn doel. „Goud wil ik hebben... Mijne eigen goud terug... Al zou de duivel met al zijn machten mij tegen houden en al zou het sabels en messen sneeuwen, ik ga naar de Rainrocks.”

Dick zag zijn meester vol angst aan. Daar waren wel meer goudzoekers in hun geest gekrenkt, gek geworden in dat land van ontbering en opwinding.

Het goud telde zijn slachtoffers bij honderden en voor velen was de revolver de eenige uitredding geweest.

Soeka zag verschrikt terzijde en vertrouwde zich veiliger bij de wilde honden dan bij zoo'n blanke, die niet meer wist, wat hij zeide en uit wiens oogen de booze geest sprak. Hij dacht aan zijn vrouw en zijn zwartgelokte kinderen in de veilige tenten aan den Yukon, mijlenver van hier. Voor het hooge loon, dat

hem beloofd was, had hij het gewaagd om den tocht als gids mede te maken. Hij was weggegaan met heimwee en zijn strijd was hem eerlijker. Hij waagde zich voor degenen, die hij liefhad.

Zou hij ooit terugkeeren uit deze verschrikkelijke wereld? Was hij maar thuisgebleven bij zijn zalmvisscherij. Dat was rustiger en veilig werk. Liever zat hij in zijn cano op de wilde golven van den Yukon dan hier met deze blanken in den poolnacht vol ijs en verschrikkingen. Elke mijl bracht hem verder de gevaren in. Thans gingen ze nog van den storm af. Terug ging het er dwars tegen in. Door die kille muren van sneeuw kon geen menschelijk wezen breken. De scherpe sneeuw zou de honden de oogen uitslaan en de blanken konden het zeker niet verdragen.

De anderen zwegen na de uitbarsting van hun aanvoerder. Redeneeren hielp niets. Terug, dat kon niet. En bovendien waren dan alle kosten tevergeefs. Terug, dat beteekende armoede. Geen geld, geen claim, geen goud, schulden. Vooruit was de eenige kans. Daar was goud of de dood.

Joe Buttle was gaan zitten en blies ongeduldig geweldige rookwolken uit zijn pijp. Hij had dien nacht wel willen doorreizen, maar er was niets aan te doen. De dag, die zoo lang op zich zou laten wachten, moest eerst aanbreken.

Eindelijk greep hij zijn slaapzak van konijnenvellen, gebod Soeka te zorgen dat het vuur niet uitging, kroop in het diepst van de tent en viel in slaap.

Dick volgde zijn voorbeeld, nadat hij met den Indiaan had afgesproken, hem te zullen aflossen. De laatste hurkte neder bij den ingang van de tent, schold nog wat op de honden, die weldra zoo dicht bij het vuur kropen, dat ze bijna hun huid schroeyden, deed zijn slaapzak over de schouders en waakte.

De storm loeide voort, zonder tusschenpoozen. De sneeuw bleef overal neerstorten en overdekte de honden, die het lekker vonden en eindelijk warm werden. Het vuur laaide telkens hooger op als Soeka er zijn takken op wierp en zoo beschermde en verdedigde het eenige stukje van het groote leven daar midden in den dood, die uren in den omtrek heerschte, zichzelf met de kracht der wanhoop tegen de wreede ijzige machten, die daar alles wreed overheerschten en die het als recht beschouwden om ook die levende wezens stil en koud te krijgen en levenloos en versteend als alles wat in het poolgebied zich gewaagd had.

Het weer werd eindelijk kalmer. De wolken waren leeggesneeuwd. Helder werd de lucht. De sterren brandden en gloeiden kil en fel. Soms straalde er dwars door de boomen een kleurig noorderlicht, dat zijn wonderspel danste en waartegen de silhouetten der boomstammen zwart werden afgeteekend. Maaf de vorst deed nog feller dan ooit mee. Het was minstens 65 graden onder nul. De honden kregen het zelfs koud onder hun dikke sneeuwvacht en jankten soms. Soeka trok de tent geheel dicht en kroop verder achterin. Dick stond op om hem af te lossen.

„Wij alle drie morgen dood!” zei Soeka somber. „In hem booze geest!” fluisterde hij geheimzinnig en met verschrikte stem. „Wij terug! Anders nimmer Chetchwa weer zien en kleine jongens.”

„Wij kunnen niet terug, Soeka!” was Dick's antwoord. „Dan sterven we zeker. Ik heb genoeg gewaarschuwd . . . .”

Plotseling vloog Buttle overeind. Hij had gehoord, dat er van teruggaan werd gesproken . . . .

„Wie wil er terug!” schreeuwde hij met doodsbleek gelaat en wilde oogen . . . . „maken jullie een afspraak samen . . . . Schurken zijn jullie allebei . . . . voort wil ik, voort zeg ik . . . . Goud wil ik hebben. Span de slede in, Soeka! Haast je. Dertig mijlen nog. Dan kunnen we er overmorgen zijn. Voort zeg ik je, Indiaansche hond . . . . Voort en jij, Dick, zult me helpen. Goud of de Dood . . . . Een van de twee . . . .”

Met ontzaglijke moeite gelukte het Dick om zijn meester nog te laten wachten totdat tenminste de dag was aangebroken. Dat noorderlicht was toch zeker niet voldoende om er op te reizen. Het kan soms stralen in volle pracht, maar dan weer verdwijnt het eensklaps.

Nu waakte Dick totdat de dichte duisternis begon over te gaan in schemering. Het weder was nog steeds stil, maar de vorst was verschrikkelijk. Met een kreet van ongeduld vloog Joe Buttle overeind toen hij gewekt werd. Haastig werd weer koffie gezet en een maaltijd genoten.

Het kostte moeite om de slaperige honden onder hun warme sneeuw weg te krijgen. De tent werd opgerold en de reis ging verder.

Het was nog vrij donker, doch langzamerhand teekenden zich de boomen duidelijker af en zag men den weg voor zich, een eindelooze vlakke, wit-grauw in den grauwen schemer, die nooit overging in helder licht.

De honden blaften en beten naar elkaar. De slede bruiste door de sneeuw en knarste over de harde vlakke. De mannen renden zwijgend er naast. Men vorderde goed. De koude werd onverdraaglijk. Het aangezicht van Dick dreigde te zullen bevriezen en zijn vleesch werd pijnlijk. Joe Buttle klaagde niet, maar werd telkens door een hevige hoestbui overvallen, alsof de toppen van zijn longen waren aangedaan door de afschuwelijke koude. Soeka sprak geen woord en werd steeds meer in zich zelf gekeerd. Maar Joe Buttle joeg maar voort, koortsig en wild, als ging het om zijn leven. En het ging daar ook om, doch anders dan hij dacht. Zijn hoestbuien werden erger en hij vloekte en verwenschte zichzelf.

Zoo kwamen ze eindelijk bij de Rainrocks. Zonder zich rust te gunnen zocht Buttle naar de teekens die hem de claim aangaven, waarop hij goud delven mocht en die hij — ondanks alle waarschuwing en onder de hoonende bespotting der anderen in de herberg — met het geld van Dick en wat hij leende, in eigendom had gekregen tot aan het voorjaar.

Dat konden Bigby en lange George gerust doen, want in dien tijd was er toch niets te vinden en als ze in het voorjaar ginds zouden komen, zouden ze met het geraamte van Buttle — zoo spotten ze — niet veel ruzie krijgen over het recht van delven.

Daarginds stond die overhellende pijnboom, waarover gesproken was. Daar lag op den grond het goud zoo maar voor het opvegen, hadden ze gezegd. Eindelijk was Buttle dan bij zijn schatkamer aangekomen! Nu kwam het er op aan. De tijd tot het voorjaar moest goed gebruikt worden. En hij liet Dick en Soeka maar zoeken naar een geschikte plek om de tent op te slaan, die ze vonden achter een rotsgroep, waardoor de sterkste windstooten werden afgekeerd en de sneeuw opgehoopt was tot dijken, welk een goede beschutting boden.

Buttle had een houweel genomen en zijn bijl en onder hevige hoestbuien stond hij te hakken in den ijzerharden grond bij den pijnboom om den aardbodem te bereiken. Eindelijk was hij er door. Rust had hij zich niet gegund. Met moeite werd hij er toe gebracht aan het middagmaal in de tent mee te doen. Hij vloekte als de schemer over de vlakke vloiede. Hij raasde als de sneeuw weer zijn werk ongedaan maakte. Hij groef en van den bodem sloeg hij de stukken bevroren aarde af en droeg ze in zijn pan naar de tent, waar ze met sneeuwwater boven het vuur werd ontdooid en als hij de gele goudkorrels zag glinsteren, dan was hij gelukkig.

Zijn hoestbuien werden erger. De opwinding ver-
teerde zijn lichaam. Des nachts ijde hij en had het
louter over goudvelden en claims.

Zoo werden er eenige weken doorgebracht. Slechts
korte uren kon er overdag worden gewerkt. In den
schemer was dit onmogelijk. Wel werd er een groot
vuur aangelegd in de diep gedolven gaten en werd
zoo de bodem ontdooid en gemakkelijker bereikt.

Er werd goud gevonden en reeds was er in het
zakje onder Joe's hoofdkussen voor een waarde van
eenige honderden dollars aanwezig, maar dit loonde
in dat dure land nog geenszins de moeite.

Toen begon het op zekeren dag weer te sneeuwen.
Wel werd de temperatuur tegelijk weer draaglijker
en was het niet de vlijmscherpe sneeuw van vroeger,
doch ze viel in zoo dichte vlokken, dat het graven
weldra onmogelijk werd en het aanhouden van de
vuren in de gaten steeds grooter inspanning kostte.

Daarbij kwamen twee erge dingen, welke Dick en
Soeka met grooten angst vervulden. De levensmiddelen
begonnen op te raken. Steeds spaarzamer werd de
uitdeeling der rantsoenen. Het was een groot geluk,
dat Soeka eenmaal een lynx had kunnen schieten en
al was het vleesch ook taai, toch hadden ze van de
bevroren opgehangen stukken zoolang mogelijk hun
maaltijd gedaan. Er dreigde echter weldra groot
gebrek, indien er niet meer wild onder schot kwam.

Daarbij kwam, dat de hoestbuien van Joe Buttle
niet ophielden, doch erger werden. Hij zag er uit als

een geraamte. De koorts woelde hem door de leden.

Langer blijven was den dood tegemoet gaan.

En toch wilde de waanzinnige goudzoeker niets weten van weggaan. Voor de honden raakte het voedsel op en eens waren ze de tent binnengedrongen en hadden in hun wanhoop een kostbaar meelzakje verscheurd en leeggevreten.

Steeds nader besloop de dood de stappen der drie mannen, wier leider zijn bondgenoot was.

Er moest verandering komen.

Op zekeren avond, toen de vuren brandden voor de tent en Buttle eindelijk was ingeslapen, overlegden Soeka en Dick wat hun te doen stond. Ze moesten vertrekken. Hier langer blijven beteekende den hongerdood. Maar op welke wijze zouden ze hun meester meekrijgen. Ze konden hem toch niet binden en voor overreding was hij sedert lang niet meer vatbaar.

Het weder was nog steeds zeer ongunstig. Hield de sneeuw nog lang aan, dan zou het straks volstrekt onmogelijk worden om het spoor terug te vinden in die ongebaande wildernis.

Zij hadden samen overlegd en waren besloten desnoods met geweld tegen hun meester op te treden en aldus te trachten hem nog te redden.

Stil zaten ze aan den ingang van hun tent en zagen de breede sneeuwvlokken geruischloos neerddwarrelen.

Plotseling zag Soeka op.

Zijn fijn gehoor had een ongewoon geluid opgemerkt.

„Ik hooren slede!” fluisterde hij.

Dick luisterde.

Van uit de verte, diep achter de sneeuw gordijnen was er een gerucht van naderend leven.

Toen was het lang stil.

Daar klonk het verwijderd geluid van een schot, gevolgd door een erbarmelijk gejang, dat langzaam in een doodscreet overging en eindelijk wegstierf.

Weer klonk een schot, gevolgd door een ijselijk gebrul en geschreeuw.

Daarginds werd gevochten.

Menschen betwistten daar hun leven op beesten.

„Wolven,” sprak Soeka sidderend. „Kom, wij reddden.”

En hij sloop de tent verder binnen, voorzichtig om Buttle niet te doen ontwaken, zocht zijn buks en zijn groot jagersmes. Dick gespte zijn ledergordel om met den holster waarin zijn automatische revolver stak en beiden gingen naar buiten op het geluid af. Behoedzaam, omdat ze eensklaps voor het gevaar konden komen te staan.

Het geweer gereed tot vuren en de revolver in de vuist, slopen ze voort zoo snel ze konden. Dick schoot, om de wanhopig worstelenden daar in de verre steppen, door twee dooden beslopen, te waarschuwen dat hulp naderde.

Een flauwe kreet om hulp was het antwoord.

De twee mannen haastten zich nog meer.

Over de rotsige vlakke was de weg moeielijk te

vinden. Vaak zakten ze een eind in de sneeuw weg.

Het blaffen en janken werd heviger. In het gehuil was reeds de triumfkreet eener overwinning.

Ginds moest het zijn!

„Haast, anders dood!” hijgde Soeka, wiens donkere oogen schitterden.

Nu kwamen ze bij een groep denneboomen.

„Voorzichtig! Wolf!” schreeuwde Soeka eensklaps en een grauwharig monster met de sneeuwvlokken tusschen zijn vacht stormde plotseling met een wreed geblaf op hen af.

Een schot uit de revolver en het dier lag te stuip-trekken op den grond en verfdde de witte sneeuw met zijn roode bloed. Daar snelden nog andere toe. De honger had ze waanzinnig gemaakt en deed ze vergeten hoe gevaarlijk die twee blanken daar voor hen waren. In een oogenblik hadden ze hun dooden makker bereikt en rukten er de lappen vleesch af die ze schrokking verslonden. Soeka vuurde in den troep, die met angstkreten uit elkaar stoof voor een oogenblik. Weer lag er een wolf te stuip-trekken.

Daarna vloog de troep onverzadelijk op den bloedigen maaltijd weer aan. Van dat oogenblik maakten de beide mannen gebruik om terug te wijken en langs een omweg, door den sneeuwstorm beschermd, verder te gaan.

Nog even! Daarginds lag een slede omvergevallen. Zonder honden. De bloedsporen op den grond, waar de sneeuw doorwoeld was, toonde aan dat het de plek

was van een wilde worsteling. Ginds lag een geweer.

„Hallo!” riep een stem. „Hierheen! Help ons van die monsters af!”

Ginds in een boom zagen ze twee mannen, die zich krampachtig aan de takken vasthielden. Onder aan den stam smeulde nog een klein vuur, dat door de sneeuw bijna gedoofd was.

Ze traden naderbij: steeds gereed om te vuren, want het gevaar was nog vlak bij.

„Dat is op het kantje af,” riep een van de twee vluchtelingen, terwijl hij zich omlaag liet zakken, door den ander gevolgd, en op Dick en Soeka toetrad. De een was een blanke en de ander een Indiaan.

„Oppassen,” schreeuwde Dick, „daar komen ze weer!”

En de wolven naderden opnieuw.

Maar de blanke had vlug zijn geweer weer opge-raapt, dat hij ongelukkig had laten vallen en waardoor hij weerloos was geworden.

Nu waren ze twee geweren sterk en de revolver van Dick was ook een krachtig verweermiddel.

Daar konden de wolven tenslotte niet tegen op. De Indiaan had een lang mes getrokken en razend van woede stormde hij, als een der ondiere te dicht naderde, er op los en hieuw en stak als een bezetene. De anderen stonden met den boom achter zich als dekking. Elk schot was raak. Eindelijk gaven de wolven den tegenstand op. Hun instinct deed hen begrijpen, dat hun kans voorbij was, nu er vier

menschen tegen hen streden, ze weken terug en verdwenen in den sneeuwstorm. Hun gehuil en geblaf werd steeds onduidelijker en weldra sloot de doodelijke stilte der sneeuwvlakte zich weer volkomen toe.

„Een mooie geschiedenis!” klaagde de geredde blanke. „Kijk mijn slede eens. Alles onderste boven. Mijn honden opgevreten door die monsters.”

„Waar kom je vandaan?” vroeg Dick.

„Wat vind je hier anders dan goudzoekers!” was het antwoord. „Maar zoowaar als ik Ewerson heet, ik zal er niet meer over denken om in den winter in het veld te blijven. We zijn met ons drieën uitgetrokken. Otah is doodgevroren en wij hebben zoolang mogelijk het met de levensmiddelen uitgehouden. Voor de terugreis naar Dawson City heb ik nog genoeg, maar dan moet de reis niet te lang duren. En wie zijn jullie?”

Dick deelde alles mede.

„Dan gaan we samen terug,” besloot Ewerson. „Goud heb ik genoeg. We hebben het zwaar gehad, maar voor niks ga je niet den dood trotseeren.”

Zijn Indiaansche makker had met Soeka de slede overeind gezet en alles onderzocht, wat de wolven hadden overgelaten. Het viel nogal wat mede. Ze hadden zich niet den tijd gegund om de sterke riemen kapot te bijten, toen ze kans hadden op het warme vleesch van die menschenwezens en die honden. De goudzakken waren onaangeroerd en dat was voor Ewerson al een groote voldoening.

„Zelf de slede trekken,” zei Dick. „Daar zit niets anders op . . . . En dan zoo spoedig mogelijk terug, want elke dag langer onderweg kost ook een dag eten.”

De slede werd weer opgeladen. De mannen trokken aan de lederen tuigen, waarin de honden gespannen waren en ze moesten zich haasten, omdat de schemering weldra in dichte duisternis zou overgaan.

Zoo kwamen ze bij de tent van Joe Buttle aan. Deze was wakker geworden en was in woede uitgebarsten, toen hij de tent ledig had gevonden. Hij veronderstelde dat Dick en Soeka alleen waren weggetrokken, maar de honden waren er nog en de slede, dus dit kon niet zoo wezen. Hij had geroepen en was een eind de sneeuw ingegaan, doch daar hij geen antwoord kreeg, bleef hem niets over dan kalm te wachten. Hij had een kaars aangestoken en zich onledig gehouden met nog eens zijn goudzak te onderzoeken en had er een kinderlijk vermaak in om de goudstof en de gele korrels door zijn hand te laten vloeien. Hij streelde het, toen het op een hoopje voor hem lag, alsof het iets heel dierbaars was. Onder hevige hoestbuien, die zijn mager lichaam deden schokken, mompelde hij voortdurend onverstaanbare klanken en zag met zijn van koorts en gouddorst brandende oogen telkens omzichtig naar den ingang der tent of iemand hem ook bespieden kon.

Daar hoorde hij stemmen! Haastig bergde hij zijn schat onder de dekens en vellen van zijn slaappleats en stond op.

Daar waren de mannen. Vreemde verschijningen bij het rosse licht van het oplaaiende houtvuur. Hijgend van den zwaren tocht, dicht beladen van sneeuw. Dick wilde het verhaal gaan doen, toen plotseling een hevige angst voor zijn goud Buttle aangreep . . .

„Wat!” schreeuwde hij heesch. „Ik heb hier geen vreemden nodig! Dit is mijn tent en er komt er geen een binnen of ik moet het willen!”

Ewerson en zijn makker stonden verbaasd. Dit was waarlijk geheel tegen de gewoonte van de goudzoekers: Daar liet men geen ongelukkige aan zijn lot over, zelfs al was hij een vijand. Dan deelde men zijn laatste levensmiddelen met een ander en stierf men desnoods samen.

„Is die man gek?” vroeg Ewerson aan Dick.

Dick haalde de schouders op en sprak vriendelijk met zijn meester.

„Mijnheer Buttle! Dit kan niet. Deze menschen zijn van de wolven gered en den dood ontsnapt met moeite. We moeten ze herbergen en we moeten ook samen terug. Het kan niet langer zoo, mijnheer Buttle!”

„Ik blijf,” schreeuwde de ander. „Ik blijf. Begrepen? Ik wil goud vinden. Veel goud. Als de sneeuw ophoudt ga ik weer graven. En ik wil die vreemdelingen hier niet hebben. Het beetje goud dat ik heb is van mij en dat laat ik mij door niemand afnemen. Ja,” ging hij voort. „Ik begrijp het alles wel, zelf niets gevonden, en nu loerend op dat van een ander . . .”

„Man!” antwoordde Ewerson verwonderd. „Praat nu niet van goud. Ik heb het jouwe niet nodig. Heelemaal niet. En als je ons binnen wou laten, dan wil ik je laten zien, dat we niet zoo erg ongelukkig zijn geweest. Ik wed dat ik driemaal zooveel als jij heb . . . .!”

Buttle luisterde. Er was iets dat zijn aandacht ging spannen. Die man daar had goud. Driemaal meer dan hijzelf, zoo beweerde hij. Goud was overal en altijd bij hem welkom. In zijn gelaat kwam een wreede trek. Hij hoestte ontzettend en zag met wilden blik Ewerson aan.

Goud had die man. Driemaal meer dan hij. Maar dan haatte hij dien man. Dan werd die man zijn tegenstander. En, zoo dacht hij in zijn verwrongen waanvoorstellingen, als die man het op goud voorzien heeft, waarom kan zijn goud het mijne dan niet worden . . . . Dan behoefde hij ook in die wildernis niet langer te blijven.

Hij had zijn plannen gereed.

„Kom binnen!” zei hij, bijna vriendelijk. „En laat zien wat ge hebt!” liet hij er terstond op volgen.

Nu werd er een sober maal bereid. Men moest spaarzaam zijn, maar de nieuwe bezoekers brachten hun eigen deel mede.

„Morgen weg, anders te kort,” waarschuwde Soeka, „en dan weer bijna dood!”

Ditmaal verzette zich Buttle daartegen niet. Hij knikte en hoestte en zag naar Ewerson.

Toen de maaltijd geëindigd was, stak men een pijp op, gooide nieuw hout op het vuur om meer licht te hebben.

Ewerson begon te vertellen van zijn tocht en zijn goudvondsten. Buttle was een en al aandacht. En toen Ewerson zijn zwaren goudzak te voorschijn haalde, en het de anderen liet zien, hoe gelukkig hij was geweest en de stukken en korrels goud, de nuggets en de pits, zooals de goudzoekers ze noemden, geelglinsterden in het schijnsel van het kaarslicht, toen beefde Buttle over al zijn leden en greep de koorts hem verschrikkelijk aan. Hij was vreeselijk om aan te zien. De begeerte schreeuwde uit zijn blikken. Zijn handen werden als grijpklauwen. Hij hijgde onrustig, zoodat de anderen hem verontrust aanzagen en de Indianen een eind van hem wegschoven met angstige oogen. De goudduivel had zijn ziel volkomen in de macht en was bijna gereed met het ter dood martelen van zijn slachtoffer.

Eindelijk ging hij, gekweld door ontzettende hoestbuien, die zijn longen verscheurden, op zijn leger liggen en sprak geen woord. Met open oogen lag hij daar. Dick dekte hem zoo goed mogelijk toe. Het was tijd om ter ruste te gaan. De kostbare kaars was geheel opgebrand. De mannen haalden hun slaapzakken te voorschijn en legden zich ter ruste. Soeka nam zijn plaats in bij den ingang, direct bij het vuur en waakte zooals zijn taak was.

Den volgenden dag werd inderdaad de terugtocht

aanvaard. Zwijgend had Buttle toegelaten dat de slede werd opgeladen en de honden er weer voor gespannen. Men besloot — en dit kon best — hetgeen er overgebleven was van beide sleden thans op een slede te laden, daar het te veel zou ophouden als ze er zelf een moesten trekken. Een werd er dus achtergelaten en de tocht ving aan.

Vier ontzettende dagen had men doorworsteld. Nog een nacht kampeeren en men zou in Dawson City terug zijn.

Joe Buttle was erg stil geweest gedurende de reis. De aandoening van zijn longen was veel erger geworden. Rillend van de koorts ging hij naast de slede voort, soms zoo uitgeput dat hij zich daarop moest nederzetten en tot loopen niet in staat was. Wanneer de tent was opgeslagen en het vuur brandde, ging hij meestal stil op zijn leger liggen, doch het was vreemd om op te merken hoe hij dan voortdurend de oogen op Ewerson gevestigd hield.

Het was de laatste nacht.

Binnen in de tent bij de slapende mannen was het warm. Buiten schrikkelijk koud. Daar stond de slede, waarop de overgebleven goederen waren gebonden en waar ook de goudzak van Ewerson was geborgen.

Soeka had het vuur nogmaals opgestookt, zoodat het voor het verdere van den nacht kon doorbranden en zich ook te slapen gelegd, droomend van zijn Chetchwa en zijn kinderen, die hij nu weldra zou terugzien. Alles was doodstil. Alleen de rustige ademhaling

der mannen deed zich hooren. Joe Buttle lag het dichtst bij de opening der tent. Het was om zijn hoesten, zoo had hij beweerd.

Hij sliep dien nacht niet.

Langzaam en behoedzaam lichtte hij zich de dekens van het lijf en schoof zichzelf met de voeten vooruit onder het losse tentdoek van den ingang door naar buiten. Niemand had hem opgemerkt. Hij huiverde van de ijselfijne koude, doch hield vol. Thans kroop hij terzijde van de tent naar de slede. Waar hij het goud kon vinden, was hem goed bekend, want voor het opladen van de slede had hij steeds een bijzondere belangstelling gehad. Nu was hij er bij en terwijl er enkele lichtflikkeringen van het nachtvuur speelden over de pakken, maakte hij met moeite een riem los, haalde van onder de bagage der halfafgeladen slede Ewerson's goudzak te voorschijn, bond den riem weer vast, sloop met zijn buit weer terug, bond den zak zich om het middel, hetgeen alles zoo voorzichtig mogelijk en zonder eenig gerucht te maken geschiedde en bleef doodstil onder zijn slaapzak wakend liggen, totdat men straks, wanneer nog de donkerheid heerschte, op weg zou gaan.

Tot nog toe was er niets van bemerkt. Joe Buttle was zoo vaak onrustig in zijn slaap en dat hij soms overeind zat en ook wel eens opstond was geenszins vreemd.

Van den diefstal werd niets bemerkt. Op de reeds vastgebonden bagage werd het tentdoek en werden

de slaapzakken opgeladen en men reisde den volgenden dag verder.

Weldra was het pad meer begaan en werden de sporen zichtbaar van de sleden van de post en van de politie die daarlangs waren gegaan. Men naderde de bewoonde wereld. Tegen den avond kwamen ze bij de eerste huizen van Dawson-City, waarvan de bewoners vreemd opzagen, toen ze uit de verlaten woestenij de mannen levend zagen terugkeeren.

Ginds was de herberg, welker verlichte vensters vriendelijk en gastvrij de afgetobde reizigers uitnoodigden tot de rust en de veiligheid na zooveel ontbering.

Met groote vreugde en verbazing werden Ewerson en zijn Indiaansche kameraad begroet. Soeka had zijn loon ontvangen en was terstond doorgereisd naar zijn stam aan de oevers der rivier. Met Joe Buttle was het treurig gesteld. Hij had het laatste eind niet meer kunnen loopen. Hij strompelde tusschen de anderen half gedragen de gelagkamer binnen. Oogenblikkelijk liet men om den geestelijke roepen van het hospitaal, daar de dokter op 't oogenblik ver weg was en wilde men hem aldaar doen opnemen, doch Joe Buttle weigerde nadrukkelijk en ging hoestend en hijgend, in elkaar gedoken in een hoek zitten, als een toonbeeld van wanhoop.

De slede werd leeggepakt en alles naar binnen gebracht. Plotseling stormde Ewerson de herberg binnen, hevig ontsteld en wanhopig schreeuwend: „Mijn goudzak is verdwenen!”

De bezoekers zagen verbaasd op. Wat zou dat zijn? Verloren? Of diefstal? Maar dat laatste kon toch niet.

Onderweg kon niemand het goud gestolen hebben. Daar waren eenvoudig geen menschen. De eenzaamheid was veilig. En in dat korte oogenblik sedert de aankomst had ook geen diefstal kunnen plaats hebben. Soeka? Geen mensch dacht er aan hem te beschuldigen. Soeka kende iedereen. Geen eerlijker Indiaan dan hij.

Dick vloog naar buiten met den Indiaanschen gids van Ewerson! Ze zochten in de slede, rondom in de sneeuw, overal.

Verloren was de zak! Maar dat was toch onmogelijk, daar hij vastgebonden was onder de andere bagage, goed en veilig verborgen. Het was een raadsel! In de gelagkamer was groote onrust. Ieder had diep medelijden met Ewerson, die zoo groote doodsg gevaren getrotseerd had, zijn met moeite vergaarden schat nu kwijt was en als geruïneerd daar verslagen stond.

Gestolen kon de schat niet zijn!

Verloren onderweg kon evenmin!

Maar wat was er dan toch mede geschied?

Joe Buttle zat in zijn hoek weggedoken. Hij deed alsof het geheele geval hem niets aanging. Hij staaarde voor zich uit, doch er zag doodelijke angst uit zijn blik.

Dick ging naar hem toe. Misschien kon hij nog eenige aanwijzingen geven. Doch toen hij voor hem

stond en zijn verwrongen blik aanschouwde, greep hem eensklaps met schrik een vreeselijke gedachte aan.

Zou Buttle misschien . . . ?

„Mijnheer,” zoo vroeg hij, „hoort u niet dat het goud van Ewerson weg is, weet u soms eenige aanwijzingen te geven om het terug te vinden? Die man is wanhopig.”

Buttle vloog overeind. Hij stond te klappertanden en was vreeselijk om aan te zien.

„Goud?” gilde hij, „wat goud! Wat ik heb dat houd ik . . . ! Ieder vecht voor zich zelf . . . . Ik wil het houden, zeg ik, zelf houden!” gilde hij door de gelagkamer.

En toen begrepen de goudzoekers alles. Joe Buttle had het goud van Ewerson gestolen. Deze drong op hem toe, maar de waanzinnige goudzoeker probeerde naar buiten te snellen. Hij hoestte verschrikkelijk en gilde met jammerlijke kreten: „Ik wil het houden! Ik geef het niet af!”

Vier, vijf man snelden toe en versperden hem den weg. Het was een afschuwelijk gezicht, die klomp van woedende worstelende mannen met dien jammerenden, hoestenden waanzinnige in hun midden, die met zijn zwakke kracht nog alle moeite deed om den gestolen goudzak vast te houden. Revolvers werden uit den holster gehaald en op hem gericht, maar de krankzinnige zag de loopen niet eens en Dick bezwoer de mannen niet te schieten, daar zijn meester in zulk een wanhopigen toestand verkeerde.

Het duurde niet lang of men had Buttle vastgegrepen en hem den goudzak afgenomen.

Gillend en nog steeds worstelend om los te komen huilde de dief om zijn goud.

„Geef terug,” schreeuwde hij heesch. „Ik wil het houden! O, mijn goud is weg! Mijn goud is weg!....”

En eensklaps scheen het alsof zijn longen zouden barsten. Hij kreeg een hoestbui en kon niet meer tot bedaren komen. De mannen lieten hem los en hij viel op een stoel, doodsbenauwd. Dan strekte hij de armen wanhopig uit, zijn oogen waren met bloed beloopt.

Hij probeerde op te staan, doch viel terstond weer neer. Een bloedgolf stroomde hem uit den mond. Hij greep krampachtig met de hand naar de keel en vóór Dick kon toespringen om zijn ongelukkigen meester op te vangen, sloeg deze bewusteloos tegen den grond.

De mannen stonden ontsteld rondom hem. Zelfs Ewerson had medelijden. De herbergier bracht een glas water om hem bij te brengen. Het hielp niets. Haastig zond men om den geestelijke uit het hospitaal, die zijn pols voelde, doch het hoofd schudde. Zijn hart stond stil.

Joe Buttle was dood.

Een ijzige stilte heerschte nu in de gelagkamer. Het sterven van den waanzinnigen dief had een diepen indruk gemaakt op de mannen. Ewerson vreesde zijn goudzak, waaraan zulk een wreede geschiedenis was verbonden, aan te raken.

De geestelijke liet zich het geheele verhaal vertellen en vond gelegenheid tot een ernstig gesprek, nadat men den doode op een bank had weggedragen.

Dick was verslagen. Hij had op dat oogenblik een diepen afschuw van dat wilde leven en toen de geestelijke hem aansprak en zeide: „Zie je nu wel mijn jonge vriend, dat het goud niet gelukkig maakt!” toen moest hij het wel volmondig toestemmen.

„En toch is het nog een geluk voor hem dat hij zoo gestorven is,” zei een der goudzoekers tot hem, „want ge kent de wetten van dit land, waar het eigendom van ieder door allen beschermd wordt.

Diefstal wordt gestraft met: Binnen vier en twintig uren de stad verlaten of anders onmiddellijk opgehangen.”

De predikant liet niet na Dick te wijzen op de ernstige waarschuwingen, welke de Heere hem gaf vooral door deze gebeurtenis. En Dick dacht zeker over alles wel na, doch er waren ook weer stemmen, die hem den anderen kant uitriepen. Zoo was zelfs dit verschrikkelijke in de herberg geen oorzaak, dat hij leerde verder op een weg te gaan, die leidde uit de wereldsche gevaren naar de rust des geloofs.

Daarbij kwam, dat hij zich vrijwel in een wanhopigen toestand bevond. Van het weinige goud, dat werkelijk van Buttle was geweest als door hem gevonden bij de Rabbitcreek, moesten nog verschillende

schulden worden vereffend, zoodat er maar heel weinig overschoot.

Zoo stond hij daar alleen in het verre land waar het goud alom heerschte, doch hij was arm. Geld voor een nieuwe claim en een uitrusting had hij niet. Hoogstens had hij genoeg overgehouden om weg te reizen en elders zijn geluk te gaan beproeven in Amerika.

IX.

IN BETER GEZELSCHAP.

Dick had genoeg van de goudvelden na de ontdekking, waardoor hij zoo bitter was teleurgesteld. De bekoring van het plotseling rijk te kunnen worden was voorgoed verdreven door de ervaring, dat men slechts in een zeer enkel geval kon spreken van een verwonnen rijkdom, die zich handhaafde. Het goud, dat zoo grillig speelde met de levens der mannen die het zochten temidden der groote gevaren en ontbering, hield niet op met die mannen te spelen, wanneer het gevangen was. De schittering er van was valsch, als de rol die het speelde. Het sombere kerkhof van Forty Mile City kon spreken van menige teleurstelling, die geëindigd was met een revolverschot in den nacht. En als men het dan nog niet gelooven wilde, dan moest men in de binnenlanden de sporen der goudzoekerswegen maar eens naspeuren. Dan zou men soms halfvergane sleden kunnen vinden met wellicht een geraamte daarnaast. Van de talloozen die zochten, vonden de meesten slechts zooveel, dat ze zich alles konden aanschaffen om in het leven te blijven en konden ze zooveel besparen dat ze weer terug konden

gaan. Zoo geschiedde het honderden malen, dat men door de ontgoocheling ging denken aan het verre tehuis en besloot om toch maar weer liever in eigen land op eerlijke, waardige wijze het brood te gaan verdienen.

Zoo had Dick dankbaar een kans aanvaard om mede te trekken met een groep pelsjagers en vallen-zetters, die zich begaven naar de streken van het groote Slaven-meer in Britsch-Amerika, om daar, in dienst van de Hudsonbaai Compagnie, hun bedrijf uit te oefenen. Het leven van den pelsjager was niet minder vol ontbering als dat van den goudzoeker. Ongetwijfeld was het niet zoo opwindend als dit laatste, doch het bleef niettemin eveneens het najagen van iets, dat geheimzinnig wegtrok en lokte in onherbergzame oorden, waar de gevaren den mensch bedreigden. Het goud toch verborg zich zoo diep mogelijk in rotsspleten waar men geen rijkdom vermoedde of bevond zich brutaal in rijke hoeveelheden in den bodem waar soms de goudzoeker, zonder het te weten, juist voor den nacht zijn tent had opgeslagen; het wild met zijn kostbare vachten moest worden opgezocht in donkere wouden, waardoor geen pad te banen was en men den weg nauwelijks terug kon vinden.

Daarbij kwam nog dat alleen de wintertijd geschikt was voor de jacht. In het voorjaar bleven de vachten ver beneden de waarde, daar het haar dan te los zat. Pas wanneer de eerste sneeuw begon te vallen, maakten zich de jagers gereed voor hun jachtreizen. Dan

gingen ook de vossen en andere dieren met hun kostbare roode, zilvergrijze of zwarte vachten overal heen om voedsel te zoeken en waren ze genoodzaakt door den honger hun verborgen legers in de dichte bosschen en ravijnen te verlaten.

Meer nog dan bij het goudzoeken was hier de eenzaamheid een kwelling die niet iedereen kon verdragen. In het eerste geval waren er zeer zeker wel enkele dwazen, zooals Joe Buttle dat had gewild en Ewerson het had gewaagd om in den barren wintertijd alleen uit te trekken, doch meestal waren de goudzoekers toch in ploegen werkzaam en hadden hun claims naast elkander afgepaald.

De pelsjagers trokken er alleen of met slechts enkelen op uit en waren maanden lang verborgen in de onmetelijke wereld, waar slechts hier en daar ruw in elkaar getimmerde hutten van boomstammen waren gemaakt, waar een jager verblijf hield of een halfbloed, die als gids de jagers diende. Daar werden ook de vachten der gevangen beesten heen gevoerd, om later gebracht te worden naar de nederzetting van de Kotwa beek, waar Mc. Robbin woonde, de Schotsche agent van de Hudsonbaai Compagnie, in wier dienst nu ook Dick als jager was getreden.

Zijn eigen blokhuis had hij op een eenzame plaats, van waar in een omtrek van twintig mijlen nergens meer een blanke was te vinden. Eigenlijk was dat de hut van Philip Shetter, met wien hij zijn terrein zou gaan afjagen.

Deze Shetter had hij op de nederzetting ontmoet, toen hij den agent Mc. Robbin zijn dienst had aangeboden. Hij was een merkwaardig man, tot wien zich Dick oogenblikkelijk had aangetrokken gevoeld. Hij was een gentleman op en top. Op het eerste gezicht herkende men in hem, ondanks zijn ruwe lederen kleeding, toch den man van beschaving, die door een of andere wonderbare wisseling van het lot naar deze wereld was uitgeweken. Zijn aangezicht had, niettegenstaande het verweerd was, de uitdrukking van een man van goede opvoeding, die een leven achter zich verborgen had dat slechts aan een enkele bekend was.

„Nu Nelson,” had de agent Mc. Robbin gezegd, toen hij bemerkte dat deze twee jagers zich voor een gezamenlijken tocht verbonden hadden, „ik kan u geluk wenschen. Men kan hier verschillende makkers vinden, maar ik zie er geen, dien ik u meer zou toewenschen dan Philip Shetter. Hij is een braaf man en als hij u van zijn verleden vertellen gaat, dan moet ge goed luisteren, want daar zit een les in voor elken jongen man. En brengt hij u in gezelschap van zijn vrienden, spreek dan van geluk, want ge zult er meer beschaving vinden dan ge ooit vermoed had, in deze vreemde verlaten wereld van Indianen en halfbloeden en geheimzinnige verloren levens. En misschien ook nog wel meer beschaving dan in Old England, dat zoo ver van hier is!” Dat de agent waarheid had gesproken ondervond Dick reeds in de eerste dagen toen ze op weg waren gegaan. Philip had gezorgd voor

het aankopen eener goede slede, een achttal honden en voldoende proviand om gedurende den langen winter geen gebrek te hebben in de eenzame hut of op hun tochten.

Het was een schoone dag, toen de blaffende honden ingespannen werden en men de nederzetting en daarmee het laatste stukje van de bewoonde wereld den rug toekeerde.

De zon scheen helder en liet de sneeuw kristallen op den bevroren bodem en aan de takken van het woud flikkeren en schitteren. Het woud lag roerloos stil en was alom getooid met de witte winterwade. Met spoed trippelden de honden voort, blijde dat zij weer de vrije ruimte tegemoet gingen. Soms draafden ze zoo vlug dat het tweetal moeite had om ze bij te houden op de glijdende sneeuwschoenen.

In tooverachtige, roerlooze schoonheid lag aan het eind van het bosch het meer bevroren en bood een gladde sneeuwbaan, waarop het in volle vaart voorwaarts ging en binnen eenige oogenblikken stooft de slede weer den oever op.

„Is het niet wonderschoon hier?” riep Philip eensklaps uit in vervoering.

„Ik zeg het is een paradijs gelijk!”

Dick zag hem eenigszins verwonderd aan.

„Nu, Nelson,” ging de ander voort, „wat zegt ge daarvan! Zie toch dien diep blauwen hemel en de witte wereld. Alles is rein en heilig. Zooals nergens anders. O, als ik dit alles opnieuw beleef en de menschen-

wereld voor dien ganschen, heerlijk langen winter weer voor zoo langen tijd achter mij heb, dan stroomt mijn hart over van dankbaarheid en vreugde. Hier ben ik eindelijk weer thuis!"

En hij hief een lied aan, het oude bekende Engelsche lied, dat het hart van den zeeman ontroert, wanneer hij het op verre oceanen zingt aan boord van zijn dobberend schip; het lied dat den kostschooljongen, als hij na de vacantie weer is weg gereisd ver van zijn dorpje, de tranen uit de oogen perst en hem de huiskamer met zijn lieve moeder weer plotseling voor oogen stelt, voor maanden lang nu zoover van hem weg; het lied, dat een smartkreet kan zijn van heimwee: „Home, sweet home!"¹⁾

Hij zong het met gevoel, zoodat zijn oogen vochtig schitterden en het klonk tevens zoo vroolijk als een juichkreet van een verren reiziger die eindelijk weer de torens van zijn stad ziet liggen van den laatsten heuvel af dien hij overtrok.

Op Dick had het een vreemden invloed.

Hij zag voor zich de straten van het kleine dorpje Cuxton en was weer op school, waar hij dit lied gezongen had als kind, terwijl door de geopende ramen de heldere metaalslagen op het aambeeld in vaders smidse gehoord werden.

Home, sweet home!

Hoe onmetelijk ver was hij van dat alles ginds verwijderd. Zouden ze niet naar hem verlangen daarginds?

¹⁾ „Tehuis, liefelijk tehuis."

Zou hij ooit zijn ouders nog weer terugzien? Waarvoor leefde hij eigenlijk? Als hij thans thuiskwam, zou hij niets bezitten dan een totaal gebroken leven met veel mislukkingen.

Home, sweet home!

Zoo zong die vreemde pelsjager maar voort en hij scheen nameloos gelukkig te zijn in dit land, dat voor hem geworden was zijn: home, sweet home. Het leek Dick evenwel een vreemde keuze, om dit land van eenzaamheid en lange schemering en nacht, van sneeuw en verschrikkelijke koude, van ontbering en gevaren te stellen boven het land van beschaving dat hij ontvlucht was.

Voort ging de tocht.

De sneeuw knarste onder de stalen liggers van de slede. Ginds naderde men weer een woud van denneboomen, waarop de sneeuw hing als dikke witte vachten.

„Wit en blauw!” jubelde Philip uit. „Ziet ge wel, Dick! Dat zijn de kleuren van reinheid en van onverbreekelijke trouw. O, welk een blijde dag vandaag.

Kom, wij zullen hier een uur kampeeren. Onze reis is nog ver en voor de donkerheid al dit schoone bedekt zullen we nog een flink stuk afreizen. En dan . . . vangt de schoonheid van omhoog aan, wanneer het lichtspelder sterrenaanvangt. Dat is ontroerend, Dick!”

De slede hield stil. De honden legden zich neder in de sneeuw, de roode tongen trillend in de ademwolkjes uit hun vervaarlijke bekken, telkens ze een oogenblik dichtsmakkend op hun hagelwitte scherpe

tanden en keken hongerig naar de toebereidselen die hun een maaltijd beloofden. Ze rukten aan hun lederen riemen en wilden alle de eerste wezen.

Een vuur werd ontstoken. In een oogenblik was in den blikken ketel de koffie goed en genoten de reizigers van hun maaltijd.

„Ik ben wat verbaasd,” zei Dick. „Jij hebt wel een andere opvatting van het home, sweet home dan de meesten, die dat lied zingen, Philip.”

„Ik zag het aan je gezicht,” hernam de ander, „en toch houd ik mij bij mijn eigen opvattingen. Ik kan me nooit begrijpen, waarom ze die verre tropenlanden altijd met een paradijs vergelijken waar de kleuren elkaar in overdadige schoonheid probeeren te overheerschen; waar alles probeert om iets anders te overgroeien en de planten en bloemen elkaar geen plekje meer gunnen; waar de vogels veel te bont zijn aangekleed om eenvoud te prediken; waar de apen tusschen de takken grijnzen en waar de inlanders lui zijn en levensmoede. Ik ken die wereld, Dick — voegde hij er bij, terwijl hij peinzend voor zich uitzag — en ik heb daar nooit geluk kunnen vinden en vrede evenmin. De natuur probeert daar overal den Schepper te verdringen en alles prijkt en wil het mooiste zijn . . .”

„Nu ja,” wierp Dick hem tegen. „Ik zal niet zeggen, dat het in die landen, waarover ge spreekt, overal paradijzen zijn, maar om home, sweet home te zingen en dan deze wereld te bedoelen, dat gaat mij dan toch ook wel wat te ver. Voor mij slaat dat nog steeds

alleen op ons vaderland, waarnaar mij soms het verlangen bekruipt!"

„Engeland!" viel de ander hem in de rede, „Engeland of Frankrijk of welk land ook van Europa of wat men de beschaafde wereld noemt. Is dat een home, sweet home? Neen, Dick" — en hij schudde het hoofd. „Ook daar vond ik geen geluk en ook geen vrede. Daar doet de mensch zijn best om zich in de plaats van den Schepper te stellen. Dat alles ben ik ontvlucht, of ontvlucht eigenlijk niet, Dick, ik ben er uit verdreven, al is het door eigen schuld, maar ik dank er waarlijk God voor, dat ik hier terecht kwam, want wat ik nergens vond, dat vond ik hier! Ginds is de brutale verleiding, Dick; mannen en vrouwen staan in dienst van de zonde. Mij was het daar te machtig! Ik struikelde en ik wil je wel eerlijk vertellen ook op welke wijze, maar hier heeft er mij Een opgericht, Dien ik dienen wil in alle eenvoudigheid. En als ik u straks breng bij zijn dienstknecht, die er het middel voor was, dan zult ge van hem meer leeren dan ik u zeggen kan. Hebt ge nooit gehoord van O'Brien, den zendeling? Nog twee dagen misschien en wij zullen voor zijn huis staan en zoodra wij aan zijn haard zitten, dat heerlijke, veilige hoekje, waar ik eenmaal ook God aanschouwen mocht, dan zal ik u mijn verhaal vertellen. Ik vraag niet of ge mij het uwe ook doen wilt, Dick, maar mij dunkt, wij moesten maar alles van elkaar weten, het kon goed zijn!"

Dick luisterde vol belangstelling. Er was een stem

in hem, welke hem verweet, dat hij reeds niet eerder gesproken had. Ook drong zich teleurstelling bij hem op, dat hij zulk gezelschap had gevonden, dat wellicht hem te veel zou doen denken aan het verleden.

De beginselen van zijn makker waren echter zoo uiterst eenzijdig en zonderling ten opzichte van zijn beschouwing van dit land, dat Dick meende, volle vrijheid te hebben hem ook in zijn andere opvattingen niet te ernstig te beschouwen. Maar wat hinderde dit alles tenslotte hem ook! Het stond vast dat hij nooit beter en prettiger kameraad had kunnen vinden dan Shetter en hij hield reeds te veel van hem om hem botweg tegen te spreken wanneer hij zoo van hart tot hart begon.

Wat hij verder nog zou ontmoeten deed bovendien eenige verwachting bij hem ontstaan en het leek hem wel zeer bekoorlijk om dat achterland met zijn geheimen eens verder te leren kennen. Met zijn verleden zou men hem wel met rust laten; wat hij niet wilde vertellen dat verzweg hij eenvoudig. Wilde Shetter ook al alles van zich zelf vertellen, daarom behoefde hij dat nog niet te doen. Aan huis zou niet veel hem herinneren en dat was ook trouwens niet noodig; want zijn eigen gedachten deden dat tegenwoordig reeds genoeg. Hij had van uit de nederzetting bij de Kotwa beek, waar Mc. Robbin woonde, naar zijn ouders geschreven. Een langen brief met veel bijzonderheden van zijn wedervaren, doch over het feit, dat hij hen zooveel verdriet had aangedaan, was hij

slechts vluchtig heengestapt. Van berouw was nog geen sprake. Vooral niet van berouw dat zich uitschreit voor het aangezicht Gods.

Na eenige uren werd de rust weer afgebroken. De honden waren voldoende uitgerust en werden weer voor de slede gespannen. De reis werd voortgezet over de witte vlakke, waarover langzamerhand de schemer begon te dalen.

Er was afwisseling genoeg. Rotspartijen stonden daar hoog opgestapeld in grillige vormen en met sneeuw overdekt leken het wel ontzaglijke wit marmere monumenten.

Stille wouden, waar de sneeuw tusschen de boomen nog door geen voetstap was betreden, strekten zich mijlenver uit.

Als in diepe gedachten verzonken of in wintersluimering lag er de natuur alom in geluidlooze onbeweeglijkheid. Een enkele maal ging er de zuchting van een windvlaag door de takken en schudde wat glinsterende sneeuwkrystallen omlaag, die plechtig daalden.

Alleen rondom de slede was er het rumoer van hijgende honden, die somtijds zonder eenige reden gromden of blaften, van geknars van de slede en het schuiven van de sneeuwschoenen. Een enkele maal sprak een der mannen een woord, doch na de ontboezeming van straks waren ze beiden vervuld van vele gedachten. Voor Philip schenen ze veel blijde herinneringen te wekken. Hoe dieper men de eenzaamheid inkwam, des te blijder werd zijn hart. Bij Dick

was dit wel wat anders. Hij trachtte — doch tevergeefs — allerlei, waarmede hij innerlijken strijd voerde, van zich af te stooten, doch een ijdele worsteling maakte hem somber en hij hoopte, dat er maar spoedig eenige afleiding mocht komen.

Zonder bijzonderheden reisde men door totdat de nacht aanbrak. In de linnen tent was het gezellig en warm en bij het genot van hun koffie zaten zij hun pijp te rooken.

„Zoo is het hier wel uit te houden!” begon Dick, „maar als een sneeuwstorm giert en de heele wereld een slagveld is van razende natuurmachten, die als krankzinnigen uit hun ketenen zijn weggevlucht en een tijdlang vrij zijn, dan zal je toch wel niet zoo luide zingen van home, sweet home, Philip. Ik voor mij verkies dan toch beslist een gezellige warme woning van het vaderland daar ginds.”

„Verschil van opvatting!” was het antwoord. „En misschien ben ik erg dwaas in je oog, wanneer ik er heel anders over denk. Ken je dat aardige vers niet van die twee oude matrozen, die aan boord van hun houten schoener op kooi liggen in een vliegend storm? De petroleumlamp slingert heen en weer. De wind giert door de touwen, maar ze geven er niets om en ze rooken hun pijpje! Jonge, zegt een dan, wat zijn wij toch gelukkig af. Ik denk daar juist aan die arme landrotten, die nou met parapluïen moeten loopen en elk oogenblik een verwaaide dakpan op het hoofd kunnen krijgen. En wij liggen hier zoo veilig en rustig.”

„Ha!“ lachte Dick hartelijk. „Dat is ook een manier om de zaken te bezien. Maar dan moet je toch ook wel je heele leven zeeman geweest zijn om zoiets te kunnen zeggen!“

„Dacht je?“ vroeg de ander. „Het kon ook zijn, dat die zeerobben zoo de ellende van het vasteland hadden ondervonden, dat ze hun vrijheid, zelfs in storm, nog moesten prijzen, want zeelui op den wal zijn eigenlijk groote kinderen, die overal gevaar loopen. Ze worden geplukt en bedreigd door allerlei slag van genoegens, wanneer ze met hun gevulde beurs en royale karakters zich vertoonen. Op het land is geen zeeman zichzelf, maar op zee is dat anders. En daar heb je nu net precies weer mijn eigen geschiedenis, Dick. Ik hoop dat je me later beter begrijpt, maar ik geef je de besliste verzekering, dat de veiligheid en rust in je blokhuis of je tent met overal den storm om je heen, die juist de onwelkome wereld als razende, maar trouwe schildwachten van je afhoudt en je daarvoor beschermt, mij heel gelukkig maakt en mij in staat stelt mezelf te zijn en bij God te blijven. Want Hij is hier in deze wereld dichterbij dan daar ginds, waar ik Hem nooit vinden kon. Ik denk zoo wel eens — en misschien mag ik het zoo niet eens uitdrukken — dat men Hem verdreven heeft uit de beschaafde wereld en dat Hij daarom hierheen gevlucht is. Of geloof jij niet in Hem, Dick?“

„Och!“ zei de ander, die liever het gesprek niet dezen kant had zien uitgaan, „wat zal ik je zeggen. Daar

zijn zooveel geleerde menschen die er verschillende theorieën op na houden, dat ik heusch nog niet met me zelf eens ben welken kant ik uit moet denken!"

„Denken?" viel Philip hem in de rede. „Velen van die geleerden hebben veel te veel gedacht. Ze hebben God voorbij gedacht en nu ze niet den weg naar Hem terug gaan, zeggen ze dat ze Hem niet eens gezien hebben. Ik durf de stelling te uiten dat iedereen God in zijn leven ontmoet, of liever gezegd dat God ieder mensch tegenkomt. Hij is mij tegengekomen en jou evengoed, Dick. En iedereen! Of jou soms niet?"

Dick gaf geen antwoord! Hij dacht aan vele oogenblikken in zijn leven. Zijn jeugd, zijn zonden, zijn vlucht, de schipbreuk, de goudvelden, Joe Buttle en nu de ontmoeting met Philip Shetter. God had hem overal gezocht en had vlak voor hem gestaan. Hier was Hij weer vlak bij hem. Hij moest het toegeven. Thans was de ontmoeting hem zoo hinderlijk niet. Maar hij wilde toch Hem nog niet aanzien, want dan moesten er woorden van zijn lippen, die ook stonden in Lucas XV. De verloren Zoon! Hij dacht aan het hospitaal in Dawson-City. Had hij dat bijbeltje van zijn moeder nog? Hij gaf nog steeds geen antwoord en rookte zwijgend voort.

Philip Shetter begreep meer dan hij zeide. Hij was er van overtuigd dat deze jonge man ook zijn verhaal had evenals hijzelf, maar dat er nog niet zoo'n heerlijk slot aan was. Hij wilde thans niet verder spreken. Het was tijd voor rust bovendien.

„Kom, Dick,” zeide hij opgewekt. „We gaan slapen, kerel.”

En Dick was blijde dat hij vrij was van verder antwoord te geven.

Weldra lagen ze in hun slaapzakken en sliepen in. Philip met zijn blijde gelukkige hart, zich veilig voelend als een kind dat insluimert op moeders schoot, terstond. Dick eindelijk, na veel onrustige gedachten.

Ternauwernood was den volgenden dag de schemer wat minder geworden of men brak weer op.

Nog twee dagen, had Philip gezegd en wij hebben ons doel bereikt.

Het was thans de laatste dag. Het weder was onveranderd goed gebleven en per dag konden groote afstanden worden afgelegd.

Met snelheid ging het voorwaarts, tot Philip eensklaps een kreet van vreugde slaakte en riep:

„Zie Dick, daar ginds voor u uit. Daar komen ze ons al tegemoet.”

Heel in de verte kwam een slede aan als een donkere beweeglijke stip, nog ternauwernood te herkennen. Terzijde renden eenige personen. Twee of drie, dat was nog niet te onderscheiden.

Dichterbij kwam het. De honden van het span van Shetter blaften tegen hun kameraden daarginds en er was een geluid van blijdschap en herkenning in hun blaf.

Philip behoefde ze niet aan te zetten, ze stoven met zoo'n vaart voorwaarts, dat de riemen kraakten.

Ook ginds was herkenning!

„Wie zijn dat?“ schreeuwde Dick hijgend van het snelle voortgaan.

„Dat zal je terstond wel zien! Voort, honden.”
Dicht naderde men elkaar.

Ook ginds was vreugdegeroep van menschen en woest hondengeblaf.

Dick zag vol spanning vooruit!

Wat! Die daarginds naast de slede draafden waren vrouwen. Behalve een. Twee jonge meisjes en een man. Thans waren ze reeds beter te onderscheiden. Die man was een Indiaansche knecht, wiens gitzwarte lokken hem sluiks over de schouders hingen. De twee anderen waren jonge meisjes.

Welk een zonderlinge ontmoeting hier in de wildernis.

Wat jubelden ze vroolijk! Wat klonken die stemmen daar vroolijk over de vlakke!

„Hoera!” schreeuwde Philip, „dat is een welkom! Dat is thuiskomen! Edith en Alice beiden. En Wonka natuurlijk ook . . . Hoera!”

„Welkom!” riepen de jonge meisjes terug van verre. „Welkom thuis, dokter!”

Dokter? Dick zag naar zijn dravenden kameraad! Was Philip Shetter dan dokter? Hij was toch pelsjager in dienst van de Compagnie!

De sleden waren nu vlak bij elkaar. De honden werden ingehouden en legden zich neder.

Met uitgestoken handen snelde Philip het aangekomen gezelschap tegemoet. Het was een blijde begroeting.

„Dat is echt hartelijk van jullie!” riep Dicks makker uit. „En hoe is het toch thuis? O, wat een mooie dag om weer thuis te zijn!”

„Ja maar, dokter!” zei een van de meisjes, „u vertrekt zeker terstond weer naar uw eigen huis. U blijft altijd zoo kort bij ons.”

Philip zag de spreekster in het vriendelijke gelaat en een blos kleurde zijn wangen.

„Plicht, Alice!” zei hij. „Ik heb mijn werk! Maar is alles goed bij u? En hoe gaat het jou, Edith?” en hij schudde haar de hand. „En Wonka? Jou zou ik bijna vergeten. Wel, trouwe jongen, we hebben elkaar in langen tijd niet gezien.”

De Indiaan was innig gelukkig zoo te worden toegesproken. Hij opende zijn mond tot een breeden lach, zoodat zijn prachtige tanden blonken. Zijn oogen schitterden. Hij greep Philips hand en stamelde:

„Dokter terug! Ik zoo blijde!”

Dick had zich eenigszins achteraf gehouden en wachtte totdat Philip hem bekend zou maken. Onder-tusschen had hij vol verbazing naar de meisjes gezien, die, alsof het een sprookje was, daar eensklaps in de witte eenzame vlakte voor hem stonden. Alice scheen de oudste te zijn van de twee. Zij was kloek gebouwd en een echt kind van de natuur. Haar bruine oogen hadden een vroolijke uitdrukking en er sprak een natuurlijke hartelijkheid uit, welke niemand in haar karakter kon teleurstellen.

Edith was tengerder. Haar oogen waren blauw en

peinzend zag zij rond. Toch was er ook in haar oogopslag iets vroolijks, dat wel niet zoo uitbundig zich uitsprak als bij Alice, doch een vriendelijke bekoring had. Beide meisjes waren gekleed in zwarte wollen sneeuwpakken. Deze deden geenszins afbreuk aan haar gestalte en maakten haar schoonheid forscher.

„En mag ik jullie nu eerst eens in kennis brengen met mijn reisgenoot, Dick Nelson! We zijn al goeie kameraden en jullui zullen het met hem ook wel worden, denk ik. Hij heeft geloof ik wat heimwee naar de beschaafde wereld, maar zouden we hem daarvan hier niet kunnen genezen?”

Ook Dick werd hartelijk begroet en er werd hem verzekerd dat hij zeer welkom zou zijn.

„Maar Philip,” riep Edith. „Nu heb je nog niet eens aan mijnheer Nelson verteld wie we zijn. De etiquette van het sneeuwland eischt evengoed beleefdheid als die van het land van de menschenpakhuizen en het groote comediespel, zooals jij altijd 't noemt.” „Vergeef mij, Dick,” en Philip deed zeer plechtig, toen hij sprak, „maar ik haast me mijn fout goed te maken door je hier voor te stellen Alice O'Brien, dochter van den Weleerwaarden heer Reginald O'Brien, zendeling te Ford Reliance en haar zuster Edith. Ik zal ook de hoognobele bijtitels niet verzuimen van deze edele jonkvrouwen, Alice is Dame du Palais van Hare Majesteit de wonderschoone natuurkoningin van dit Noordsche land, die zich somtijds lente noemt en dan getooid is met een fijn geweven gewaad van

teere kleuren, dat besprenkeld is met de geur van de balsemtakken en Edith is Hofmaarschalk — hoe is de vrouwelijke titel daarvan — van de kroon van dit rijk en laat haar maarschalksstaf zwaaien over haar dienaren, dienaressen, sommige log en zwaar, zooals de Grizlybeer, andere vlug als de eekhoorns in de boomen, verder de goedige elanden, de vossen, wolven en sledehonden . . . en verder . . . zoo ging hij voort met zijn vroolijke toespraak, terwijl de anderen hartelijk lachten . . . , zijn het twee dames, die niet haar opvoeding voltooid hebben geacht toen ze de nieuwste fox-trott konden dansen of voor 't eerst in de salons van lady Fitzgerald of welke werelddame waren voorgesteld, doch wel toen ze wisten, hoe ze een arm ziek Indianenkind moesten verplegen of een wilde pony africhten of hun vader moesten helpen in zijn schoone geestelijke werk onder kinderen en onder ons pelsjagers, die de grootste kinderen zijn . . . !”

Nu wist Dick het wel. Deze inlichtingen waren ruim voldoende. Wat was er een ironie in die woorden. En welk een hulde tevens aan de karakters der beide meisjes en haar opvattingen.

Als Philip hem eens voorstelde op dezelfde wijze. Hoe zou het dan klinken!

Dick Nelson, die eerst geprobeerd heeft om zijn hart op te halen aan de heerlijkheden van de beschaafde wereld en die het toen leelijk heeft laten liggen en toen schandelijk de plaat gepoetst heeft en toen naar dit Noordsche land is getrokken niet om de schoon-

heid daarvan of de veiligheid, doch om het goud en die, toen het goud ook niet tot hem kwam, weer eens wat anders is gaan probeeren en eigenlijk geen doel heeft en geen enkel beginsel.

Dick schaamde zich waarlijk een beetje in dit gezelschap. Wat was het toch gelukkig, dat hij zijn levensgeschiedenis nog niet geheel verteld had. Voorloopig zou hij maar niet te veel vertellen, want het zou hem toch zeer spijten, wanneer hij een slechten indruk maakte op deze jonge meisjes. Hij gevoelde zich als een landlooper, die bij nette menschen aan tafel genoodigd is en zijn best doet om zoo netjes mogelijk te eten of als een schooljongen die voor het eerst aan een familie-diner mag meedoen. Plotseling kwam er een gevoel van groote voldoening bij hem op, toen hij dacht aan zijn moeder. Nu hij op het punt stond om dezen nieuwen weg in te slaan, zou ze toch wellicht niet zoo droevig zijn als daartoe vroeger wel veel reden voor geweest was.

De vroolijkheid van het gezelschap maakte spoedig een eind aan zijn vluchtige overpeinzing. Waar men zoo dicht bij huis was gekomen leek lang te toeven onderweg het zich nog langer ontzeggen van veel, dat ginds wachtte en blijde stemde.

„Zet de honden maar weer aan, Wonka!” beval Edith. „Kom, dokter, wij hebben u thuis al lang genoeg gemist. Vader en moeder wachten u. En er is ook werk voor u.”

De honden stonden op, rekten zich uit en trokken.

De slede van de beide meisjes ging voorop. Edith en Wonka gingen er naast, terwijl Alice zich naast Philip en Nelson voortspoedde.

Deze beiden bleken elkaar veel te vertellen te hebben en Dick luisterde met belangstelling.

„Hoe is het afgelopen met de kleine Kwiwa? Is die nog weer beter geworden, Alice? Och, wat glinsterden haar zwarte kraaloojjes van de koorts, toen ik bij haar geroepen werd . . . .”

„O, ze springt weer rond en wel tienmaal zijn haar ouders bij ons gekomen om vader te bedanken en om te vragen wanneer jij weer terugkwam. Het heele Indianenkamp verlangt naar je terugkeer. En vader en moeder niet het minst, Philip!”

„En Alice niet minder,” dacht Dick toen hij den bekoorlijken blik opmerkte die nog meer de vriendschap vertolkte en waarmede ze haar vriend aanzag.

„Je zegt, dat er werk voor mij is?” vroeg Philip.

„Overvloed! Vader heeft het veel te druk, we hebben een deputatie gekregen van de Topak-stam, die ongeveer bij de Vischrivier woont, en die kwam vragen om hun ook meer van den Grooten Geest te vertellen en die een medicijnman begeeren voor hun kinderen. Ze hebben de liederen gehoord van onze Zondagsschool en verlangen dat hun kinderen ze ook leeren.”

„Ja maar, Alice,” viel de ander haar in de rede, „je vergeet, dat ik pelsjager ben in dienst van de Hudson Compagnie en de wouden in moet. En ik woon

heusich te ver van jullie af om alles mede te kunnen doen. Jullie zouden me zoowat tot een catechiseermeester en verpleger willen hebben, geloof ik."

Een oogenblik betrok Alice's gelaat. „Och ja, Philip. Je weet hoe we er denken. Toen vader je voor het eerst in je hut ontmoette en een week bij je moest blijven wegens dien sneeuwstorm, toen was je zoo'n soort kluzenaar en kon je evengoed een slapenden beer uit zijn winterverblijf roepen als jou uit je eenzaamheid, maar dat begint toch zeker al een beetje te veranderen."

„Dat was een mooie week, Alice," riep Philip uit. „Wat hebben we veel met elkaar besproken. In die week is er licht in mijn leven gekomen. Het werd lente in mijn hart, ofschoon de sneeuworkanen loeiden. En ik, arme zwerver, die God niet kende, stond daar voor zijn aangezicht en vond steun. En dat alleen was de oorzaak dat jullie mij losmaakten uit mijn klusters en mij bij jullie kreeg, wat anders nooit iemand zou gelukt zijn, geen man en ook geen vrouw, Alice!" voegde hij er ernstig bij.

„Maar waarom bouwde je dan je hut niet dichterbij ons? We hebben je allen toch noodig. En zeker, — je bent als pelsjager hierheen gekomen — maar heeft God je dan je talent voor niets gegeven? Heb je dan alleen maar voor een ijdele wetenschap je academischen graad als doctor gehaald? Zou dan een buks en een vossenvel je eenige roeping zijn? Heeft God niet bewezen, dat er nog iets anders voor je weggelegd is?"

Dick luisterde.

Een deel van het geheim van Philips leven was hem thans reeds geopenbaard en hij begon eerbied te krijgen voor den man, met wien hij gedurende langen tijd de gevaren van de wildernis zou deelen. Wat dat geheim verder bevatte kon hij niet bevroeden, doch er zat ongetwijfeld niet zooveel mislukking in als in het zijne. Als hij zelf eens aan het vertellen zou gaan, zou zijn verhaal hem niet zoozeer verheffen in de oogen van de beide meisjes en nog meer nam hij zich voor zoo gesloten mogelijk te blijven.

Op het laatste gezegde van Alice had dokter Philip Shetter niet geantwoord. Hij glimlachte alleen tegen zijn bekoorlijke metgezellin en haalde de schouders op.

Een tijdlang snelde men voort, zonder dat er verder gesproken werd. Aan de overzijde van een vlakke waren heuvels met denneboomen begroeid, die men nu spoedig naderde. Door een nauw dal liep een pad waar in de sneeuw de sporen duidelijk te zien waren van de slede der meisjes en de pooten der honden. Nadat deze weg hen omstreeks een half uur verder had gevoerd, opende zich het landschap weer en kwam de woonplaats van den zendeling in het gezicht.

Philip liet een blij geroep hooren.

Edith zag lachend om. Alice zette de honden nogmaals aan tot spoed en ze vlogen over het sneeuwveld, vol verlangen naar de rust van hun veilige hokken, die ze goed kenden. Ginds lag de rivier reeds geheel in het ijs gekluisterd, dat zich opgestapeld had in groote

schotsen en het tooneel was van een hevigen strijd, met woede uitgevochten, voor dat het aan den ijsvorst gelukt was den snelvlietenden stroom te boeien voor eenige maanden.

Aan den oever lag de nederzetting.

Een tiental houten huizen, van boomstammen gemaakt, stonden aan den oever verspreid. Eenige met kleine schuren er naast. Blauwe rook kronkelde vriendelijk op uit de houten schoorsteenen. Het middelste der huizen was wat grooter dan de andere, op het dak blonk een verguld kruis in het zonlicht. Daarnaast was een gebouw dat zich ook eenigermate van de andere onderscheidde. Dit was de woning van den zendeling, waar de reizigers weldra vriendelijk verwelkomd werden.

Zendeling O'Brien was een goede zestiger, wiens geheele verschijning de man van kracht en volharding aantoonde. Zijn blauwe oogen schitterden vol leven in zijn gebruid en door weer en wind verruwd gezicht. In zijn stem was de opgewektheid, die zijn oorzaak vindt in een ruim hart dat geen ontevredenheid duldt, geen achterdocht en geen verborgen zonden kent.

Zijn vrouw was druk en gezellig en wist niet wat ze maar doen zou om de gasten het beste voor te zetten.

Het was Dick wel zeer vreemd te moede, toen na den maaltijd het geheele gezin onder het vriendelijke lamplicht rustig in de huiskamer bijeen zat. Het

blokken vuur in den haard knetterde en spatte vonken. Mevrouw O'Brien zat met haar naaiwerk aan de tafel — echt moederlijk te verstellen en Dick dacht aan zijn eigen moeder. De beide meisjes waren met een borduurwerk bezig. Dick zag de kamer verder rond. Het vertrek was smaakvol ingericht, hoe eenvoudig alles ook was. Aan den wand eenige schilderijen van Old-England, herinneringen aan dat verre moederland, dat dit gezin voor immer misschien verlaten had om God te brengen in dit barre land. Dick zag zijn gastheer aan. Met welk een vuur besprak hij zijn werk onder die Indianenstammen en verspreide pelsjagers. Het geluk sprak uit zijn oogen en als hij van zijn heerlijk werk vertelde aan dokter Shetter, dan klonk zijn opgewekte stem juichend en dan zag Dick, dat zijn vrouw naar haren man opzag en met een teederen glimlach gelukkig knikte.

Ginds in den hoek stond een orgel. Een vioolkist stond er naast. Een stapel muziek lag op een stoel.

Op den houten schoorsteenmantel stond zoo echt vertrouwelijk een pendule te tikken en de portretten van de familieleden hier en daar tusschen in schenen wel mede te genieten van de rust dier huiskamer, waar vrede woonde.

Was Dick nu waarlijk in het barre Noorderland, duizenden mijlen van het vaderland, of was dit een hoekje van zijn eigen land, misschien de huiskamer in Cuxton? Er kwam heimwee in zijn hart om weer eens een enkel oogenblik te mogen genieten van den

vrede en de veiligheid van de huiskamer en de smidse te Cuxton toen hij nog thuis was en kind was.

Hij was stil en schrok op uit zijn mijmering, toen zijn gastheer hem plotseling aansprak:

„Wel mijnheer Nelson! We hebben nog weinig van u gehoord. Het is ook misschien onbescheiden van dokter Shetter en mij om zooveel met elkaar te spreken, maar zoo gaat het. Als het hart ergens vol van is, dan vloeit er de mond van over. — Is u al lang uit Engeland?”

Dick kreeg eensklaps het onstuimig verlangen alles te vertellen. Hij snakte naar het bezit van den vrede, die allen daar bezielde en welken hij miste. Maar tegelijk drong er zich dat halsstarrige weer naar voren dat hem al meermalen moedwillig tot verzet had gedreven.

Ieder had zijn geheim! Waarom hij niet? Was het noodig alles te zeggen? Had niet zijn vriend Philip Shetter zijn geheim evengoed?

„Ik kom van Alaska!” antwoordde hij ontwijkend.

„Het land van de goudzoekers en niet van de Godzoekers!” antwoordde O'Brien. „En zoo behoort ge dus tot de groote menigte teleurgestelden wellicht.”

„Inderdaad,” antwoordde Dick, „het is mij alles tegengeloopen!”

„Maar hier hebben ook velen vergeefsch gezocht wat te vinden!” opperde de eerste.

„Volkomen waar!” riep Philip eensklaps uit, terwijl zijn opgewekte uitroep de anderen deed opzien van

hun werk, maar hier kan men ook vinden wat men niet zoekt. Ik zocht vroeger geluk in een leven voor mijzelf, maar vond het niet. En toen ik hierheen gedreven werd, vond ik Hem, Dien ik nergens had gevonden. Het Latijnsche spreekwoord zegt „Ubi bene ubi patria”. ¹⁾ Ik zeg het van ganscher harte na, maar voeg er bij „Ubi Deus ubi bene ibi patria”. ²⁾ Komt, jonge dames, Dick heeft onderweg zich al verbaasd toen ik Home, sweet home aanhief, maar laat het ons nog eens samen zingen . . . .”

„Prachtig!” lachte O'Brien gelukkig. En Edith stond op en opende het orgel. Alice nam haar viool en stemde. En het oude lied klonk door de huiskamer. Wat werd het van harte gezongen. Wat ging er een bekoring uit van dat lied, dat nu verheven was tot het vaderlandsche lied van de sneeuwvelden van de Hudsonbaai.

Dick trachtte mede te zingen, maar het ging niet van harte. Hij gevoelde wel, dat hij het niet zong als de anderen. Zijn hart was ergens anders. Waar? Dat wist hijzelf niet eens zoo precies te zeggen. Die onrust kwelde hem nu werkelijk. Hij zou er wat voor gegeven hebben op dat oogenblik om die zekerheid en vrede te bezitten, welke het deel waren van de anderen in de huiskamer. Hij overdacht — terwijl de opgewekte stemmen het lied verder uitzongen — hoe verschillend de redenen waren van de komst in dit land van hem en de beide anderen.

---

¹⁾ Waar het goed is, daar is mijn vaderland.

²⁾ Waar God is, daar is het goed, daar is mijn vaderland.

De zendeling had zijn vaderland en al wat hem daar lief was verlaten voor dit eenzaam oord en had deze wildernis gekozen om er zijn God te dienen. Zijn komst was louter voor anderen geweest.

Dokter Philip Shetter was hierheen gevlucht blijkbaar omdat hij veiligheid voor zich zelf zocht en vreesde te gronde te gaan in die groote wereld vol verleiding, die hem te sterk was geworden.

En hijzelf? Tot op heden had nog nooit iets anders hem gedreven dan eigenbelang van de grofste soort. Genietingen had hij nagestreefd en het geluk van zijn ouders zonder bezwaar opgeofferd daaraan. Goud- dorst had hem later gedreven en nu hij daardoor nog- maals was verongelukt, was hij in deze wereld terecht gekomen, om hier te vinden wat Alaska hem niet ge- gund had. Maar mocht hij dan niet voor zijn eigen- belang opkomen? Deed iedere koopman dat dan niet? En deed eigenlijk niet ieder mensch dat? Waarom was hij minder dan anderen? En had hij er dan niet alles voor over? De zwaarste ontberingen zelfs in dit sneeuwland! En als hij nu eens wat oversparen kon van zijn be- haalde winsten, kon hij dan niet als een fatsoenlijk mensch weer teruggaan naar Engeland en zijn ouders gaan opzoeken? Die zouden hem waarlijk zooveel niet verwijten. Ze zouden veel te verheugd zijn als hij weer thuis was, Zoo erg diep was hij toch niet gezonken. Hij had toch geen diefstal gepleegd en geen moord begaan!

Zoo mijmerde hij voort terwijl hij werktuiglijk medezong.

Het lied was uit. Nog een paar laatste accoorden . . . en de stilte keerde weer in het vertrek.

„Dat deed mijn hart goed, mijnheer O'Brien,” riep Philip uit. „O, wat ben ik gelukkig, dat ik weer thuis ben! Maar kom, dames, nu nog dat andere lied . . .”

„Bedoelt ge uw lied?” vroeg Edith.

„Ik ken er tegenwoordig zooveel, die ik allemaal wel mijn lied zou willen noemen, maar ik bedoel het eerste dat jullie voor me zongen, toen je vader mij uit mijn hut hierheen gelokt had en ik voor 't eerst hier bij den haard zat!”

„Dan weet ik het wel,” was het antwoord en de beide meisjes ving en aan te spelen en te zingen het heerlijke lied van de rust in God, dat duizenden ten zegen was.

Geef uw lot in handen van uw Vader,
Laat uw toekomst over aan den Heer,
Hart vol onrust, zie, uw licht komt nader,
En de bergen werpt Zijn almacht neer.

Het was aandoenlijk te zien hoe Philip medezong. Straks had hij luid mede ingestemd met dat vorige lied, doch thans neuriede hij slechts, alsof het hem te heilig was. De oogen gevuld met tranen zat hij dood stil. Het was meer alsof hij bad.

Rust des hemels, nu door niets bewogen,
Hemelvreugde voor 't vermoeide hart;
In deez schuilplaats, aan haar zorg onttoegen,
Vind de ziele rust voor leed en smart.

O'Brien en hij zagen elkaar aan onder het zingen. Zij behoefden elkaar niet veel te zeggen. Een enkele glimlach was voldoende om elkaar geheel te begrijpen en te zeggen hoe de harten van de beide mannen vol waren van dankbaarheid.

Zoo zong men dat schoone derde couplet :

Zij, die bidden, hebben niet te vreezen.
Schoon zij loopen, worden zij niet moe,
Nooit zal 't strijden hun te moeilijk wezen,
In den storm zendt God hun vrede toe.

En als een innige smeekbede voor zichzelf en voor al de anderen, die dien vrede nog niet mochten kennen, klonk het volgende vers :

Geef ook mij, Heer, dezen diepen vrede,
Die ontspringt van U, mijn Rots alleen,
Dan voert nooit de vijand mij meer mede;
Nimmer wank'len zullen dan mijn schreên.

Dick gevoelde zich niet op zijn gemak. Het was hem of hij daar in die kamer niet thuis behoorde en het liefst had hij zich in de eenzaamheid teruggetrokken. Er kwam een weerzin bij hem op tegen al die vroomheid, die hij zoo graag dweperij had genoemd. En toch kon hij zich niet aan de bekoring er van onttrekken en was er diep in zijn ziel een begeeren om ook zoo van harte te kunnen zingen.

Hij werd er onrustig van en de strijd, dien hij inwendig reeds zoo vaak met allerlei redeneeringen had

trachten te bezweren, begon opnieuw. Beurtelings voelde hij het verwijt schrijven in zijn ziel en dan weer kwam er een innig verlangen in hem op om zich te kunnen uiten en alles te zeggen. Maar dat verlangen klopte wel aan de deur van zijn hart waarbinnen het was opgesloten en het schreide om naar buiten te mogen komen, maar daar was wat anders dat die grendels onmeedoogenloos op die deur geschoven hield en weigerde om open te doen.

En zoo zweeg hij, bleef uiterst beleefd en noemde het een mooi lied, vooral de melodie vond hij zoo mooi en de beide dames maakte hij een complimentje dat ze zoo keurig speelden, maar verder behield hij zijn zelfkwelling en voelde zich diep ongelukkig.

Hij was blijde dat de avond ten einde spoedde. Aan de besprekingen over den arbeid der pelsjagers en alles wat de streek betrof nam hij ijverig deel, van harte hopen, dat die oogenblikken van straks niet zouden terugkeeren.

Eindelijk was het tijd om ter ruste te gaan en lang dacht hij nog in de eenzaamheid van zijn vertrekje na over wat hij dien avond beleefd had. Het was ook zooveel en zoo wonderlijk.

Die beschaafde kring, welken hij volstrekt niet verwacht had in dit barre land. Die schoone muziek. Die beide meisjes. Was het wonder dat hij ook aan deze dacht? Vreemd! Als hij aan Alice dacht dan dacht hij ook oogenblikkelijk aan Dr. Philip! Wat had Edith ook een lieve stem! Jammer dat dit meisje hier in die

wildernis oud moest worden! Hoe oud was zij ongeveer? Hoe oud was hijzelf nu? Minstens drie jaren had hij totaal verknoeid en waren verloren! Wat had alles anders kunnen loopen! Hij nam zich voor om zich hier tenminste het gezelschap waardig te maken van hen, in wier midden hij zoo vriendelijk was opgenomen! Plotseling dacht hij, dat zijn moeder nu — als zij wist waar hij was — niet ongerust zou wezen. Zou ze nog steeds voor hem bidden?

Daar kwam eensklaps de melodie van dat laatste vers hem weer in de gedachten, maar hij kon zich alleen de woorden van het laatste couplet slechts goed herinneren.

Geef ook mij, Heer, dezen diepen vrede
Die ontspringt van U, mijn Rots, alleen
Dan voert nooit de vijand mij weer mede,
Nimmer wank'len zullen dan mijn schreën.

Een oogenblik zwegen alle overleggingen. Het verlangen van zijn hart, dat naar buiten had gewild, hield op met schreien, want het hoorde dat de grendels werden weggeschoven van dat hart en zie, het trad een oogenblik naar buiten en zag de ruimte.

Dicks handen zochten elkander als vanzelf onder het zware dek en vouwden zich tot een gebed . . . .

Geef ook mij, Heer, dezen diepen vrede
Die ontspringt van U, mijn Rots, alleen.

Maar daar kwamen ze plotseling weer opzetten in vliegende haast, al die bedenkselen van vroeger, die tegenzin, die afkeer, die eigenlust, die trots en al dat

andere. En het verlangen werd weer naar binnen gejaagd en de deur dichtgesmakt van dat hart en de grendels kwamen er weer op.

Maar dat verlangen daar binnen in het hart wist nu, dat die grendels er af konden en dat die deur toch wel open kon en het voelde zich veel sterker en kreeg zekerheid dat er toch eenmaal zou worden opgedaan.

Dick zuchtte en wierp zich onrustig om. De gedachten werden verwarder en eindelijk overmande de slaap zijn vermoeide lichaam.

X.

PELSJAGERS.

Den volgenden morgen wachtten alle dingen van het nieuwe leven en vroegen elk afzonderlijk zoo geheel en al de belangstelling, dat er geen tijd was voor mijnering over den avond van gisteren.

Dr. Philip stond in dienst van de Hudsonbaai Company en behoorde nu als pelsjager en vallenzetter zijn plicht getrouw te vervullen, waarbij Dick hem zou terzijde staan.

Het was dan wel met tegenzin en niet dan na de belofte gedaan te hebben van zoo spoedig mogelijk den zendeling en zijn familie weer te komen bezoeken, dat beide vrienden alles in gereedheid brachten om verder te trekken naar de hut, die midden in de sneeuwvelden was opgericht en hun woonplaats gedurende dien winter zou zijn.

Wel had Dr. Philip de belofte afgelegd dat, wanneer de agent van factory zulks goedkeurde, hij bereid was in gevallen van ziekte van ernstigen aard zich ter beschikking te stellen met zijn medische kennis. En ongetwijfeld zouden zij dien winter wel zoeken naar de gelegenheid om althans eenige malen onder

het gastvrij dak te vertoeven, terwijl de zendeling verzekerde, dat hij zeker eenmaal gedurende den sneeuwtijd zich om logies zou komen aanmelden op zijn reizen.

Zoo togen de beide vrienden op weg en gleeed hun slede, door de onstuimige, goed uitgeruste honden getrokken, over de gladde sneeuwvlakte. De zendeling met zijn beide dochters begeleidde hen tot aan den zoom van het groote bosch en keerden toen terug.

Zoo lang mogelijk zagen Philip en Dick om en beantwoordden het hartelijk wuiven van het drietal, dat de laatste herinnering aan de beschaving medenam, doch eindelijk waren ze als kleine zwarte stippen op het onmetelijke sneeuwveld verzwolgen in de groote eenzaamheid en vlak voor hen lag de onmetelijke wereld, die ze thans alleen door moesten.

„Voorwaarts, Dick,” riep Dr. Philip, „onze plicht roept ons en God is met ons.”

„Ik heb het gevoel,” zei Dick, „van een jongen die na de vacantie weer naar school moet.”

„Zoo,” was het antwoord, „en ik heb het gevoel van een schooljongen die met vacantie gaat, maar die op school iets achterlaat, dat hij graag weer terug zal zien. Soms geloof ik, Dick, dat ik achteruit ga en dat die oude zucht naar gezelligheid weer boven komt. Dat is niet vriendelijk tegenover deze wereld, die mijn vaderland is geworden, waar ik de heerlijke eenzaamheid vond, die maakte, dat ik mezelf weer herkende.

Maar laat ons de dingen maar practisch opvatten, Dick, wij gaan nu vallen zetten. En als dan de gelegenheid zich voordoet — en anders maken we die, Dick — dan zal het me wonder veel plezier doen om Alice en Edith weer eens te mogen hooren zingen. Zeg eens Dick, hoe vind je Alice?"

Dick zag zijn vriend aan en glimlachte veelbetekenend.

„Mij dunkt,” antwoordde hij vervolgens, „dat ik al niet veel betere dingen van haar zeggen kan dan jij van haar denkt, Philip! Eerlijk gezegd is bij mij de gedachte opgekomen of er nog niet een bijzondere oorzaak is, behalve dat andere, waarom je dat „Home, sweet home” zoo van harte hebt gezongen!”

Philip antwoordde niet en gleed zwijgend voort naast de slede. Hij gevoelde dat een geheim, dat langen tijd zorgvuldig bewaard was gebleven, zich eenigermate uit de sluiers had losgewikkeld en zijn makker het ontdekt had.

Dick achtte het onbescheiden om verder over dit onderwerp door te gaan. Toch had hij het gaarne gedaan. Want voortdurend was ook hij nog met zijn gedachten in de huiskamer en hoorde hij niet alleen de liederen en de schoone stem van Alice, maar ook Edith stond hem levendig voor den geest, en graag zou hij van zijn kant aan Philip gevraagd hebben: En hoe vind je Edith? Maar dat durfde hij volstrekt niet. Welk een verschil tusschen hem en haar. O, zeker, Philip mocht wel denken aan Alice! Waarom niet! Hij was immers

een man die zich niets meer te verwijten had en zijn leven niet behoefde te verbergen. Wat hadden Alice en die geheimzinnige dokter veel met elkaar gemeen. Een in de liefde voor dat land! Een in de liefde voor het volk dat er woonde. En ook in overtuiging. Die twee mochten gerust bij elkaar behooren, maar met Dick was dat zoo geheel anders. Wat moest hij veel herstellen, dat alleen ten koste van veel vernedering in orde kon worden gebracht. En toch wilde haar beeld niet wijken uit zijn geest.

Gedurende den verderen tocht werd over het gezin van den zendeling niet meer gesproken. Aan den avond van dien dag naderden zij de eenzame hut van Philip. Het was reeds donker en wanneer niet het sterrenlicht de beide reizigers eenigermate het pad had verlicht, zou het zelfs voor Philip, die daar toch overal den weg wist, moeielijk geweest zijn zijn woning te vinden. Maar de honden, die verlangden naar hun hokken, en wisten, dat zij daar gevoed zouden worden, waren onfeilbaar in hun richting en eindelijk doemde uit het schemerlicht het verblijf van den pelsjager op. Het was een ruw in elkaar getimmerde hut met slechts één venster.

Philip was verheugd en opende de deur. Hij kreeg een petroleumlamp en weldra was er een warm licht, dat zacht rood het vertrek doorgloeide.

„Welkom, Dick,” riep zijn makker. „Welkom in mijn huis. Ik kan je wel niet veel comfort aanbieden, maar wat ik heb dat is goed. En verder moet je je maar schikken.”

Nelson zag eens rond terwijl Philip de oude kachel opstookte.

Overdreven was het meubilair niet. Een zware tafel en een paar stoelen maakten zoowat het geheele huisraad uit. Aan den wand waren planken getimmerd. Op een er van stond een aantal boeken. Verder hingen er een paar gewèren en was er een breed bed met zware berevachten als dek.

Nadat de honden, die razend blaften van den honger, gevoederd waren en stil waren geworden, werd een maaltijd gereedgemaakt. Vroolijk snorde de kachel en nog lang zaten de twee makkers, die gedurende den langen winter hier in de eenzame hut hun verblijf zouden hebben, onder het genot van hun pijpen met elkander te praten over hun plannen.

Den volgenden dag wachtte hun druk werk. Pas was de winter aangevangen en voordat de ontzaglijke sneeuwstormen zouden aankomen, die hen gedurende weken misschien aan hun verblijf zouden binden, moesten de vallen in gereedheid worden gebracht en op verschillende plaatsen worden gezet. Voor Dick was dit alles nieuw. Het jacht maken op konijnen, om te dienen voor aas in de vallen voor het grootere wild, had een groote bekoring voor hem en onophoudelijk waren de beide mannen den geheelen dag in de weer. Nu en dan schoten zij een eland, waarvan zij de beste stukken afsneden. Het was geen bezwaar om ze voor proviand te bewaren, daar ze eenvoudig buiten werden gehangen en tot harde

klompen bevroren. Eindelijk kwamen de orkanen opzetten, zooals Dick ze wel kende uit Alaska en die de wereld tot in onmetelijke verten ongenaakbaar maakte. De vorst was verschrikkelijk. Duizenden dieren stierven in de wouden en wat zich slechts eenigermate kon ingraven, kroop zoo diep mogelijk weg.

In de hut was het warm en gezellig en in die dagen van gedwongen opsluiting was er gelegenheid te over voor vertrouwelijke gesprekken.

Op een dier dagen besloot Philip een poging te wagen om de geheimen van zijn makker te doorgronden.

„Dick,” vroeg hij, „vindt ge het eigenlijk niet tijd om eens wat vertrouwelijker te worden tegenover elkander. Ik zal u iets vertellen van mijn leven, maar dan moet ge ook niet zwijgen over u zelf. Wellicht kunnen we elkander helpen. Eerst dus vang ik met mijzelf aan. Luister, Dick!

Ik kom uit Engeland. Mijn vader was dokter in Cardiff, een waardig man en een trouw lid van zijn kerk. En mijn beste moeder was een vrome vrouw, die innig met hem samenleefde. Ik was eenig kind en misschien wat verwend. Ik ging studeeren, doch toen heb ik mijn ouders veel verdriet aangedaan. Ik deed wel mijn examens, maar daar tusschenin meende ik wel van het leven te mogen genieten en maakte veel schulden. Ik schaam mij nog als ik denk aan dien tijd en nu mijn ouders reeds lang sluimeren op het stille

kerkhof, gevoel ik des te meer hoezeer ik hun het leven heb verzwaaard. Ik weet niet, Dick, of gij nog ouders hebt, maar ik bezweer je, doe niet zoo als ik, doch tracht hun levensavond te verhelderen. Want het lijden der ouders over een kind dat niet hun weg gaat — den weg van innig geloof — en dat zelfs spot met het heiligste en dat geen gelegenheid laat voorbijgaan om dat teedere geloof te beschimpen als ouderwetsche bekrompenheid, moet verschrikkelijk zijn. Ik heb hun dat lijden aangedaan. Bovendien maakte ik veel schulden. Mijn vader heeft ze betaald, ofschoon het hem zwaar viel. Eindelijk was ik klaar met mijn studie en vestigde mij als dokter. Om de kerk lachte ik, den bijbel vond ik een dwaas boek en zelfs toen ik bij hun sterfbed stond maakte hun zielevrede geen indruk op mij. Ik had den moed toen zelfs nog mijn ongeloof te verdedigen en nooit vergeet ik de tranen van mijn moeder, toen zij van mij afscheid nam.

„Philip,” zei ze en dat zijn ook haar laatste woorden geweest, „nu nog niet, mijn jongen! Nu nog niet, maar misschien later, want dat heeft God mij diep in het hart gelegd. En als jij Hem niet zoekt dan zoekt Hij jou zeker . . . .”

Ik vestigde mij als dokter. Eerst heb ik reizen gemaakt, want ik wilde de wereld zien. Als scheepsdokter heb ik vele landen gezien en wat mijn levensuitingen waren als ik weer aan den wal was, dat vertel ik u maar liever niet. Gij begrijpt dat misschien zelf wel.

Ik had vrienden. Veel te veel misschien en echte vrienden waren het niet. En in allerlei kringen werd ik toegelaten. Ik kreeg lief en mijn liefde werd beantwoord. Maar zij werd ook wreed verquist. Och, waarom u dat alles in bijzonderheden verteld! Ik heb dat alles reeds diep begraven in mijn hart en tracht het liever te vergeten. Toen kwam er een tijd van wanhoop. Ik walgde van mijzelf en van het leven dat ik ben ontvlucht. Tot verbazing van ieder ben ik verdwenen. Ik smachtte naar eenzaamheid en trachtte die te vinden in dit land. Ik heb die ook gevonden. Hier in deze hut heb ik mijzelf teruggevonden. En toen de zendeling mij eenmaal bezocht, door den sneeuwstorm op Gods bevel hierheen gedreven, toen heb ik hier ook God gevonden. Zie, daar hebt ge mijn verhaal in het kort. Wat mijn moeder stervend tot mij zeide is uitgekomen. En nu heb ik het gevoel vaak dat God hier een groote taak voor mij heeft. Ik ben begonnen als pelsjager, maar ik denk vaak dat ik het niet lang meer zijn zal, doch hier haast als zendeling een arbeid zal krijgen, waardoor ik kan herstellen wat ik vroeger misdreef. O, hadden mijn ouders dat eens kunnen beleven."

Dick had geluisterd met ontroering.

Zou hij zijn verhaal nu moeten doen?

Maar hoe zou hij het vertellen, want bij hem ontbrak het schoone slot. Zijn verhaal had geen vreugdevol einde. Toch wilde hij niet achterblijven en tegenover de vertrouwelijheid van zijn makker

niet langer geheimzinnig zijn. Hij kon toch immers precies vertellen wat hij wilde en behoefde lang niet alles mede te deelen. Dat had zijn vriend ook niet gedaan.

Hij stopte zijn pijp en begon :

„Nu ja, Philip, wat zal ik je zeggen. Mijn verhaal is niet lang en niet mooi. Mijn ouders leven nog. Mijn vader is zooals je weet smid in Cuxton, bij Liverpool, een nietig klein dorp, waar een jongen met levenslust het niet kan uithouden. Mijn ouders zijn ook heel erg kerksch en ze meenen het ook oprecht, daar twijfel ik niet aan, maar, precies als jij, dacht ik er wat anders over. Ik ben werk gaan zoeken in de stad en daar ben ik dwaas geweest. Schuld heb ik niet gemaakt. Ik ben eenvoudig weggevlucht zonder mijn ouders te vertellen waarheen. Het spijt mij beslist dat ik ze verdriet heb aangedaan en als ik weer terug ga dan zal ik ze dat ook eerlijk zeggen, maar ik wist geen uitweg. Ik ben met een ouden schoener overgestoken, heb schipbreuk geleden en was de eenige die gered werd. Toen ben ik hard gaan werken en genoot verder het leven, zooals iedere jonge man dat doet. Eerst ben ik een tijdlang in Montreal geweest en toen ben ik naar Alaska gegaan. Daar is mij alles tegengevallen. Dat spijt me genoeg, maar het is niet anders. En nu zal ik het hier probeeren of het misschien beter gelukt. En wat dat geloof van mijn ouders betreft, ik was er vroeger beslist erg tegen, maar nu is dat voorbij. Ik vind het heel best als ze allen daarin ge-

lukkig zijn, maar zelf kan ik dat maar niet zoo aannemen. Ik vind het eerlijk gezegd wat overdreven. Het bederft je jonge leven. Kom ik er later nog eens toe dan zal ik geen weerstand bieden, want ik merk aan jou en de familie O'Brien dat er meer inzit dan ik vroeger wel eens dacht. Verder wacht ik vanzelf wat er met me gebeuren zal. Natuurlijk geloof ik wel in God, ik ben geen heiden, maar zoo als jullie geloof ik toch niet. En toch — verried hij eensklaps zichzelf — heb ik beslist oogenblikken dat ik wel wou zijn zooals jullie."

Philip hoorde het verhaal en bemerkte maar al te goed, hoe Dick zichzelf zat te verdedigen. Hij zag zijn makker ernstig aan en zeide alleen:

„Dick, mijn moeder heeft stervend gezegd: „Nu nog niet, mijn jongen. Nu nog niet, maar misschien later, want dat heeft God mij diep in het hart gelegd. En als jij Hem niet zoekt dan zoekt Hij jou zeker!”

Dick durfde niet opzien. Diep schokten hem die woorden. De grendels van zijn hart werden weer weggeschoven en het verlangen trad weer een oogenblik naar buiten. Hij voelde zijn oogen vochtig worden en veegde haastig een paar tranen weg. De ander had het wel gezien, maar hij vond dat er genoeg gesproken was dien avond.

Hij drukte Dick veelbetekenend de hand en zei alleen:

„We gaan nu rusten, Dick. God kent zijn tijd. Kom, laat ons samen lezen dat schoone hoofdstuk

van den verloren zoon, of ik zeg liever dat schoone hoofdstuk van Philip Shetter. En misschien ook nog eenmaal jou geschiedenis, Dick."

En hij las het voor, het wondere verhaal van den jongen die weer thuis mocht komen. En hij bad.

Voor Dick waren het zware oogenblikken geweest. Het verlangen in zijn hart was weer naar binnen gedreven. Met groote moeite had hij weer de grendels op de deur gekregen. Maar dat verlangen was weer veel sterker geworden dan ooit te voren en wist dat die deur eenmaal open zou gaan, als er veel, dat nog weerstand bood, overwonnen zou zijn.

. . . . .
De winter leverde niet veel bijzonderheden op. Het leven der vallenzetters ging zijn gewonen gang. Eenzaam was het wel daar in die besneeuwde wouden, waar het nooit veranderende wit meer dan één pelsjager tot diepe zwaarmoedigheid had doen vervallen. Weken gingen soms voorbij zonder dat men een mensch ontmoette.

Het waren vreugdevolle dagen wanneer hondengeblaf de nadering aankondigde van een slede en er althans weer eens kon gesproken worden met anderen. Toen de winter pas was aangevangen had O'Brien hen eensklaps verrast. De vreugde van Philip was grooter dan die van Dick, toen hij bij hen aan den disch zat. Over veel voornamer zaken dan over het bont van marters en hermelijnen gingen toen de gesprekken, waaraan Dick wel weinig deel-

nam, doch die hij toch met groote aandacht volgde.

Hij kon zich niet ontveinzen dat zijn waardeering voor de opvatting dier beide mannen steeds toenam. Wanneer O'Brien vertelde van zijn gevaarvolle reizen en den zegen op zijn arbeid, dan bewonderde hij hem. Steeds grooter werd ook de invloed van den zendeling op Dr. Shetter en het bleek alras dat deze winter wel de laatste zou zijn welken hij als pelsjager doorbracht. Weldra zou hij wel voorgoed afscheid nemen van de eenzame hut, om in de nederzetting te gaan wonen en daar als dokter voor blanken en Indianen een gezegende taak op zich te nemen, den zendeling vergezellend op al zijn tochten.

En hoe het dan verder zou gaan kon Dick zich uitnemend voorstellen.

Of zou er dan niet een nieuwe houten woning worden gebouwd daar ginds bij de rivier? En zou er dan niet een gelukkig paar zich daarin vestigen, die beiden zich gaven aan hun roeping, dokter Philip en Alice? Waarom werden anders zoo vaak die namen genoemd in de gesprekken?

Dat vermoeden bleek nog meer bewaarheid te zullen worden, toen aan het einde van den winter O'Brien nogmaals hen bezocht en thans met zijn beide dochters. Waarom anders straalde de vreugde van het weerzien zoo uit Alices oogen en waarom waren die beiden voortdurend in elkaars nabijheid?

Een ding was daar gelukkig bij. Want nu was Dick wel verplicht zich des te meer met Edith te onder-

houden. Voor haar kreeg hij diepen eerbied. Hij zag tegen haar op als tegen een meerdere. Haar geestdrift voor het werk van haar vader bewonderde hij, al kon hij die niet deelen. Hij deed zijn best als zij over de geestelijke dingen sprak, haar te volgen, doch bemerkte al spoedig dat dit vrij onbeholpen ging en hij schaamde zich dat zij dit moest opmerken. Vaak stokte dan ook het gesprek tusschen hen beiden en dit scheen haar treurig te stemmen.

Toch waren het heerlijke dagen geweest, welke het drietal daar doorbracht en toen zij weer verder waren getrokken leek de sneeuwvlakte doodscher toe dan ooit en was de eentonigheid van de hut bijna ondraaglijk.

Geen wonder dat de beide mannen naar het voorjaar gingen verlangen wanneer ze weer op de nederzettingen zouden mogen vertoeven op hun doorreis naar de factory om daar alles af te leveren en hun geld te halen. Dan kwamen er daarna weken van vrijheid en ze wisten wel waar ze die zouden doorbrengen.

Eindelijk kwam de lente. De temperatuur steeg. De strenge vorst liet zijn ijzeren kneep los waarmede hij alles had vastgeklemd. De sneeuw smolt weg, hier en daar zag men nog de enkele witte plekken waar de wind hoogop de sneeuwduinen had gejaagd. In de wouden kwamen de kleuren terug, overal waren groenende plekken. De geuren van den grond stegen weer opwaarts. Het nog niet geheel ontdooide meer glansde nog mat over zijn natte ijsvlakte. Er was weer vogelgefladder en gezang. De dieren kwamen weer

uit hun schuilhoeken te voorschijn en smulden van het ontspruitende jonge gras. De zon tooverde weldra de viooltjes en vogelmelk en andere bloemen te voorschijn. Alles herademde en ging blijde den nieuwen tijd tegemoet.

Toen deze schoone ontwikkeling in vollen gang was, waren de beide vrienden reeds terug van hun reis naar de factory, waar ze hun vellen hadden afgeleverd. Ze hadden van de laatste sneeuw gebruik moeten maken om dien tocht te ondernemen en het waren zware reizen geweest, toen de slede diep door de halfgesmolten sneeuw moeizaam werd voortgetrokken door de sterken honden aan de krakende riemen.

Nu waren ze dan weer terug in de nederzetting en vertoefden onder het gastvrije dak van den zendeling.

Tusschen Dr. Philip en Alice was nu alles in orde en Dick's voorstelling was geheel en al uitgekomen. Ieder in de nederzetting wist, dat midden in den zomer het huwelijk tusschen hen beiden zou worden voltrokken en ijverig werd er reeds gebouwd aan het woonhuis van den dokter, die zich daar zou vestigen.

Voor Dick gaven deze plannen een groote onzekerheid voor de toekomst. Zijn kameraad zou hem thans niet meer vergezellen naar de eenzaamheid van de blokhut. En om alleen daar te vertoeven, daarop had Dick niet het minste plan. Wat dan? Hier ook blijven? Men had er hem waarlijk niet noodig! Waartoe zou hij kunnen dienen?

Geen wonder dat de toekomst hem kwelde.

Op zekeren avond was hij alleen de nederzetting uitgewandeld tot aan den zoom van het bosch.

De zon was reeds gedaald, doch er vloeyde nog voldoende goudlicht over het landschap om alles goed te kunnen onderscheiden. Rechts en links van hem strekten zich de donkere sparren- en cederbosschen uit. Voor hem stroomde de rivier, die glinsterde in het avondlicht. Scherp teekenden zich de daken van enkele huizen der nederzetting af. Aan den oever van de rivier blonken de witte huidtenten van de Indianen, die zich daar gelegerd hadden. Boven hem suisde het loover, zong nog een enkele lijster zijn zilveren lied of gilte een gaai, wegfladderend in zijn pronkerig harlequinspakje. Er was rust overal. Alleen in Dick's hart was onrust. Want hij moest een beslissing nemen. De agent van de factory had hem gevraagd of hij in dienst wilde blijven. Dan zou hij een ander tot makker krijgen en was hem een geheel ander oord, ver van de nederzetting, aangewezen. Nam hij dit aan, dan was er een schoone droom voor immer wreed verstoord. Want Dick zag nog steeds voor zich het liefelijk gelaat van Edith, die hij nooit de zijne zou mogen noemen. Mocht een vallen-zetter zijn aangezicht opheffen tot de dochter van den zendeling O'Brien? Als hij nu nog agent van de factory was, maar neen daar was geen denken aan. Bleef hij niet langer in dienst dan zou hij deze streek moeten verlaten. Waarheen? En wat zou hij dan weer aanvangen.

Plotseling schoot hem een nieuwe gedachte door het hoofd. Kon hij zich niet aanmelden bij de bereden politie? Dat was een geheel nieuwe gedachte. Wanneer hij daarover eens sprak met sergeant Connar, die elke maand op de nederzetting kwam als hij met de manschappen van fort Churchill op inspectiereis ging. Dat was wel een betrekking die veel lichamelijke eischen stelde, want het was reizen en trekken door sneeuw en ijs, 's nachts in tenten overnachten vaak weken lang, zich ingraven in de sneeuw soms, op jacht zijn naar een eenzame steeds vooruit vluchtende jager of vogelvrij verklaarde, die zich zwaar had misdragen. Maar het loon was goed. Er was promotie te maken. En . . . hij zou hier kunnen blijven en geregeld zijn vrienden kunnen bezoeken. En Edith ook. En zou hij dan straks — wanneer hij sergeant was — niet hopen mogen dat ook hem het geluk van een blij huwelijk was beschoren . . . .

Het denkbeeld gaf hem nieuwen moed. Zijn somber gemijmer werd verbroken. Veerkrachtig sprong hij op en stapte voort. Hij wilde het denkbeeld terstond met zijn vrienden gaan bepraten. Reeds zag hij zich in de blauwe uniform met bont gevoerd en de muts op, de mocassins met sporen die rinkelden, zijn hartsvanger opzij, den breeden bandelier met den zwartleeren pistoolholster om het middel, de karabijn schuin over den rug, de gouden strepen op de mouw.

Hij stapte voort het nieuwe leven tegemoet dat reeds voor hem openlag.

Hier waren reeds de eerste huizen van het kleine dorpje. De bewoners zaten om de tafel, zooals hij door het verlichte venster zag. Daar ginds was het huis van den zendeling. Nu was de zonnegloed geheel verdwenen. Alleen de sterren gaven licht. Geen windje suisde. Het was overal doodstil . . . Daar lag het huis. Uit het venster straalde een breed gouden lichtgloed naar buiten. In het kamp van de Indianen blaften een paar honden . . . Hoor, daar klonk muziek. Het orgel speelde in de huiskamer van den zendeling. Plechtig klonk het. Een paar schuwe Indianen-kinderen hadden het gemerkt en waren geslopen tot aan den muur, waar ze ademloos zaten te luisteren.

Dick bleef staan. Welk lied was dat toch? Plotseling herinnerde hij het zich. Het lied van Philip. Hoor, een stem ving aan te zingen. Het was de stem van Edith.

Geef uw lot in handen van uw Vader,
Laat uw toekomst over aan den Heer.
Hart vol onrust, zie, uw licht komt nader,
En de bergen werpt Zijn almacht neer.

Dick beefde. Hij stond doodstil en de beide Indianen-kinderen, die al weggeslopen waren, omdat ze meenden dat die blanke man hen wou wegjagen, kropen weer vrijmoedig terug naar hun luisterplekje.

Hoor! nu zong Philip mede en Alice ook.

Rust des hemels, nu door niets bewogen,
 Hemelvreugde voor 't vermoeide hart;
 In deez' schuilplaats, aan haar zorg onttoegen,
 Vindt de ziele rust voor leed en smart.

Heerlijk toch, dacht Dick, om te zamen, zoo geheel een, te kunnen zingen. En weer gevoelde hij zijn volstrekte eenzaamheid.

Waarom toch kon hij dan niet medezingen?

Want . . . hij wilde wel, maar hij kon niet.

Hij zuchtte zwaar.

Zouden er voor hem ooit beter tijden aanbreken, tijden van ware rust en vrede, zooals die anderen bezaten?

Eensklaps stond hem de gelijkenis van den verloren zoon voor den geest. Zoo helder als nooit te voren. Daar zongen ze ook en ze begonnen vroolijk te zijn. Maar wanneer was dat, wanneer kon die jongen weer medezingen? En wanneer zongen die vader en die jongen te zamen? Immers toen hij weer thuis was. Immers nadat hij zijn vader om vergeving gevraagd en gezegd had: Vader ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u. Toen pas. Niet toen hij op weg naar huis was. Zelfs vlak bij huis nog niet, maar eerst nadat zijn vader hem gekust had en hem alles vergeven was.

Kon hij daarom niet medezingen?

Moest hij dan werkelijk eerst terug naar Cuxton en dan alles belijden aan zijn ouders? Om daarna God om vergeving te vragen? Of dit eerst natuurlijk. Hij

vond het veel gemakkelijker om God om vergeving te vragen dan alles aan zijn ouders te belijden. En mocht hij dan wel alles verzwijgen hier voor het gezin van den zendeling, voor Edith? Wat zou hij een dwaas figuur maken, hij de verloopen smidsjongen. Niets meer dan een mislukte arbeider, die zijn ouders bovendien veel verdriet had aangedaan en verder overal mislukt was. Was dat nu allemaal zoo noodig? Kon hij zich dan niet verbeteren en als sergeant bij de bereden politie een eervolle loopbaan hebben, geacht door allen? Zouden zijn ouders dan niet trotsch op hem zijn . . . .?

Alweer die strijd. O, die verroeste grendels van den hoogmoed van dat hart. Altijd maar weer dat tegenstribbelen. Altijd nog die weerstand.

Hij was onrustiger dan ooit en stampvoette . . . .

Als God dan wilde dat hij anders zou worden, geheel zooals zij daarginds in de huiskamer, dan moest God dat wonder dan maar vanzelf aan hem doen. Hij kon niet anders. Kon hij er wat aan doen dat hij zoo was? Hij had toch zeker zich zelf niet gemaakt.

De muziek hield even op.

Nu zongen ze weer door, het laatste couplet:

Geef ook mij, Heer, dezen diepen vrede,
Die ontspringt van U, mijn Rots, alleen;
Dan voert nooit de zonde mij meer mede;
Nimmer wank'len zullen dan mijn schreên.

O, het was een schoon lied, ongetwijfeld. Ook de

woorden waren schoon. Als hij ze nu ook maar kon medezingen.

Maar kom, eenmaal zou dat toch misschien nog wel eens kunnen! Met Philip was het ook niet in eens gegaan. Dick begon — nu de muziek was opgehouden — zelfs luchtig aan zijn toestand te denken. Hij was toch wel veel veranderd bij vroeger. Hij wilde nu den anderen weg op. Dat was toch al een mooie vooruitgang. Hij spotte toch niet meer en hij zou het ook wel aan zijn ouders schrijven, dat hij tegenwoordig een heel ander leven leidde en dat hij hoopte nog eens met hen te zullen overeenstemmen in geloofszaken.

Waarom zou hij dat niet schrijven? Dat hinderde heelemaal niet. En 't was toch waar.

Hij ging weer binnen en trad de kamer in, waar hij hartelijk werd verwelkomd.

„Wat zongen jullie prachtig. Ik heb staan luisteren onder den sterrenhemel. Ik begin hier al zoo in te burgeren in dit land, dat ik straks ook tot mijn lied het „Home, sweet home” zal kiezen. Ik begrijp nu, Philip, waarom jij niet naar Engeland verlangt. Gelukkige kerel,” ging hij voort, met een schalkschen blik Edith aanzierend, die hem vriendelijk toeknikte . . . .

Zoo verbrak hij eensklaps de teeder geestelijke stemming, die er als een gewijde wierook in de huiskamer hing door het zingen van het schoone lied.

Niemand wilde er iets van zeggen, doch allen

voelden zich onvoldaan. Dick niet, die nu gemakkelijker over zijn plannen begon te spreken en zoowel bij den zendeling als dokter Shetter volkomen instemming bemerkte.

„Dat is een goed plan,“ zeide O'Brien, „en ik heb wel zooveel invloed op sergeant Connor en op den inspecteur, dat ik je wel bijna een plaats zalkunnen verzekeren.“

„Dan zullen we je nog vaker hier zien dan als vallenzetter!“ opperde vriendelijk de gastvrouw.

En toen Dick en Edith elkander aanzagen, behoefde hij niet te vragen of zijn plan van die zijde werd goedgekeurd.

Hij werd inderdaad aangesteld en daar hij zich zeer verdienstelijk maakte en weldra gerekend werd tot de beste mannen van het corps, werd hem de gelegenheid geboden zich ook theoretisch te ontwikkelen en was hij sergeant lang voor den tijd dat hij had durven hopen, dien rang te zullen behalen. Geregeld bezocht hij de nederzetting en werd de gast, beurtelings van den zendeling en van Philip, die nu gehuwd was. Het was een openbaar geheim, dat de knappe sergeant van de bereden politie en Edith O'Brien elkander gaarne mochten lijden. Tot op heden was het bij Dick nog niet tot een verklaring gekomen, aangezien door hem nog altijd het breede verschil werd gevoeld dat hen scheidde. Edith ging op in de dingen voor Gods Koninkrijk. Wie kon beter de Indianenkindertjes vertellen van den Heiland dan zij? Wie vermocht beter dan zij de zieken te troosten in de witte huidententen

der Indianen? En daar stond Dick nog altijd buiten, al vond hij het wel goed werk.

Ja, Edith had het wel eens gemerkt, dat het hem tegenstond en teleurstelde wanneer ze, op een dag dat hij over was, even trouw haar geestelijk werk ging vervullen als anders.

Zeker, ze hield van Dick. Zij wist ook wel wat van hem af, want hij had het haar medegedeeld, omdat hij eerlijk tegenover haar wilde staan, zooals hij zeide. Ze had ook wel eens een brief dien zijn ouders hem zonden van hem mogen lezen. Maar dat eene ontbrak hem toch nog geheel. Dat eene noodige.

Het had haar vaak bedroefd gemaakt, vooral wanneer ze juist dat gelukkige gezinnetje van Philip en Alice weer had bezocht.

Nooit zou zij Dick meer lief kunnen hebben dan haar Heiland. Nooit zich meer aan Dick kunnen wijden dan aan haar taak voor den Heer. En als zij zich niet tezamen konden geven aan de zaak des Heeren, of als ze tenminste niet tezamen konden bidden voor die zaak des Heeren, dan ook hun beider zaak, dan mocht zij nooit met hem het leven doorgaan. Daar kon geen geluk op volgen. Ze durfde het niet.

Veel bad ze voor hem en het was Dick vreemd te moede als hij daaraan dacht. Soms beangstigde het hem, soms gaf het hem rust. Soms ook dacht hij, als ik Edith maar win, dan mag God mij ook winnen. Een heel enkele maal begeerde zijn hart waarlijk te mogen worden als zij.

Na een nieuwe bevordering besloot hij met haar te spreken en haar hand te vragen.

Ze zaten in de huiskamer toen hij er over begon. Maar ze had hem droevig aangezien en het hoofd geschud. Toen was ze gaan schreien.

En ofschoon ze eerst niet verhinderde, dat Dick vol teederheid haar hoofd tegen zijn schouders legde, had ze hem toch tenslotte afgeweerd en tot kalmte gekomen hem gezegd, dat zij zijn aanzoek niet mocht aannemen.

„Ik mag niet, Dick,” had ze gezegd. „Ik zal eerlijk spreken en je weet zelf ook wel dat je mij niet onverschillig bent. Goede vrienden zullen we steeds blijven, maar ik gevoel zoo dat er iets is dat ons scheidt. En als dat nu iets van minder beteekenis was, maar het is voor mij het voornaamste van alles. Ik kan het niets anders gevoelen, Dick.”

Diep was hij teleurgesteld. Zijn liefde was zoo hartelijk gemeend. Hij was toch ook niet onverschillig voor geestelijke dingen, zoo betoogde hij. Dat had ze toch wel gemerkt ook. En al was hij nu niet geheel zooals zij, dat kon toch nog wel eens zoo worden . . . .

Maar Edith kon, ondanks ook haar strijd hevig was, niet besluiten en Dick vertrok dienzelfden dag met een innig bedroefd gemoed en het hart vol raad-selen. Hij vond Edith overdreven.

Van nu af meende hij, het huis van den zendeling te moeten mijden. Het was hem onmogelijk daar nu

telkens te komen. Een enkelen keer, wanneer zijn dienst het hem gebood, betrad hij dan nog eens den drempel, doch ook die bezoeken werden minder. Hij zocht thans den omgang van zijn kameraden meer dan ooit en wilde overplaatsing aanvragen naar een meer in de beschaafde wereld dienende compagnie.

Weldra hield ook de briefwisseling op. Het laatste schrijven was van Philip geweest die hem alles van het gezin van den zendeling mededeelde en vertelde hoe Edith meer dan ooit zich aan het werk van haar vader had gewijd. Hij had het niet eens beantwoord. Vergeten kon hij echter dien laatsten tijd van zijn leven onmogelijk. Soms dacht hij met bitterheid aan dat alles en als die buien opkwamen zocht hij vergetelheid waar die maar te vinden was en was de vroolijkste van zijn kameraden. Meer nog was er een gevoel van diepe teleurstelling over hem gekomen, dat hem somber maakte. En alleen God, die in het diepst van het hart ziet, wist dat daarin een heimwee knaagde naar die wereld van eenzame rust en van innige liefde voor God en voor anderen. Ook voor hem, want dat Edith hem liefhad, daarvan bleef hij overtuigd. Dat zij voor hem bad wist hij ook zeker. En vreemd vond hij het van zichzelf, doch soms vestigde op dat gebed zich nog zijn eenige hoop.

Zoo ging er ruim een jaar voorbij.

XI.

NAAR DEN OORLOG.

De groote wereldoorlog was reeds een jaar in vollen gang. De middelrijken hadden in Europa, zoowel als in Klein-Azië, hun kracht ontplooid en het genie van de groote veldheeren Hindenburg, Ludendorff en Mackenzie schenen de banieren hunner legers ter overwinning te zullen voeren.

En alsof de kring van vijanden nog niet groot genoeg was, werd door het afkondigen van den meedoogenloozen onbeperkten duikbootoorlog ook Amerika in het krijt geroepen en schaarde het zich met zijn machtige krachten in de rij der volkeren, welke Duitschland zouden ten onder brengen.

De bladen riepen in vlammende, van verontwaardiging blakende taal alom de vrijwilligers op van uit het Oosten en Westen, van het Zuiden en Noorden. Uit alle streken van de Staten van Noord-Amerika kwamen zij zich aanmelden in grooten getale en de wervers van het leger aarzelden niet de verre onherbergzame oorden van het verre westen in te trekken, teneinde zich te verzekeren van de hulp der stoere mannen uit die wilde wereld, die gehard waren, on-

tembaar van moed en voor het grootste deel kranige schutters.

Toen de oproep ten oorlog ook fort Churchill bereikte, waar Dick gestationneerd was, greep hij de gelegenheid aan om weg te komen uit dit land, waar niets dan een pijnigende herinnering hem bond en het geluk, waarnaar hij zich zoo met begeeren had uitgestrekt, toch onbereikbaar was geworden.

Het was hem niet moeilijk geweest om in zijn rang te worden ingedeeld en er was hem bovendien een vlugge promotie in uitzicht gesteld. Tevens was dit een kans om zijn ouders terug te zien, die zoo hartelijk naar hun eenig kind verlangden.

De opwindende oorlogsberichten en het drukke transport van de vele ruwe kerels uit die wildernissen, ongetemd en onafhankelijk, die nu aan discipline moesten wennen, hielden hem zoo bezig, dat hij weldra met niets anders vervuld was.

De oorlog beheerschte aller hart en aller zinnen en in elke stad welke zij bereikten, was er een ontzaglijke drukte rondom de bureaux der dagbladen, waar de nieuwe oorlogsberichten met groote letters werden afgekondigd en de courantenjongens met hun laatste berichten bestormd werden.

Met een der groote transportschepen van de Canadian Pacific werden de vrijwilligers van Engelsche nationaliteit, tegelijk met eenige Amerikaansche regimenten, over den Oceaan gevoerd. Was het aanvankelijk voor Dick een groote teleurstelling, dat het

schip terstond naar het krijgstooneel in Frankrijk zou gaan zonder Engeland aan te doen, daar ten spoedigste de Engelsche vrijwilligers het leger daar versterken moesten, zoo troostte hij zich met de gedachte, dat hem na verloop van tijd toch wel verlof zou worden toegestaan om zijn ouders te bezoeken. Het ruwe soldatenleven beviel hem uitstekend en gaf, met zijn vele afwisselingen, groote bevrediging aan zijn avontuurlijken geest. Zelf was hij een aangenaam kameraad en wist door verhalen van zijn ervaringen in het goudland gedurende de wachturen uitstekend de verveling te verdrijven.

De africhting was echter slechts de voorbereiding voor den vreeselijken tijd die hem wachtte; weldra stond hij te midden van het gebulder der kanonnen. Omringd van duizenderlei gevaren, met den dood aan allen kant, zag hij zijn kameraden rondom vallen, doch als door een wonder kwam hij telkens weer ongedeerd uit het strijdgewoel te voorschijn. Hij was een dapper soldaat en de oorlogsmédaille, die zijn borst weldra sierde, was eerlijk verdiend.

Sergeant Nelson! dat klonk wat goed. En misschien, wie weet het, werd het straks nog luitenant Nelson! Wat zou hij veel te vertellen hebben, wanneer hij straks eens thuis zou komen.

Ten minste wanneer hij zou thuiskomen!

Want dat was lang niet zeker.

Hoe menig een van zijn kameraden had reeds den dag van zijn verlof naar Engeland vastgesteld gezien,

maar men zou hem daar tevergeefs wachten, want zijn verminkt lichaam lag nu ergens op de verwoeste velden in een eenzaam graf.

Als dat zijn lot ook eens was!

Kom, wat sombere gedachten. Kon hij er niet even goed afkomen als anderen? De statistiek had toch immers uitgemaakt, dat er maar een klein percentage sneuvelde!

Maar hij kon verminkt worden en met schrik dacht hij aan die armzalige transporten van blinden en stukgeschoten wezens, die eigenlijk geen menschen meer waren en die voorloopig als helden werden verzorgd en vertroeteld, doch later, als de oorlog vergeten was, zouden beschouwd worden als lastposten van de maatschappij.

En wanneer straks de oorlog voorbij was, wat dan? Teruggaan naar Aljaska? Hij dacht er niet over om dat oord van zooveel tegenspoed ooit weer te betreden. Dan naar huis gaan misschien? Weer in de smederij of weer naar de stad?

Och, kom, wat maakte hij zich bezorgd voor de toekomst. Het heden was waarlijk ernstig genoeg om er bij te blijven. Wat later was kwam vanzelf. Het lot beheerschte de wereld!

Het lot?

Zijn moeder dacht er anders over en in haar brieven had hij wel gemerkt, dat zij nog even goed vasthield aan haar bijbel als vroeger. En zijn vader had er hem op gewezen, dat de Heere zeker wel een bijzondere

bedoeling met hem had, omdat hij in zooveel gevaren steeds was bewaard gebleven!

Van O'Brien of Philip had hij sedert niets meer vernomen. Toch dacht hij vele malen aan hen en besloot hun een brief te schrijven, waarin hij zijn wedervaren vertelde. Over zijn liefde voor Edith zweeg hij daarin geheel en van zijn innerlijkste gevoelens liet hij niets blijken.

En zoo enkele malen sprak er heel diep in zijn hart een stem, die soms leek op die zijner moeder of van Edith, ook wel op die van den prediker in Dawson en die hem dat verhaal van den verloren Zoon weer te binnen bracht. Van den bijbel wist hij niet veel meer af, maar wat de inhoud was van het XV Hoofdstuk van Lucas wist hij zeer nauwkeurig. Zoo duurde het wilde leven een tijdlang voort, totdat er weer een groote verandering voor hem op til was.

De Engelsche generaal Allenby, zoo vermeldde de bladen, zou met een zeer belangrijke en volledig toegeruste krijgsmacht beproeven van uit Egypte op te trekken naar Palestina, ten einde de Turken van daar te verdrijven, die er zich onder de aanvoering hunner Duitsche bevelhebbers sterk genesteld hadden.

Van uit Frankrijk werd een deel van het Engelsche leger vervangen door de nieuw aangekomen troepen en onder de regimenten, welke bestemd waren om ingedeeld te worden bij de troepen van generaal Allenby, was ook dat van sergeant Dick Nelson.

Nogmaals ontging hem de gelegenheid om zijn

verlof tehuis door te brengen, maar eigenlijk gezegd schaamde hij toch ook wel eenigszins, ondanks zijn oorlogskruis en zijn sergeantsstrepen, om thuis te komen. De verloren zoon was nog niet bereid de bede om vergiffenis: „Vader, ik heb gezondigd!” op de lippen te nemen en met het hart uit te spreken en zodoende was het spoedig vertrek naar het verre Oosten hem niet onwelgevallig.

Aan boord van het schip, dat hem overbracht, trof hij een anderen sergeant aan, die bij zijn eigen regiment, ja zelfs bij zijn compagnie was ingedeeld, zoodat hij dagelijks met hem omging. Hij was een man van rijperen leeftijd en had ook voor den oorlog reeds in het leger van Engeland gediend. Hij had in den Boerenoorlog gestreden en meerdere koloniale expedities medegemaakt, zoodat hij veel meer wist te vertellen dan Dick en diens verhalen, vergeleken bij de zijne, slechts nietige vertelsels waren. Hield dit feit hem reeds klein tegenover sergeant Rowland, ook in andere opzichten moest hij hem als zijn meerdere erkennen, daar er iets van dezen soldaat uitging, dat zoowel superieuren als minderen voor hem innam. Rowland was een voorbeeldig militair, doch boven alles een vroom man, die geen gelegenheid liet voorbijgaan om van de liefde van zijn Heiland te getuigen en het deed op die wonder teedere en toch sterke manier, die de gezegende gave is van slechts enkelen en welke onweerstaanbaar trekt. En hoe het was, begreep misschien menige spotter onder de

soldaten niet, maar van sergeant Rowland kon je alles hebben! Die had een echt geloof! Ja, hij werd gewaardeerd door allen en was de vriend en vertrouwde eigenlijk van iedereen.

Met hem moest Nelson als vanzelf wel omgaan en al spoedig kende Rowland de levensgeschiedenis van zijn kameraad. Hem had hij *alles* verteld. Hij had naar het verhaal geluisterd met grooten ernst en het had Dick zoo getroffen, dat hij hem daarna niet met een stroom van geestelijke vermaningen en een stortvloed van bijbelteksten had overladen, doch hem eenvoudig na het verhaal de hand gedrukt had:

„Nelson! nu ben ik God nog meer dankbaar dat wij samen reizen en ik gevoel mij nog meer je vriend na je verhaal dan tevoren!”

De vriendschap tusschen deze twee werd steeds inniger! Wat Dick nooit met een ander had willen bepraten, dat vertelde hij zonder aarzelen aan Rowland. En heel langzaam zag deze laatste, dat de deur van het dichtgesloten hart van den jongen soldaat verder open ging voor de eeuwige dingen. Allerlei vragen en twijfelingen stormden bij die gesprekken terstond naar buiten om het geloof te beletten dat hart binnen te dringen, doch als Rowland en Dick dan zoo rustig te zamen zaten te praten op een stillen avond aan boord en de eerste zijn bijbeltje voor den dag haalde, dan was het werkelijk treffend op welke tactische, voorzichtige wijze hij Dick wist te beantwoorden en dan ging vast en zeker

de deur van het hart een streepje verder open.

Het was een wonderlijke gedachte, had sergeant Rowland gezegd, om naar het beloofde land te gaan onder zoodanige omstandigheden, zoo ongeveer als de kruisvaarders deden, die Palestina van de heidenen vrijvochten. En hij was er vast van overtuigd, dat Engeland daar de overwinning zou behalen, omdat de gebeurtenissen der laatste jaren, gepaard met de bekende zionistische beweging onder de Joden, hem de overtuiging had gegeven, dat al deze dingen in verband stonden met des Heeren wederkomst op aarde, vóór welke gebeurtenis het geheele Joodsche land weer in bezit zou zijn van het aloude volk, dat zoolang was onderdrukt en welks land door de Turken zoo was verwoest.

Rowland bestudeerde drukker dan ooit zijn bijbel, omdat de verschillende namen van dat land niet alleen beteekenis voor hem hadden als strategische punten, of door de Turken bezette vestingen, doch vooral omdat aan deze plaatsen voor hem de herinnering aan de verhalen uit het Woord Gods verbonden was, in het bijzonder aan die van des Heilands omwandeling op aarde.

Als vanzelf ging Dick zich interesseeren voor die dingen, welke hij reeds lang had vergeten; de vriendschap van sergeant Rowland, die zulk een grooten invloed op hem had, deed hem eerbied en belangstelling koesteren voor wat deze zoo na aan het hart ging. Zoo kwam langzamerhand de bijbel

weer in eere bij den verloren zoon en al was het aanvankelijk slechts een zeer verstandelijke belangstelling voor de plaatsen en namen, die hij in zijn jeugd zoo vaak had vernomen, misschien zou het straks onder de geestelijke bearbeiding van zijn vriend Rowland en door diens volhardende gebeden nog wel eens komen tot een belangstelling, welke dieper wortelde.

Deze reis op het transportschip had Dick meer geleerd dan een groot deel van zijn vorig leven en de brieven naar huis getuigden van veel dieper ernst dan te voren.

Het leger van generaal Allenby had een zwaren kamp tegen de Turksche scharen, wier dapperheid spreekwoordelijk was en wier doodsverachting door hun fatalisme nog versterkt werd. De uitstekende aanvoering van de Duitsche bevelhebbers, en het verdragend geschut door de Oostenrijksche officieren bediend, verplichtte de Engelschen al hun strategische kennis en al hun dapperheid aan te wenden.

Nog aangemoedigd door de herinnering aan het aanvankelijk succes onder Soliman Pacha en generaal Liman von Sanders, toen de Turksche troepen in Februari 1915 en in Augustus 1916 zelfs Egypte hadden bedreigd, lieten zij zich slechts pas voor pas terugdringen en niet dan na woedenden tegenstand. De komst van den bekwamen generaal Allenby, wiens verovering van Palestina werkelijk uit strategisch oogpunt een der schitterendste episoden is uit den wereldoorlog,

bleek echter ten slotte beslissend te zijn en de kansen van de troepen van den Sultan te verminderen.

In 't najaar van 1917 begon reeds de terugslag. Langzaam doch zeker drongen de Engelschen op van uit het Zuiden en naderden zij de stad Jeruzalem.

Op 10 December 1917 seinde de Turksche Regeering aan de wereldbladen, dat haar leger een belangrijke zwenking had gemaakt, welke het krijgsbeleid eischte, zoodat El Guads nu in het front kwam te liggen.

Dit was de taal der legerberichten, doch wie eenigszins met de kaart op de hoogte was wist nu, dat het beteekende, dat Jeruzalem zonder slag of stoot aan de Engelsche legers was overgegeven. Den 11den December hield Allenby zijn zegevierenden intocht in de meest beroemde plaats der geheele wereld.

Dick en zijn vriend Rowland hadden aan elkanders zijde dapper gestreden en ook thans had de Heer het leven van den verloren zoon willen sparen. Vreemd was het hun beiden te moede geweest, wanneer zij de kanonnen gericht zagen op de plekjes, die hun zoo bekend waren en zij marcheerden over wegen, langs welke wellicht ook hun Heer zijn schreden had gericht. Ze hadden de gewoonte aangenomen om des avonds voor het ter ruste gaan hun bijbel voor den dag te halen, die Rowland trouwens altijd bij zich had en met elkander te bespreken welke gebeurtenissen daar van zoo'n plaats werden medegedeeld. Rowland zorgde er wel voor, dat deze bespreking niet opper-

vlakkelig bleef en de door deze beide vrienden gevoerde gesprekken deden immer iets achterblijven in het hart van Dick Nelson, die het op zekeren dag beleed aan zijn vriend nimmer zoo te hebben verlangd naar het innig, vredig geloof, dat deze bezat en nimmer zooveel eerbied gevoeld te hebben voor het geloof zijner ouders.

Na de verovering van Jeruzalem kreeg een deel van het Engelsche leger rust en mochten de soldaten zich, ten einde voor den volgenden strijd uit te rusten, terug trekken in de rustige tentenkampen, die ter bezetting van de streken rondom Jeruzalem daar overal waren opgericht en tevens versterkingen waren, goed beschermd door de opgestelde batterijen.

Ook in de onmiddellijke omgeving van het stadje Bethlehem was een deel van de Britsche troepen gelegerd en het was ongetwijfeld een merkwaardige samenloop van omstandigheden, dat Dick Nelson en zijn vriend Rowland juist omstreeks Kerstmis in dit rustige, veilige kamp hun dagen mochten doorbrengen.

Het was de eerste Kerstdag.

Des morgens reeds hadden de beide vrienden met elkaar het verhaal gelezen van de wondervolle geboorte van den Heiland, die thans in het leven van Dick ook van zulk een groote beteekenis ging worden en voor wien zijn hart weldra geheel geopend zou zijn?

De dag ging kalm voorbij en werd doorgebracht

met allerlei herinneringen aan het groote feest, dat in Engeland met zulk een luister gevierd pleegt te worden en meer dan ooit voelden de soldaten het verlangen naar hun tehuis in zich opkomen. Oude kerstliederen, vergeten misschien gedurende langen tijd, werden thans weder gezongen in het kamp en men beproefde zooveel mogelijk de Kerstfeeststemming in het verre land over te brengen. Voor de meesten was dit alles helaas slechts oppervlakkig, doch er waren er toch ook wel verscheidenen die de ware beteekenis van dezen dag diep gevoelden en het was sergeant Rowland volstrekt geen groote moeite geweest des namiddags een aantal zijner kameraden om zich heen te verzamelen en een kerstprediking voor hen te houden, welke diepen indruk maakte.

Tegen den avond moest Dick het gezelschap zijner vrienden verlaten, daar hij met een paar zijner manschappen een wachtpost had te betrekken.

„Zeg Nelson,“ had Rowland bij het afscheid nemen gezegd, „weet je wel waar je nu den Kerstnacht zult doorbrengen? Als het juist is, wat we er samen van gelezen hebben, dan is het in Efratha's velden.“

XII.

KERSTNACHT!

Nacht, waarin hemelsche werkelijkheid en aardsche poëzie dooreengestremd zijn.

Nooit leek de hemel dichterbij als in dien nacht, waarin de engelen zich als verdrongen in een open poort die naar de aarde is gekeerd en zingend hun Koning afstonden aan de menschen.

Heerlijk Kerstfeest, dat heimwee naar Huis opwekt en onuitsprekelijke dankbaarheid voor het feit van het geboren Kindeken.

Vrede op aarde! Zelfs in den oorlogstijd!

Vreugde in harten van ouden en van kinderen.

Nooit hebben de hemelklokken zoo luide hun spel geklingeld als op dezen dag. Nooit klonken de roepstemmen Gods zoo klaar en zoo persoonlijk voor wie er luisteren wilde, als op deze dagen, waarop de geheele wereld vol is van jubelende kinderscharen om verlichte kerstboomen, die stralen en kleuren als de lampen van een Oostersch sprookjespaleis en alom in de kathedralen de machtige orgels hun Hosanna inzetten, gevolgd door het gezang der duizenden. Feest, waarop de h ele Christenwereld als met  en

gedachte vervuld is, al is het dan ook volstrekt niet altijd vervuld van den diepen ernst der eeuwige dingen.

Feest van zooveel mogelijk thuis te zijn en daardoor de lang vooruit begeerde tijd van de schooljongens, die verre van hun dorpje moeten gaan om te leeren. En hoevelen spoeden zich dan niet weer heen naar de stilte van het ouderlijk huis, om daar bij de ouders — weer geheel als kind — omringd van de oude bekende meubelen, zich over te geven aan de herinnering en te genieten van den tijd, dat men elkaar nog heeft op aarde.

Ja, wie denkt dan niet aan thuis zijn!

De zeeman, die ver weg drijft op den onmetelijken oceaan en nog in geen jaar weer thuis kan zijn, staart met weemoedigen blik over de verschansing in de richting van zijn land en zucht. De landverhuizer, die een tweede vaderland vond in het overzeesche gebied, verzamelt de zijnen om zich en spreekt van het verlaten vaderland met weemoed in zijn hart.

De sergeant van de Engelsche troepen, die daar met zijn manschappen de wachtpost betrokken heeft, denkt ook aan Kerstfeest. Hij heeft zijn manschappen reeds een plaats aangewezen en zwijgend staan ze met de karabijn in de handen op hun post. Het stille gebouwtje, waar Dick Nelson wacht op de volgende aflossing, is een oude boerenhut, van leem opgetrokken, waartusschen de oude balken, die als stut dienst doen, duidelijk uitkomen.

Bouwwallig is het gebouwtje, dat reeds lang door

de bewoners verlaten werd, doch zoo goed mogelijk weer door de Engelschen was hersteld en tot een tijdelijk wachtverblijf ingericht.

Bij een flikkerend kaarslicht zit Dick te lezen in zijn bijbel. Hij heeft opgeslagen het verhaal van het Evangelie van Lucas, waar de wondere gebeurtenis van de geboorte van den Heiland wordt vermeld.

Geen plaats voor Hem in de herberg . . . . en ze legden Hem neder in de kribbe . . . . in de kribbe . . . . dus in een stal . . . . ?

Hij zag rond in het armzalig verblijf.

Erger nog dan deze bouwval? vroeg hij zich zelf af.

En daar waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hunne kudde . . . .

Wat had Rowland ook weer gezegd?

Waar hij op wacht zou staan, dat zou juist in Efratha's velden zijn?

Welk een vreemde samenloop van omstandigheden!

Als zijn ouders hem zoo eens zagen!

Wat zouden zijn ouders thans doen?

O, hij wist het! Hun oude trouwe bijbel zou opengeslagen zijn op dezelfde plaats waar hij zoo juist gelezen had. Tranen zouden die bladzijden besproeien en straks zouden de oude handen zich vouwen tot een gebed. Een gebed vol dankbaarheid! Maar ook zou er een innige bede opgaan voor hem, hun jongen, daar ver weg in de wereld.

In Efratha's velden op Kerstnacht.

Maar dat laatste wisten ze niet.

En het Woord van God opengeslagen in de hand!

O, als ze dat eens geweten hadden.

. . . . .

In Efratha's velden op wacht!

Hoe wonderlijk was alles in zijn leven geloopen. Achter elkaar gingen de beelden zijn geest voorbij. Hij zag zich weer tehuis, ontevreden. Daar was hij weer onder zijn kameraden. Hij schudde die herinnering af. Toen die schipbreuk! Aljaska! Joe Buttle! Edith!

Bad ze nog voor hem, daar in dat verre Amerika? Zou ze nu Kerstfeest vieren met haar Indianenkinderen? Wat zou hij haar graag bezig zien onder dien verlichten kerstboom!

Plotseling stond hem de gelijkenis van den verloren zoon voor den geest.

De verloren zoon. Ja, die was hij! Maar waarom mocht hij ook niet thuiskomen? O, hij verlangde naar huis!

Wat zou hij graag zijn ouders thans alles zeggen en om vergiffenis vragen.

. . . . .

Hij stond op en trad naar buiten.

Het was doodstil. Machtig straalde en fonkelde de hemel van de millioenen sterren, feller van gloed daar in het Zuiderland dan ooit in Engeland was te aanschouwen. Zacht wuifden de kronen der hooge

palmboomen in de nachtkoelte en door de scherpe silhouetten van hun bladeren, die waren als zwart kantwerk, flikkerden de gouden sterren telkens heen.

Ginds ver weg lag vaag te onderscheiden het tentenkamp en daar rechts waren de witte huisjes van het stadje Bethlehem, mysterieus vaag als in onduidelijke visioenen.

Kerstnacht in Efratha's velden.

Eenzaam en stil stond daar de Engelsche sergeant en staarde opwaarts.

Zou het ook toen zoo geweest zijn, toen plotseling de engelen aanvingen te zingen?

Waar zouden de herders hebben gestaan, toen het wonder geschiedde?

Was hier misschien op deze zelfde plaats de stal geweest?

En hier was dus de Heere Jezus geboren!

Gekomen voor allen! Gekomen ook voor hem!
Voor hem, verloren jongen, zoo ver afgedwaald.

Ja? was voor hem ook . . . .

Wat was dat voor wonderlijke zekerheid, die plotseling zijn hart vervulde! Van waar die vreugde, die eensklaps zijn ziel doorstroomde? Kwam daar plotseling weer de engel van den Kerstnacht neder om hem te zeggen als aan de herders: „Vreest niet, want zie, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker?”

En sergeant Nelson knielde neder in die plechtige

stilte. En de tranen vloeiden rijkelijk, maar het waren tranen van vreugde. En hij boog zich daar voor het geboren Kindeke. En al vond hij niet veel woorden op dit heilig oogenblik, het was immers genoeg nu hij zeide: „O, mijn Heiland, die mij zocht en eindelijk vond, U geef ik mij met al mijn zonden voor nu en voor eeuwig.”

En van stonde aan was er de menigte der hemelsche heirlegers, prijzende God en zeggende: Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.

Zoo werd Nelson dan eindelijk gevonden.

De herder had zijn afgedwaald schaap gezocht in struik en ravijn, doch nu hield hij het in zijn armen en was verheugd, meer dan over negen en negentig, die de bekeering niet van noode hebben.

Rustig fonkelden de sterren en vertelden van de heerlijke dingen van omhoog. Vredig ruischten de palmen en het was als het kabbelen van den zachten golfslag van de zee van kristal, in het hemelsche land.

Rust was er rondom en vrede.

Maar in het hart van Dick Nelson was eindelijk de vrede, die alle verstand te boven gaat.

. . . . .

Nog eenige uren en de wacht werd afgelost en Dick kon het heuglijke nieuws van zijn zekerheid mededeelen aan zijn vriend Rowland, die zich innig verblijdde. En in dien nacht werd er een brief naar huis geschreven, waarin de verloren zoon smeekte

om vergiffenis en zijn groot, nieuw geluk vertelde. Ook ging er een lang schrijven naar fort Reliance. En ditmaal was er een brief voor Edith zelf bij.

De groote wereldoorlog naderde zijn einde. Onmiskenbaar waren de teekenen van uitputting bij de centrale machten. Reeds waren door deze verschillende pogingen aangewend om op een of andere wijze te geraken tot een niet te nadeeligen vrede, doch de krijg was met verbittering voortgezet.

In Palestina bestond de taak der Engelsche troepen voornamelijk uit bewaken, bezetten en vast in handen houden van hetgeen men had, doch die taak was thans niet zoo moeilijk meer, daar ook het Turksche front steeds zwakker werd, het leger van de Halve Maan zich voornamelijk tot verdediging bepaalde en niet meer aanvallend optrad.

Dientengevolge was er een gedeelte der troepen, welke reeds een langen dienstitijd achter den rug hadden, thans weer naar het vaderland ingescheept.

Onder hen was ook Dick Nelson. Bij een latere schermutseling, omstreeks een maand na Kerstfeest, had hij een kogel door den voet gekregen.

Wel was de wond genezen, doch voorloopig werd hij aangewezen om een transport troepen te begeleiden, daar hij ongeschikt was om bij den troep dienst te doen. Zonder eenig ongeval kwam hij in Engeland aan en spoedde zich naar het kleine dorpje, na zoo-veel jaren afwezigheid. Hoe vreemd werd het hem te

moede, toen hij weer wandelde door de straten van Liverpool en kwam langs de groote fabriek, waar hij indertijd had gewerkt.

Hij was blijde, dat hij de stad achter zich had en over de landwegen wandelde.

Zie daarginds! daarachter die boomengroep, daar ligt Cuxton! Het torenspitsje steekt boven de boomen uit! Daarginds wonen zijn ouders! Over een uur zal hij ze zien! Hij haast zich ondanks zijn kreupelen voet!

De voorbijgangers groeten den gebruiden sergeant met zijn gouden strepen en oorlogsmedailles, maar hij groet ze slechts vluchtig terug.

Straks is hij thuis! Bij vader en moeder!

En ze weten hoe hij thuis komt!

En hij weet hoe de vereelde smidshand van zijn vader de zijne drukken zal en hoe zijn moedertje, het magere, bevende oudje, haar armen om haar grooten sterken jongen zal slaan en hij weer zal mogen zijn als een klein kind.

Maar hij weet ook, dat hij geen enkel woord meer behoeft te zeggen over vergiffenis, want dat hebben die latere brieven van thuis alles reeds lang in orde gemaakt.

En als vader straks den bijbel zal nemen en zijn bril opzetten en moeder eerbiedig met gevouwen handen in haar armstoel zal luisteren, dan zal hij niet trachten naar buiten te vluchten, maar dan zal hij luisteren met zijn hoofd en met zijn hart beide! En zullen er daarna niet twee bidden maar drie. Bidden

en vooral danken, de ouders en hun kind, dat thuis kwam en den Heiland vond.

Zie, daar ligt het dorpje. Tusschen de stammen der boomen van de laan door die er heen voert, ziet hij reeds de dorpsstraat. Daar is de pastorie reeds! Alles volkomen als vroeger! Daar is de kerk . . . .

Hoor, daar klinkt het geluid uit de smidse van zijn vader! Hoor, hoe de hamer klinkt op het aambeeld! Maar dat is als de schoonste muziek!

Nu gaat hij de dorpsstraat in.

De menschen herkennen hem en komen op hem af om hem te begroeten, maar hij laat zich niet ophouden.

Dáár . . . . is het huis!

Ja, daar is zijn vader! Veel ouder geworden, maar toch nog flink.

Nu treedt hij de smederij binnen! Vreemd ziet de oude man op. Toen plotseling gooit hij den hamer weg op de smeulende sintels en sluit zijn jongen in de armen.

„Vader!!”

„O, mijn jongen! Kom toch mede naar moeder.”

En de oude man voerde in vreugde zijn zoon tusschen den ijzerrommel van de smederij en door het glazen deurtje naar de huiskamer, waar het gebogen vrouwtje druk zit te naaien. Ze ziet op van het rumoer.

„O, mijn lieve jongen!” en ze slaat haar magere armen om hem heen en kust hem zoo hartelijk, terwijl ze aldoor maar zegt: „Och mijn jongen, mijn jongen!”

O, wat een geluk was dat. Die grooteforschgebouwde sergeant met zijn bruin gezicht en daar die twee oude menschjes, die smid, wien de tranen van onder zijn bril liepen over zijn grauw gelaat en dat moedertje, dat daar al maar schreiend opzag naar haar jongen. Ja, daar in die kamer was er de vreugde van het weerzien, maar het is zeker, dat er ook oogen van omhoog nederblikten op dit tooneel, want immers de Engelen deelen in de reine vreugde der menschenkinderen en verblijden zich als een zondaar wederkeert.

Nu kwamen er heerlijke dagen. Wat was er veel te vertellen. Het heele dorp kwam Dick bezoeken. De dominee natuurlijk en hij was innig verheugd, toen hij vernam hoe Dick God had gevonden. De burgemeester kwam zelfs en Dick raakte niet uitverteld. Ook was het hem een heerlijke kans om van zijn Heiland te getuigen en hij schaamde zich het Evangelie niet.

Vooraf ook de verhalen over Aljaska en het goudelverskamp, over de sneeuwvelden en de pelsjagers wekten levendige belangstelling.

Als hij met zijn moeder alleen zat, wilde ze dat hij vooral veel vertellen zou van Edith. Alles wilde ze van haar weten. En zoo echt hartelijk en veelbetekenend zei ze:

„Nou mijn jongen, ik geloof dat het een lief meisje is.”

Ook uit fort Reliance kwamen er dankbare brieven en voortdurend was Dick met zijn gedachten daarginds in het verre land.

Langzamernand ving er een gedachte aan in zijn hart post te vatten.

Wat zou zijn toekomst zijn? Toen hij na eenige maanden thuis geweest te zijn zich nogmaals ter herkeuring aanmeldde in het hospitaal te Liverpool, werd hij voor alle diensten afgekeurd wegens zijn voet.

Wat zou hij nu gaan doen?

Hij was te lang uit het smidsvak en had dit te vroeg verlaten om nu nog een goed vakman tekunnen worden.

Wat dan?

Aanmelding bij de bereden politie, teneinde weer in zijn vorig corps teruggeplaatst te worden, zou wellicht ook zonder resultaat zijn, daar hij afgekeurd militair was.

En telkens gingen zijn gedachten weer naar Aljaska, waar ze goud vandaan haalden, maar waar het echte goud zoozeer ontbrak. Hij had er op zekeren dag met den predikant over gesproken en later ook met zijn ouders.

En op een dag dat zij de toekomst bespraken, vatte zijn moeder het woord en zei: „Dick, je vader en ik hebben het er veel over gehad, maar wij zouden je zoo graag voor de zaak van God afstaan, wij hadden je graag voor altijd bij ons, maar we zijn oud en zullen wel over niet al te langen tijd voor eeuwig thuis zijn, maar jij bent jong en de Heer kan je gebruiken. Waarom geef je je niet geheel in zijn arbeid?”

„Ik zou het gaarne willen,” was het antwoord.
„Maar bedoelt u Aljaska?”

„Juist,” hernam zijn vader, „dat bedoelen moeder en ik ook! En jij ook, Dick. En ik geloof dat de Heiland het ook zoo bedoelt.”

. . . . .
 En zoo geschiedde het, dat Dick Nelson zich ijverig ging voorbereiden voor den arbeid in Gods Koninkrijk en direct in correspondentie trad met den prediker te fort Reliance, die bereid was hem geheel te bekwamen voor zijn taak.

En zoo geschiedde het, dat Dick Nelson, die eertijds naar Aljaska was gegaan om er goud te graven, er thans goud ging brengen en een trouw prediker werd onder de schare van verlaten gelukzoekers die er nog altijd heen stroomden.

Is het noodig de vreugde te beschrijven van den prediker daar in Forty Mile-City, toen hij van het besluit vernam? En wie verwondert zich als hij verneemt, dat Dick Nelson, na voldoende voorbereiding, niet alleen vertrok naar Forty Mile City, doch dat zijn vrouwtje Edith O'Brien hem vergezelde en ze samen hun zware doch heerlijke taak gingen vervullen!
